ЧЫРВОНКА
ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

«Ад Алімпіяды цяпер хочацца большага»

Здо́рава, калі вучні здаро́выя

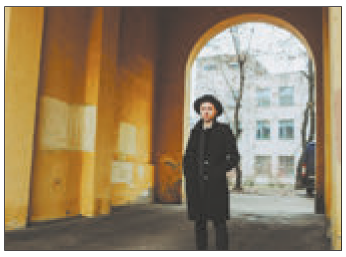

Хто ўмее кіраваць гукам

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

22 ЧЭРВЕНЯ 2017 г. ЧАЦВЕР № 117 (28481)

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

■ Дыялог бізнесаў

СУВЯЗІ БРАЦКІЯ І ДЗЕЛАВЫЯ

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

У сталіцы ў другі раз адкрылася міжнародная прамысловая выстаўка «EXPO-RUSSIA BELARUS 2017». У экспазіцыях расійскіх і беларускіх кампаній прадстаўлены інавацыйныя распрацоўкі ў традыцыйнай, атамнай і альтэрнатыўнай энергетыцы, сельскай гаспадарцы, нафтахімічнай і газавай, харчовай прамысловасці, машынабудаванні, будаўніцтве, транспарце, медыцыне і фармакалогіі, тэлекамунікацыях і сувязі, адукацыі. Не абмінулі і тавары народнага спажывання.

«Мы паспяхова ўзаемадзейнічаем у рамках Саюзнай дзяржавы. Сумесна працуем над прасоўваннем інтэграцыі па лініі ЕАЭС. Гэтая выстаўка і Мінскі бізнес-форум, які праводзіцца на яе платформе, уносяць карысны ўклад у далейшае раскрыццё двухбаковага гандлёва-інвестыцыйнага патэнцыялу краін. Пераканаены, што дэманстрацыя дасягненняў у самых розных галінах эканомікі і ўзаемны абмен вопытам дазволяць выйсці на рэалізацыю перспектыўных сумесных праектаў і ў цэлым будуць садзейнічаць паглыбленню расійска-беларускага супрацоўніцтва на карысць грамадзян», — гаворыцца ў пасланні міністра замежных спраў Расіі Сяргея Лаўрова з нагоды адкрыцця выстаўкі.

СТАР. 3

■ Гісторыя газеты — гісторыя краіны

ЯК ЖАХЛІВА ЯНА ПАЧЫНАЛАСЯ...

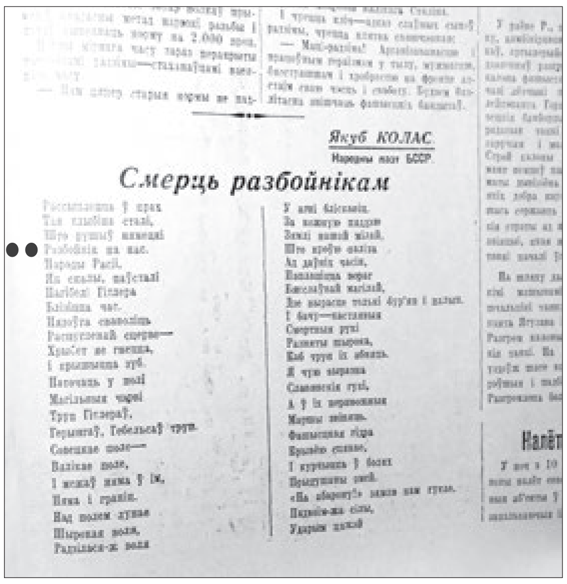
Якуб КОЛАС
Смерць разбойнікам
Налёт

Забітыя жанчыны і дзеці, «жывыя масты» з ваеннапалонных, па якіх пускаюць танкі, гвалт і марадзёрства — такімі былі першыя месяцы Вялікай Айчыннай вайны. Калі гартаеш падшыўкі «Звязды», разумееш, як мала мы пра яе ведаем. Менавіта з газетных старонак спазнаеш розныя дробныя дэталі гісторыі, што не знойдзеш ні ў якіх падручніках, улоўліваеш настрой часу, бачыш, як праяўляецца нацыянальны характар...

НА БАЯВЫМ ПАСТУ

24 чэрвеня варожая авіяцыя ўжо бамбіла Мінск. Рэдакцыі рэспубліканскіх газет страцілі стацыянарную паліграфічную базу. Па ўказанні ЦК Кампартыі Беларусі рэдакцыя «Звязды» выехала з Мінска і працягвала выпускаць газеты спачатку ў Магілёве, пасля — у Гомелі. Апошні нумар 1941 года выйшаў 13 жніўня...

«Бесперабойнай работай прадпрыемстваў забяспечым нашу перамогу», «Вораг будзе разгромлен!», «Нястомна каваць абаронную магутнасць радзімы», «Будзем працаваць з дзесяцярonай энергіяй», «Больш прадукцыі і лепшай якасці», «Працоўныя подзвігі», — калі глядзіш на загалоўкі, з якімі выходзіла «Звязда» ў першыя дні вайны, адчуваеш, што напачатку людзі не маглі ўявіць маштабаў трагедыі, яны верылі, што Чырвоная армія хутка спыніць ворага. На мітынгах і сходах, што праходзілі на заводах і фабрыках, людзі заяўлялі, што кожны на сваім месцы будзе імкнуцца як мага болей працаваць, павялічваўся працоўны дзень, разгортваліся стаханаўскія спаборніцтвы...

СТАР. 4

ЦЫТАТА ДНЯ

Аляксандр ЦЕРАХАЎ, міністр жыллёва-камунальнай гаспадаркі Беларусі:

«У цяперашні час уся работа сістэмы ЖКГ нацэлена на зніжэнне выдаткаў. Гэта значыць на прымяненне тэхналогій, якія дазваляюць прадаставіць якасную і даступную жыллёва-камунальную паслугу з найменшым яе коштам. Самы галоўны кірунак, які мы бачым, — гэта дыверсіфікацыя відаў паліва, пераход з прыроднага газу на выкарыстанне мясцовых відаў паліва, у прыватнасці дранкі. Менавіта гэта паліва дазваляе ў аўтаматычным рэжыме ажыццяўляць цеплазабеспячэнне — на кацельным абсталяванні задзейнічана мінімальная колькасць працуючых. Другі ключавы кірунак — павышэнне энергаэфектыўнасці».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 22.06.2017 г.

Долар ЗША	1,9219	▲
Еўра	2,1404	▲
Рас. руб.	0,0320	▼
Укр. грыўня	0,0738	▲

ISSN 1990 - 763X

ЗВЯЗДА Да чытача з любоўю!
ПІШАМ ПРА ТОЕ, ШТО САПРАЎДЫ ВАЖНА,
5 разоў на тыдзень!
Ідзе падпіска на «Звязду» на III квартал і II паўгоддзе 2017 года!
ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ — БУДЗЕ ЦІКАВА!

■ Парламенцкі дзённік

Кожны — патэнцыйны інвестар

На мінулым пасяджэнні дэпутаты разгледзелі шэраг бюджэтных законапраектаў

Нацыянальны сход, як орган заканадаўчай галіны ўлады, сярод іншага мае і кантралюючыя паўнамоцтвы. Парламентарыі прымаюць бюджэт, і яны ж назіраюць за тым, каб ён выконваўся так, як было запланавана. Учора гэтаму было прысвечана адразу некалькі законапраектаў.

Бюджэт за 2016-ы: мэты дасягнуты

Як падкрэсліў на пачатку пасяджэння **Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА, старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу,** ужо падведзены вынікі выканання рэспубліканскага бюджэту і бюджэту дзяржаўных пазабюджэтных фондаў Грамадзянскай авіяцыі, сацыяльнай абароны насельніцтва, Дэпартамента выканання пакаранняў Міністэрства ўнутраных спраў за мінулы год. Адпаведныя законапраекты ўнесены кіраўніком дзяржавы ў Палату прадстаўнікоў.

Людміла ДАБРЫНІНА, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па бюджэце і фінансах, звярнула ўвагу на тое, што выкананне бюджэту праходзіла ў няпростых умовах, аднак тыя задачы, якія былі пастаўлены перад бюджэтам, выкананы: захаванне сацыяльнага вектара, абслугоўванне дзярждоўгу, падтрымка нацыянальнай эканомікі ў частцы кампенсацыі працэнтных ставак па крэдытах, падтрымка экспарцёраў.

Уваход вольны

Валерый БАРАДЗЕНЯ, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па бюджэце і фінансах, прадставіў праект закона «Аб інвестыцыйных фондах». Учора гэты дакумент, дарэчы, прынялі ў другім чытанні.

— З'яўляецца новы інструмент, і ён дазваляе любому чалавеку — нават таму, які не мае вялікага жадання разбірацца ў нюансах фондавага рынку, змяненнях індэксаў, падаражанні каштоўных папер, — станавіцца інвестарам, уступаючы ў інвестыцыйныя фонды, — коратка пераказаў парламентарый сутнасць законапраекта. — Іх працу будуць забяспечваць тыя людзі, што маюць спецыяльную падрыхтоўку, якія ведаюць, што гэта такое, і могуць ацаніць рызыкі.

Ветэранаў стане больш?

Алег ЛЕЎШУНОЎ, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па працы і сацыяльных пытаннях, расказаў пра наваўвядзенні, якія ўносяцца ў Закон «Аб ветэранах». Па сутнасці, яны невялікія. Камітэт дзяржаўнага кантролю прапанаваў замацаваць заканадаўча такую катэгорыю, як ветэраны органаў фінансавых расследаванняў Камітэта дзяржкантролю, і надаць ім адпаведны статус. Праект закона прынялі ў першым чытанні.

— Канцэптуальных змен і дапаўненняў няма. Разам з тым заўвагі, якія паступілі або паступяць, будуць разгледжаны пры падрыхтоўцы дакумента ў другім чытанні, — паведаміў дэпутат.

Надзея ЮШКЕВІЧ.
yushkevich@zviazda.by

■

Заўсёды лепш дыялог

Улада зацікаўлена ў нармальным, прадуктыўным дыялогу з тымі, хто выступае за мірныя і паэтапныя дэмакратычныя змены. Адказныя асобы гатовы гутарыць, абмяркоўваць розныя тэмы з прадстаўнікамі такіх грамадскіх аб'яднанняў і партый.

У нас прыгожая і ўтульная краіна, якую трэба зберагаць. А розныя погляды на тое, якой павінна быць дэмакратыя, — гэта ўжо і ёсць часцінка апошняй. Пра гэта не раз гаварыў і кіраўнік дзяржавы. Як і пра магчымасць размаўляць пра будучыню краіны з тымі, хто выступае за мірнае жыццё, дасягненне грамадскай згоды. Круглыя сталы, дыялог — адна з формаў падтрымання стабільнасці ў грамадстве.

У Віцебску днямі правялі круглы стол «Дэмакратыя і правы чалавека ў Беларусі». Аргкамітэт рэспубліканскага грамадскага руху «Грамадзянская згода» запрасіў на мерапрыемства прадстаўнікоў улады, грамадскіх арганізацый, ініцыятыў і партый.

Шэраг заўваг быў выказаны ў адрас прыхільнікаў рэзкіх перамен. Амаль што ўсе спікеры былі супраць такога «кроку да дэмакратыі». **Сустаршыня аргкамітэта руху «Грамадзянская згода» Арцём АГАФОНАЎ** падкрэсліў, што Беларусь — наша агульная краіна. І ад таго, наколькі мы гатовыя абмяркоўваць і супрацоўнічаць, залежыць стабільнасць у грамадстве.

Адной з важных тэм стала абмеркаванне моўнага пытання, а менавіта — як лепш прапагандаваць любоў і павагу да беларускай мовы.

Прадстаўнікі творчых саюзаў, у прыватнасці мастакі, агучылі свае праблемы. Напрыклад, чаму ў горадзе, які праславіў Шагал, параўнальна высокая плата за арэнду «метраў» майстэрняў. І як няпроста атрымаць дзяржаўную падтрымку на афармленне інтэр'ераў, удзел у мастацкім афармленні вуліц і сквераў...

Галоўны спецыяліст галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Віцебскага аблвыканкама Валерый МАРЧАНКА расказаў, што круглы стол — добрая магчымасць абмяняцца думкамі людзям з рознымі палітычнымі поглядамі. Ён нагадаў, што пры мясцовым органе ўлады дзейнічае абласны каардынацыйны савет грамадскіх аб'яднанняў і палітычных партый.

Пасля Віцебска аналагічнае мерапрыемства запланавалі правесці ў Гомелі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ. *pukshanski@zviazda.by*

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Бомбу на вакзале Бруселя падарваў выхадзец з «камуны смяротнікаў»

Выканаўцам няўдалага тэракта на цэнтральным вакзале Бруселя з'яўляецца 36-гадовы мараканец, выхадзец з брусельскай міграцкай камуны Маленбек, дзе пражываюць пераважна выхадцы з Паўночнай Афрыкі. Таксама там жылі арганізатары серыі тэрактаў у Парыжы ў лістападзе 2015 года. Зламыснік Усама Зарыу нарадзіўся 12 студзеня 1981 года. У Маленбеку жыў з 2013 года. Мужчына быў вядомы паліцыі, але не ў сувязі з падазрэннямі ў тэрарызме або прыналежнасці да радыкалаў.

Бомба, якую падарваў тэрарыст, была значнай магутнасці, аднак яна не спрацавала так, як планаваў смяротнік. Своечасовае ўмяшанне паліцыі і вайскоўцаў дапамагло пазбегнуць тэракта больших маштабаў. Нагадаем, выбух на цэнтральным вакзале Бруселя адбыўся ўвечары 20 чэрвеня. У выніку інцыдэнту ніхто не пацярпеў. Тэрарыст быў застрэлены супрацоўнікамі службаў бяспекі.

Хакеры на дзень вывелі са строю завод «Хонда»

Кампанія «Хонда» была вымушана на адзін дзень спыніць работу свайго завода ў прэфектуры Сайтама з-за кібератакі. Камп'ютарныя сістэмы, якія кантралююць вытворчую лінію, 18 чэрвеня былі заражаныя вірусам-блакавальнікам. Характэрна, што заражэнню падвергліся камп'ютары з састарэлым праграмным забеспячэннем. Даныя былі заблакіраваныя шкоднаснай праграмай-шыфравальшчыкам, а за разблакіроўку зламыснікі патрабавалі ўзнагароджанне. Аднак дзякуючы намаганням інжынераў «Хонда» работа завода была адноўленая да 20 чэрвеня. Аднадзённая затрымка каштавала выпуску некалькіх тысяч аўтамабіляў. У «Хонда» запэўнілі, што гэта нязначныя страты.

Адзіны трохразовы ўладальнік «Оскара» за лепшую ролю перастае іграць у кіно

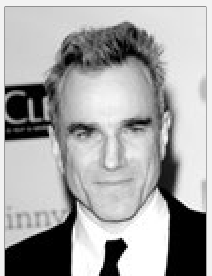

Адзіны трохразовы ўладальнік прэміі «Оскар» за лепшую ролю, брытанскі акцёр Дэніэл Дэй-Льюіс, больш не будзе працаваць у якасці акцёра. Сыход з прафесіі з'яўляецца яго асабістым рашэннем. Шасцідзесяцігадовы Дэй-Льюіс — адзіны акцёр, які атрымаў тры статуэткі «Оскар» у катэгорыі «Лепшая мужчынская роля». Гэта ўзнагароды за фільмы «Мая левая нага» (1989), «Нафта» (2007) і «Лінкальн» (2012). Сваю апошнюю ролю ён сыграў у карціне рэжысёра Пола Томаса Андэрсана «Прывідная нітка», якая выходзіць на экраны сёлета ў канцы года.

Першая вакцына супраць павышанага халестэрыну гатовая да тэстаў на людзях

Медыцынскі ўніверсітэт Вены правёў выпрабаванні новай вакцыны, якая зніжае ўзровень халестэрыну. Распрацоўшчыкі ўжо маюць на руках станоўчыя вынікі тэстаў з мышамі і зараз гатовыя перайсці да клінічных выпрабаванняў. Вакцына мае толькі адну задачу — не даваць адкладанням забіваць сасуды. Гэтая вакцына можа стаць выдатнай альтэрнатывай статынам. У цэлым вакцына зніжае ўзровень «шкоднага халестэрыну» на 50% тэрмінам на 12 месяцаў, абараняючы ад атэрасклерозу.

Вядома: першая фаза клінічных выпрабаванняў закране 72 добраахвотнікі. Яна павінна скончыцца да канца года, паказаўшы, наколькі вакцына бяспечная. Пакуль у навукоўцаў ёсць асцярогі, што вакцына павысіць рызыку дыябету.

■ Блізкая ўлада

ЗАКОННАСЦЬ І ЛЮДСКАСЦЬ

Жыхарка Добруша Людміла Садоўская на прыём да памочніка Прэзідэнта Беларусі — інспектара па Гомельскай вобласці Юрыя Шулейкі прыйшла з некалькімі пытаннямі. Але ж самы галоўны яе клопат датычыцца змянення арганізацыі транспартнага руху паміж Добрушам і суседнім расійскім Навазыбкавым.

Справа ў тым, што ў расійскім гарадку, які знаходзіцца на адлегласці ў паўсотні кіламетраў, у жанчыны жывуць блізкія сваякі. Аказваецца, дабрацца да найбліжэйшага населенага пункта ў іншай краіне дабрушанам сёння вельмі складана. Тры гады таму былі адменены танныя дызель-цягнікі, а міждзяржаўны аўтобусны маршрут пракладзены так, што транспарт не заходзіць у сам райцэнтр — ідзе побач з ім. Жанчына кажа, прыходзіцца стаяць на трасе і галасаваць з надзеяй, што аўтобус спыніцца. Аднак былі выпадкі, калі не было месцаў або кіроўца проста не меў жадання забраць пасажыраў. Так яна аднойчы ледзь не спазнілася на пахаванне сяброўкі.

Дарэчы, тую ж праблему маюць і іншыя 30 жыхароў райцэнтра, якія нават пакінулі подпісы пад агульным зваротам. Людміла Садоўская кажа: тры дні на трасе збірала подпісы, каб раённыя ўлады ўрэшце пераканаліся, што праблема агульная, а не толькі яе асабістая. Да таго ж у многіх дабрушан дзеці вучацца ў Расіі. Год займаецца жанчына гэтым пытаннем і пакуль што атрымлівае адказы, якія перакідваюць рашэнне з адной інстанцыі на іншую.

— І самае галоўнае — ніхто ж не супраць. Усе кажуць, што трэба рыхтаваць дакументы, узгадняць расклад руху. Сама з'ездзіла ў Навазыбкаў і спрабавала дамовіцца з мясцовымі транспартнымі арганізацыямі. Так і не разумею — чаму складана ўзгадніць расклад руху і дамовіцца з расійскімі транспартнымі арганізацыямі?

Памочнік Прэзідэнта Юрый Шулейка адразу ж даў даручэнне даследаваць праблему больш паглыблена і пры неабходнасці, улічваючы добрыя суседскія сувязі, звязацца з расійскім Навазыбкавым, і паспрабаваць, згодна з міждзяржаўнымі законамі, арганізаваць перавозку пасажыраў.

Між тым час прыёму ў Добрушы прыйшлося павялічыць удвая. 30 чалавек — а гэта і тыя, хто папярэдне запісаўся, і тыя, хто прыйшоў у апошні момант, — затрымалі Юрыя Шулейку ў Добрушы на чатыры гадзіны. Пытанні былі традыцыйныя: утрыманне жыллёвага фонду, працаўладкаванне, забеспячэнне якаснай вадой... Прыходзілі на прыём і людзі, незадаволеныя судовымі рашэннямі. Інспектар па Гомельскай вобласці Юрый Шулейка гаворыць, што шэраг пытанняў могуць вырашыць непасрэдна ў зале чыноўнікі, якія прысутнічаюць на прыёме. Для іншых патрабуецца невялікі час.

— Ёсць словы «закон» і «людскасць». Імі трэба кіравацца пры прыняцці адказных рашэнняў, якія могуць паўплываць на лёсы людзей. Важна зразумець тую сітуацыю, у якой апынуўся чалавек. Спадзяюся, што мясцовая адміністрацыя хутка дапаможа жыхарам аднаго з дамоў у Добрушы вырашыць праблему з дахам, які цячэ. Мы імкнёмся максімальна зразумець чалавека і тую сітуацыю, у якую ён трапіў. Мясцовыя ўлады ў межах заканадаўчага поля імкнуцца вырашаць праблемы жыхароў. Акрамя таго, ёсць шэраг наведвальнікаў, якія ведаюць спецыфіку свайго пытання і шукаюць адказ на яго ў розных кіраўнікоў. Ім важна, каб той, хто з імі гутарыць, ім паспачуваў. Разам з тым мясцовыя ўлады разумеюць сітуацыю ў рэгіёне і аб'ектыўна, у рамках заканадаўства імкнуцца вырашаць пытанні насельніцтва. Я зусім нядаўна пабываў у Нараўлянскім і Хойніцкім раёнах. У найбліжэйшы час праведу прыём у Петрыкаве або Жыткавічах.

Падчас дыялогу разгледжаны звароты, якія датычыліся самых розных сфер жыцця. Сярод ахвотных задаць пытанне былі не толькі жыхары Добруша і Добрушскага раёна, але і Гомеля, Гомельскага раёна, Веткі.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. *iost@zviazda.by*

■

«ГАРАЧЫ» 287 17 41

«КАЖУЦЬ, ШТО Ў МАІМ МАЛАЦЭ НЯМА ТЛУШЧУ»

З адной з вёсак Ганцавіцкага раёна на «гарачую лінію» нашай газеты патэлефанавала мясцовая жыхарка — здатчык малака. Якраз на гэтую працэдуру ў жанчыны было шмат скаргаў, якія яна даволі эмацыянальна спрабавала нам выкласці. Галоўная праблема заключалася ў тлустасці малака. Пры прыёме прадукцыі, як сцвярджала заяўніца, ёй заніжалі гэты паказчык. А калі яна сама вазіла малако на малаказавод, выстаўленая тлустасць была вышэйшай і цалкам задавальняла здатчыцу.

Мы не называем ніякіх дакладных звестак пра заяўніцу (у рэдакцыі яны ёсць), паколькі ў гэтай справе можа быць замешаны так званы чалавечы фактар. Ды і якім чынам газета можа праверыць тлустасць малака, якое здае жанчына? Таму мы мусілі звярнуцца па дапамогу да начальніка ўпраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання — намесніка старшыні Ганцавіцкага райвыканкама Юрыя Лелеса. Той пагадзіўся, што ў гэтай справе ў кожнага бока можа быць свая праўда. Лепшае выйсце — правесці камісійную праверку з удзелам прадстаўнікоў мясцовай гаспадаркі, сельскага Савета і, вядома, самой заяўніцы.

— Малако ад здатчыкаў звозіцца на ферму, адкуль яго забірае малакавоз завода, — сказаў Юрый Уладзіміравіч. — Трэба праверыць прадукцыю ў самой здатчыцы, што і будзе зроблена ў найбліжэйшы час. У адзін з дзён, пасля таго, як яна выставіць малако, камісійна, з запрашэннем самой здатчыцы, будуць адабраныя пробы.

Як заўважыў далей Юрый Лелес, па паперах здадзенае раней жанчынай малако мае тлустасць 3,6 працэнта — гэта базавы паказчык, не самы горшы. Канешне, калі ён вышэйшы, малаказдатчык толькі ў выйгрышы, але пры базавым нічога не губляе.

Сяргей РАСОЛЬКА. *rs@zviazda.by*

СУВЯЗІ БРАЦКІЯ І ДЗЕЛАВЫЯ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Дырэктар мінскага аддзялення Беларускай гандлёва-прамысловай палаты Аляксандр ФЕДАРЧУК падкрэсліў, што ў нашай краіне бачаць перспектывы сумеснай работы. «Два гады таму на аналагічнай выстаўцы было заключана больш за 60 кантрактаў. Ужо цяпер паводле папярэдніх ацэнак запланавана каля 400 дзелавых сустрэч. Мы чакаем большы эфект, чым мінулы раз», — выказаў надзею Аляксандр Федарчук. Па яго словах практычна 50% усіх праграм, якія ажыццяўляе мінскае аддзяленне БелГПП, звязаны з рэгіёнамі Расіі. «Штомесяц мы арганізоўваем туды візіты або прымаем дэлегацыі з боку Расіі. У нас падпісана больш як 70 пагадненняў. Кантакты, якія будуць наладжаны падчас гэтай выстаўкі, — залог нашай паспяховай работы ў будучыні», — дадаў ён.

Фота Анатолія КЛЕШЧУКА.

На «EXPO-RUSSIA BELARUS 2017» прысутнічае больш за 100 расійскіх прадпрыемстваў з 30 рэгіёнаў. Прадстаўлены рэгіянальныя стэнды Уладзімірскай, Растоўскай, Пскоўскай абласцей, Вялікага Ноўгарада, Краснаярскага краю, Ханты-Мансійскай аўтаномнай акругі — Югры. Па асноўных напрамках супрацоўніцтва адбудуцца круглыя сталы з удзелам прадстаўнікоў профільных міністэрстваў Беларусі, упраўлення Мінскага гарвыканкама, а таксама прадстаўнікоў бізнес-супольнасці Еўразійскага эканамічнага саюза.

Адным з найбольш важных раздзелаў дзелавой праграмы прадугледжана абмеркаванне перспектыў развіцця эканамічных адносін з партнёрамі з Беларусі на ўзроўні рэгіёнаў Расіі. Будзе праведзена кантактна-кааперацыйная біржа ў фармацэ B2B, прэзентацыя рэгіёнаў і кампаній. Мерапрыемства прысвечана 25-годдзю ўстанаўлення дыпламатычных адносін паміж Беларуссю і Расіяй, гадавіне падпісання Саюзнага Дагавора і ўстанаўлення Дня яднання брацкіх народаў.

Ілья КРЫЖЭВІЧ. *kryzhevich@zviazda.by*

■ Стыхія

ВЕЦЕР КІДАЎСЯ ДРЭВАМІ

З прычыны праходжання ў аўторак над тэрыторыяй краіны навальнічнага фронту з парывамі ветру да 21 м/с былі зафіксаваныя шматлікія выпадкі падзення дрэў.

Паводле інфармацыі Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, усяго іх было 42: у Брэсцкай (6 выпадкаў), Віцебскай (11 выпадкаў), Гомельскай (1 выпадак), Гродзенскай (4 выпадкі), Мінскай (19 выпадкаў) абласцях і Мінску (1 выпадак), у выніку якіх пашкоджаны 8 легкавых аўтамабіляў. Пацярпелых няма.

Работнікі МНС і іншых арганізацый распілавалі і прыбралі дрэвы. У Слуцкім раёне зафіксаваны выпадкі пашкоджання дахаў жылых дамоў і гаспадарчых пабудоў, для вызначэння ўрону працуе раённая камісія па надзвычайных сітуацыях. Вяліся аднаўленчыя работы. Па інфармацыі «Белэнерга», на працягу сутак на тэрыторыі краіны перыядычна парушалася электразабеспячэнне 483 населеных пунктаў.

Сяргей РАСОЛЬКА. *rs@zviazda.by*

■ На кантролі

18+: НЕПАЎНАЛЕТНІМ ЗА РУЛЁМ НЕ МЕСЦА

Дарожная бяспека ў летні перыяд

Матацыклісты і веласіпедысты, пакінутыя без нагляду дзеці і вадзіцелі, якія вяртаюцца з пікнікоў на прыродзе... Нягледзячы на тое, што ў цёплую пару года ўмовы надвор'я значна больш спрыяльныя для вандровак, простай сітуацыяй на дарозе назваць нельга.

Як расказаў **старшы інспектар упраўлення Дзяржаўнай аўтамабільнай інспекцыі МУС, маёр міліцыі Аляксандр БРУЙ,** за 5 месяцаў гэтага года на дарогах краіны адбылося 1042 ДТЗ, 175 чалавек загінулі, 1141 атрымаў траўмы. 43 аварыі здарыліся па віне матацыклістаў, 37 — з удзелам веласіпедыстаў. У першым выпадку галоўныя прычыны — перавышэнне хуткасці і язда ў нецвярозым стане, у другім — выкрыстанне навушнікаў, рух па праезнай частцы, ігнараванне спешвання на рэгулюемых і нерэгулюемых пешаходных пераходах. Аляксандр Бруй падкрэсліў, што ведаць правілы дарожнага руху павінны не толькі кіроўцы механічных транспартных сродкаў, але і ўсе астатнія ўдзельнікі руху. Што датычыцца пешаходаў, то ім варта памятаць, што святлоадбівальныя элементы патрэбныя не толькі ў апрамётнай цемры, заслірагчы сябе ніколі не будзе лішнім.

Катэгорыя, вартая асаблівай увагі, — дзеці. Сёлета ўжо адбылося 85 ДТЗ з іх удзелам, чацвёра загінулі.

— Аўтакрэсла або бустар неабходна выкарыстоўваць заўсёды, нават калі вы пад'язджаеце ўсяго два кіламетры да найбліжэйшага возера. Калі раней большасць здарэнняў з удзелам дзяцей адбываліся па іх віне, то цяпер у 70% выпадкаў прычына ў дарослых. Часцей за ўсё гэта звязана з няправільнай перавозкай дзяцей. Яшчэ адзін важны момант датычыцца непаўналетніх, якія хочуць адчуць сябе дарослымі і бяруць ключы ад бацькоўскай машыны. Нявопытнасць прыводзіць да страшных наступстваў, таму бацькам неабходна строга сачыць за падлеткамі, — адзначыў старшы інспектар.

Усё лета будзе ўзмоцнены кантроль на дарогах у святочныя і перадсвяточныя дні, будуць арганізоўвацца рэйдавыя групы да месцаў масавага адпачынку, праводзіцца тэматычныя акцыі. У сярэдзіне лета пройдзе аперацыя «Хуткасць». Супрацоўнікі ДАІ заклікаюць грамадзян быць асцярожнымі і паведамляць пра заўважаныя імі парушэнні на дарозе.

Дар'я КАСКО. *kasko@zviazda.by*

ЛЯСЫ ПАД АХОВАЙ КАМЕР

Пачатак года можна назваць для лясной гаспадаркі краіны спакойным, нягледзячы на засушлівы май. Па апошняй інфармацыі, у масівах, падначаленых Міністэрству лясной гаспадаркі, адбылося 49 узгаранняў. Агонь прайшоў 31 гектар тэрыторыі. Што адметна, летась на гэтую дату пацярпела ад пажараў удвая больш насаджэнняў. Сумны чэмпіён тут — Брэсцкая вобласць. Там узгаранні лясоў фіксаваліся 13 разоў на плошчы 7,5 гектара.

Але перш чым пажар патушыць, яго трэба зафіксаваць. Раней для гэтай мэты леснікі мусілі ўздымацца з магутным біноклем на спецыяльную вышку і маніторыць добрую па памерах тэрыторыю некалькі гадзін запар. Але ўжо 70% вышак абсталяваны камерамі назірання. Сучасная тэхніка дазваляе назіраць «карцінку» ў некалькі разоў без страты якасці. А ляснік, седзячы ў памяшканні, можа сачыць у рэжыме рэальнага часу, ці не закурыўся дзесьці дымок, адначасова на некалькіх аб'ектах.

Але тэхнічныя навінкі гэтым не абмяжоўваюцца.

— Нашу матэрыяльна-тэхнічную базу сёлета папоўнілі 20 гусенічных шасі для тушэння лясных пажараў у цяжкадаступных месцах і 75 спецыялізаваных аўтамабіляў, перададзеных з балансу Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, — гаворыць **консультант упраўлення лясной гаспадаркі Мінлясгаса Аляксандр УГРЫН.** — Гэта адбылося ў адпаведнасці з распараджэннем Прэзідэнта. А за кошт сродкаў займу Сусветнага банка рэканструкцыі і развіцця былі набыты 8 пажарных аўтамабіляў і 31 машына павышанай праходнасці.

Акрамя таго, з 1 ліпеня ў Беларусі запрацуе новае лесапажарнае дзяленне тэрыторыі па раёнах. Мяркуецца, што яно дазволіць больш аб'ектыўна планаваць аб'ёмы супрацьпажарных мерапрыемстваў.

Валяр'ян ШКЛЕННІК. *schklennik@zviazda.by*

■ Культурны код

Гродзенскія сезоны пані Элізы

Аднаўлена традыцыя творчых вечарын знакамітай пісьменніцы Элізы Ажэшкі

З новым праектам выступіла Гродзенская абласная навуковая бібліятэка імя Я. Карскага. Першы сезон распачаў «Летні баль», які прайшоў на пляцоўцы каля доміка пісьменніцы.

Гасцей сустрэла сама гаспадыня. Яе вобраз выдатна ўвасобіла супрацоўніца бібліятэкі і сцэнарыст Вольга Багдановіч. Яна паведаміла, што летні баль падрыхтаваны ў адпаведнасці з традыцыямі таго часу — канца XIX — пачатку XX стагоддзя. Дата правядзення гродзенскіх сезонаў таксама выбрана невыпадкова. Па-першае, сама пісьменніца нарадзілася ў чэрвені, да таго ж роўна 110 гадоў таму яна атрымала дыплом Ганаровага грамадзяніна Гродна.

Удзельнікі балю знаёмілі прысутных з правіламі этыкету і праводзілі майстар-класы. Наведвальнікі слухалі вершы Элізы Ажэшкі на рускай, беларускай і польскай мовах.

Ініцыятыву абласной бібліятэкі падтрымалі гродзенскія пісьменнікі, народныя ансамблі польскай песні і танца «Лехіці» і «Хабры», навучэнцы гродзенскіх каледжаў мастацтва і бытавога абслугоўвання, студэнты і выкладчыкі Гродзенскага дзяржуніверсітэта імя Я. Купалы, музыканты і салісты абласной філармоніі, спонсары. Каб перадаць падзеі тых часоў, спатрэбілася падрыхтоўка, якая доўжылася некалькі месяцаў.

На думку мясцовых улад, новы праект зойме пачэснае месца ў брэндавых мерапрыемствах Гродна і будзе карыстацца поспехам як у гараджан, так і турыстаў.

❍ У ТЭМУ:

Эліза Ажэшка, вядомая беларуская і польская пісьменніца, нарадзілася на Гродзеншчыне, дзе правяла ўсё жыццё, пахавана ў Гродне. Вуліца, дзе стаіць яе дом, названа яе імем, тут пастаўлены помнік пісьменніцы. У 1905 годзе была ў ліку намінантаў на Нобелеўскую прэмію, як і Леў Талстой, але ўзнагароду атрымаў Генрык Сянкевіч. Самы вядомы яе раман — «Над Нёманам».

Атмасферу былых часоў удала ўвасобілі пары ў адпаведным адзенні. Уражвалі і пышныя сукенкі дзяўчат, і строгія фракі хлопцаў. Касцюмы падрыхтавалі маладыя гродзенскія дызайнеры. На адну сукенку спатрэбілася 8 метраў тканіны і 25 метраў стужак і карунак. Пары танцавалі паланэз, кадрыль, вальс, польку. Удзельнікі Дарэчы, спецыяльна на баль прыехалі госці з літоўскага горада Друскінінкай. Турыстка з Нідэрландаў зняла свята на відэа, каб паказаць сваім суайчыннікам.

Наведвальнікі балю маглі пачытаць, уладкаваўшыся на пледах, пакаштаваць гарбату на лекавых травах па рэцэпце Элізы Ажэшкі. Прысутныя гулялі ў кракет і лато, рабілі старадаўнія прычоскі, выпрабоўвалі свой лёс у латарэі. Дарэчы, сабраныя ад гэтага грошы пойдуць на навагоднюю дабрачынную ёлку для дзяцей-сірот. Гэту традыцыю, якую заклала Эліза Ажэшка, таксама ўзнавілі работнікі бібліятэкі.

Маргарыта УШКЕВІЧ. *margo@zviazda.by*

■ Дзень усенароднай памяці ахвяр Вялікай Айчыннай

ПРАКЛЁН ВАЙНЕ

Новая экспазіцыя захоўвае мноства гісторый няпростых лёсаў абаронцаў Брэсцкай крэпасці

Сёння ў Брэсце адзначылі 76-ю гадавіну пачатку вайны. Па традыцыі, якой ужо паўвека, на досвітку ў крэпасці прайшоў мітынг-рэквіем. Пасля ўрачыста-жалобнай цырымоніі адбылася маштабная рэканструкцыя падзей чэрвеньскага дня 1941 года. На ўсіх мерапрыемствах шмат гаварылася пра памяць, якая павінна аб'ядноўваць людзей у іх імкненні захаваць мір. На гэта накіраваная і канцэпцыя самага новага музея крэпасці. Экспазіцыя пад назвай «Музей вайны — тэрыторыя Міру», адкрытая роўна тры гады таму пры фінансавай падтрымцы расійскага «Газпрама» ў Паўднёва-ўсходняй казарме крэпасці, ужо ў назве сваёй захоўвае канчатковую і найвышэйшую мэту ўсёй работы.

Фота Валерыя КАРАЛЯ.

Лічбы, факты, наведвальнікі

Варта сказаць, што музей гэты вельмі сучасны, знаёміцца з экспанатамі, дакументамі, звесткамі можна з дапамогай інфармацыйных тэхналогій. Многія відовішчныя моманты ўражваюць, але не гэта галоўнае. Галоўнае — гісторыі, факты. Ну вось, напрыклад, экскурсавод прыводзіць такі факт для роздуму. Як вядома, у 41-м на вайну прызывалі ўжо юнакоў 1923 года нараджэння, тых, каму споўнілася васямнаццаць. Дык вось, са ста франтавікоў згаданага года нараджэння ў жывых застаўся толькі адзін...

Нават калі ні пра што болей не гаварыць, то адна толькі гэта лічба можа расказаць пра маштаб трагедыі і меру чалавечага гора, якое перажыў наш народ. **Загадчыца экспазіцыі Алена ГРЫЦУК** успамінае наведвальнікаў мемарыяльнага комплексу, якія пабывалі тут год, два, а то дзесяць гадоў таму, але асабліва запомніліся. І ў першым шэрагу іх — турыст з Уладзівастока. Мужчына гадоў 50 вельмі ўважліва вывучаў надпісы на стэндах, з цікаўнасцю слухаў экскурсавода, задаваў пытанні. А потым расказаў, як яшчэ ў школьным дзяцінстве прачытаў кнігу Сяргея Смірнова пра Брэсцкую крэпасць. І гэты твор пакінуў такое моцнае ўражанне ў яго юнай душы, што тады нарадзілася мара пабываць тут, убачыць усё на свае вочы.

А яшчэ запомнілася сям'я з Екацярынбурга: бацька і дзве дзяўчынкі-школьніцы, яны хадзілі па аб'ектах Брэсцкай крэпасці гадзіны чатыры, а то і болей. Галава гэтай сям'і расказаў, што кожнае лета яны выбіраюцца ў нейкую мясціну, звязаную з гісторыяй былой вялікай радзімы.

І зусім нядаўна вось у гэтым музеі Алену Яўгенаўну здзівіла група не зусім звычайных экскурсантаў — навучэнцаў Кобрынскай дзіцячай вёскі. Нярэдка школьнікі падчас экскурсій бываюць не вельмі ўважлівыя, а гэтыя так захоплена слухалі! Было відаць, што ім цікава, яны перапытвалі, вярталіся да экспанатаў, якія іх нечым здзівілі ці ўразілі.

Трагедыя палону

У дзвюх залах музея прадстаўлены матэрыялы па трагедыі палону. Пры ўваходзе ў адну з іх нас сустракаюць вязні — манекены, апранутыя ў «форму» палонных. Усе ўзоры адзення сапраўдныя, прывезеныя з розных лагераў. І фотаздымкі, і лёсы... Некалькі ваенных урачоў, што ў лагеры «Рэвір» і іншых лагерах ратавалі жыцці параненым, хворым таварышам, рабілі паспяховыя аперацыі, можна сказаць, у антысанітарных умовах. Адзін з урачоў, які на фотаздымку з прыгожай малой дачушкай, не вытрымаў жудасных умоў і атмасферы прыніжэння, скончыў жыццё самагубствам. Такіх было нямала. І ніхто ім — не суддзя. Дастаткова паглядзець карціну Анатоля Каралёва «Фашысцкая цывілізацыя», якую аўтар падарыў музею. Ён сам прайшоў цераз палон. Пачаў пісаць работу яшчэ там, у лагеры. Эскізы рабіў кіёчкамі на пяску. Потым нехта даў шматок паперы і агрызак алоўка. Зарысоўваў фрагменты на паперы, потым скручваў яе і хаваў пад каўнярам. Бо каб знайшлі, замалёўкі маглі б дорага абысціся аўтару. А потым, калі ўсё гэта скончылася, доўгія гады не мог сабрацца з духам, каб завяршыць карціну. З часам вырашыў, што гэта яго абавязак. І дапісаў работу. Ад эскізаў да завяршэння прайшло 29 гадоў.

Гістарычны здымак

У многіх альбомах, буклетах, прысвечаных вайне і абароне Брэсцкай крэпасці, ёсць рэпрадукцыя фотаздымка Міхаіла Ананьіна пачатку 60-х гадоў, на якім чалавек без нагі прыпадае да муроў крэпасці. На гэтым здымку Уладзімір Фурсаў. У гарнізоне крэпасці ён праходзіў тэрміновую службу, калі пачалася вайна. У першыя дні быў цяжка паранены, рухацца не мог. Па гэтай прычыне трапіў у палон. Яго прывезлі ў лагер «Рэвір» пад самым Брэстам. Там пачалася гангрэна. Ваенурач Іван Махавенка правёў ампутацыю нагі. Потым бязногага салдата пераvялі ў лагер пад Бялай Падляскай, былі іншыя лагеры. Вызвалілі Фурсава толькі ў 1945 годзе. Пасля лячэння ў шпіталі салдат накіраваўся дадому. Выйшаў з цягніка і на пероне ўбачыў маці. Яна памкнулася да яго... і назвала Георгіем. Так звалі малодшага брата. «Я ж твой старэйшы, Уладзімір, мама», — паспеў вымавіць, і маці страціла прытомнасць. Яна атрымала па сутнасці пахавальную, ліст з паведамленнем, што сын прапаў без вестак. А на вакзал прыйшла сустракаць малодшага — Жору. Яны былі вельмі падобныя, да таго ж абодвух не бачыла столькі гадоў. Маці апрытомнела, абняла сына, а калі праз пару гадзін прыбыў іншы поезд і на перон выйшаў Георгій, маці ўбачыла, што ў малодшага няма левай нагі. Такім чынам, абодва яе сыны вярнуліся, на дваіх у іх было дзве нагі...

Алена Грыцук гаворыць пра ўсплёск цікавасці маладога пакалення да падзей вайны. Па-першае, амаль ва ўсіх сем'ях ёсць дзед, прадзед, якія ваявалі. І нашчадкі імкнуцца даведацца пра родзіча больш, а заадно пра час і падзеі. Па-другое, у свеце надта неспакойна, войны не канчаюцца, іх становіцца больш. Значыць, чалавецтва неахвотна вучыцца ў гісторыі. Таму і патрэбныя музеі вайны як тэрыторыя міру хоць бы на прасторах асобна ўзятай чалавечай душы.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
yackevich@zviazda.by

ЯК ЖАХЛІВА ЯНА ПАЧЫНАЛАСЯ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

І ў той жа час краіна жыла па законах ваеннага часу: 10 гадоў турэмнага зняволення — за сыход з працы, а п'яным зачыншчыкам бойкі ў сельсавеце — расстрэл. Работу на сваім працоўным месцы людзі ўспрымаюць як баявое заданне. Так, газета расказвае пра дзяўчыну-тэлефаністку, якая працягвала сваю справу на камутатары, нават калі чутно было, што ў вёсцы, дзе яна знаходзілася, ідзе бой з немцамі.

Праз старонкі газеты абвяшчаецца паляванне на дыверсантаў і шпіёнаў, якія могуць быць закінуты на нашы землі. Здраднікамі называюць «балбатуноў», газета заклікае быць асцярожнымі і нічога не расказваць незнаёмым людзям.

Актывісты дзяжураць на дарогах і ў вёсках, правяраюць кожнага невядомага чалавека, часам і асобныя людзі выкрываюць шпіёнаў. Напрыклад, газета расказвае, што стары вартаўнік калгасных палёў затрымаў дыверсанта, які наносіў на карты розныя аб'екты з мэтай далейшага іх знішчэння.

ЛЮДАЕДЫ

Як мяняецца голас «Звязды» ўсяго за два тыдні! Якія моцныя падбіраюцца словы, каб узняць людзей на барацьбу. З першых дзён вайны беларускія пісьменнікі дасылалі сюды свае творы. Так, вершы Якуба Коласа «Шалёнага пса — на ланцуг» і Пятра Глебкі «Смялей у бой!» выйшлі ў «Звяздзе» яшчэ 23 чэрвеня... Кузьма Чорны пры дапамозе мастацкага слова апісваў жахі часу, заклікаў уставаць на абарону роднай зямлі, паказваў, як вайна мяняе людзей. Так, у адным з артыкулаў ён распавядае пра 13-гадовую дзяўчынку, якая ідзе ў калоне бежанцаў. Яна страціла сваю сям'ю, але пры гэтым узяла пад апеку двух такіх жа адзінокіх малых.

У многіх матэрыялах гаворыцца пра тое, што фашысты гвалцяць жанчын, здзекуюцца нават з 13—14-гадовых дзяўчынак, часта на вачах у іх родных. Уласныя інфарматары расказваюць пра тое, як рабуюцца гарады і вёскі, прычым вораг забірае ўсё — ад прадуктаў, скаціны да пабытавых рэчаў. Марадзёры валаклі нават ручнікі і дзіцячыя кашулі. Акрамя звестак Савецкага інфармбюро і інфармацыі з мясцін баёў, у газеце размяшчаюцца расказы людзей, што вырваліся з акружэння ці ўцяклі з палону. З артыкулаў у «Звяздзе» даведваешся пра такое, што кроў стыне ў жылах. Разгромлены танкамі радзільны дом і трупы жанчын, якія прыціскаюць да грудзей прастрэленых немаўлят. Абезгалоўленыя ці рассечаныя целы старшынь калгасаў, афіцэраў і іх жонак. Масавыя забойствы і зверыныя здзекі. Людзей расстрэльвалі, калолі штыкамі, палілі. Вcase... Ваеннапалонным адразалі вушы, выколвалі вочы, адрывалі ці ламалі рукі і ногі, раздушвалі танкамі. Прычым у газеце змешчаны артыкулы і пра падобныя здзекі з старых, дзяцей і жанчын.

Чым далей гартаеш старонкі «Звязды», тым больш жахаешся. Вельмі цяжка паверыць, што такое было ў першыя дні баёў. Што для простых людзей, якія яшчэ не тое што ніякага адпору не давалі, а ўпершыню бачылі ворага, вайна пачыналася з катаванняў. Мімаволі задаешся пытаннямі, што ж гэта было, чаму так жахліва? Адкуль столькі лютасці, звярства да мірнага насельніцтва і хто выканаўцы падобных дзікунскіх аперацый?

ПАДНЯЛАСЯ БЕЛАРУСЬ

«Праязджаючы ад Коўна, я бачыў сам, як над дарогай, на якой нікога не было, апрача натоўпу старыкоў, жанчын і дзяцей, раптам знізіўся нямецкі знішчальнік, — пісаў 18 ліпеня ў артыкуле «Паднялася Беларусь» Янка Купала. — *На брэючым палёце фашысцкі вампір расстрэльваў з кулямётаў безабаронны натоўп і кінуўся уцякаць, як толькі на гарызонце паказаліся крыллі савецкіх «ястрабкоў...»*

А натоўп беларускіх сялян астаўся ляжаць на дарозе. Па сівых барадах старыкоў паўзлі густыя патокі крыві. Мёртвыя мацеры сціскалі ў сваіх руках мёртвых дзяцей.

Труслівыя забойцы! Яны бамбяць безабаронныя сёлы і мястэчкі!

Яны грабяць, насілуюць нашых жанчын, як скаціну, рэжуць людзей.

Ці трэба гаварыць аб тым, чаму падымаецца беларускі народ на захватчыкаў?

...На што ж мяняць нам свабоду? На плецы і шыбеніцы фашыцкіх палачоў? На лёс рабоў?

...У занятых ворагам раёнах стварающца партызанскія атрады — конныя і пешыя. «Вока — за вока, зуб — за зуб» — адказам мы фашыстам, не дадзім ні адпачынку, ні тэрміну. Паляцяць у паветра масты, склады і абозы. Любоўць у Беларусі званых гасцей і не любяць нязваных. Пакуль будзе жыць хоць адзін беларус, не будзе на беларускай зямлі спакою фашысцкім захватчыкам, горкае будзе іх жыццё — з кожнага дрэва, з кожнага аўрага будуць сачыць за ім пільныя партызанскія вочы...»

ЗВЯЗДА

Каб разбіць і знішчыць людаедаў, каб заліць іх сталлю і свінцом,—
У тылу працуй ты геройчна, будзь, таварыш, прыкладным байцом!

У ВАРОЖЫМ ТЫЛУ

По старонках «Звязды» можна бачыць, як зараджаўся партызанскі рух. У некаторых артыкулах апісваюцца трагедыі асобных людзей ці населеных пунктаў. Пасля здзекаў і катаванняў родных і знаёмых людзі самі сыходзілі ў лясы. Так, адзін з артыкулаў пачынаецца з распаведу, як пастух прынёс сваім аднавяскоўцам, якія былі на сенакосе, весткі, што ў вёсцы пачаў лютаваць вораг. Уначы мужчыны голымі рукамі перабілі фашыстаў, захапілі зброю.

1 жніўня газета пісала, што *«партызанскія атрады, узброеныя здабытымі ў ворага вінтоўкамі, кулямётамі, часам гранатамі і танкамі, якія водзяць былыя трактарысты, не толькі знішчаюць пераправы, разбіваюць абозы, падпальваюць базы і склады, але ў адважных схватках нечаканым нападам разбіваюць вялікія вайсковыя часці ворага».*

Як бачыце, ужо ў першыя месяцы вайны стыхійна ўзнікшы на Беларусі атрады становяцца грознай ваеннай сілай, з якой вораг пачынае лічыцца. Так, 10 жніўня «Звязда» пісала: *«Падраздзяленням германскай арміі забаронена цяпер аставацца на начлег у населеных пунктах. Раней, чым разбіць біваک у лесе, немцы доўга абстрэльваюць яго ўзлессе з кулямётаў. Партызаны мярэшчацца ім за кожным кустом! Адзін з афіцэраў скардзіцца ў пісьме дамоў: «Страшна ў Расіі, тут б'е кожны».*

Немцы сур'ёзна занепакоены памерамі партызанскага руху ў Беларусі. Белагвардзейскі дыктар з Варшавы, які за грашы абслугоўвае ведамства Гебельса, надрываючыся да хрыпоты, па радыё пагражае беларусам спальваннем кожнай вёскі, дзе будзе знойдзены партызан. Але, не хістаючыся ні мінуты, усё новыя і новыя сотні сялян уходзяць у лясы, далучаючыся да партызанскіх атрадаў».

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.
dziadziula@zviazda.by

ЧЫРВОНКА
ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА
22 ЧЭРВЕНЯ 2017 г.
ЧАЦВЕР
№12 (15819)
Выдаецца з 21 красавіка 1921 года

Імёны

Ванеса КАЛАДЗІНСКАЯ:

«Ад Алімпіяды цяпер хочацца большага»

Спартыўных поспехаў яна пачала дасягаць рана. У 2012-м, калі Ванесе было ўсяго 19, трапіла на сваю першую Алімпіяду, потым стала чэмпіёнкай свету па вольнай барацьбе, але не пабаялася пакінуць спорт, каб нарадзіць дзіця. Праблемы са здароўем, якія паставілі пад пагрозу яе спартыўную кар'еру, узніклі пасля вяртання на барцоўскі дыван, але і з імі дзяўчына справілася. Сёлета ў маі спартсменка дадала да ўжо наяўных званняў перамогу на чэмпіянаце Еўропы. У інтэрв'ю Ванеса расказвала, дзеля чаго кожны дзень пераадольвае цяжкасці і ці складана выхоўваць дзіця ў рэжыме нон-стоп.

— Давайце пачнем з вашага імя, досыць рэдкага для Беларусі...

— Яго далі мне бацькі, яны ў мяне трэнеры па спартыўнай гімнастыцы. Тата быў на зборах у Бельгіі, у той камандзе была дзяўчынка Ванеса. Яму спадабалася гэтае імя, калі прыехаў дадому, расказаў маме. Ёй яно таксама прыйшлося даспадобы, так і вырашылі мяне назваць. Чытала недзе, што «ванеса» — гэта від матылька, нейкага больш канкрэтнага значэння я не знайшла.

(Заканчэнне на 8-й стар. «ЧЗ».)

Педсавет

ЗДО́РАВА, КАЛІ ВУЧАНЬ ЗДАРО́ВЫ

Як зрабіць фізкультуру любімым урокам у школьнікаў?

Ад чаго залежыць здароўе сучаснага школьніка? Можа, ад рацыянальнага распарадку дня? Ад рухальнага рэжыму дзіцяці і збалансаванага харчавання? У рэшце рэшт, ад эфектыўнасці школьных урокаў фізічнай культуры? Спецыялісты сцвярджаюць, што ад усіх гэтых фактараў разам узятых плюс ад псіхалагічнай атмасферы ў школе і ў сям'і. Днямі на базе 32-й сталічнай школы прайшла калегія трох міністэрстваў — адукацыі, аховы здароўя, спорту і турызму. У цэнтры ўвагі ўдзельнікаў аказаліся пытанні стварэння здароўезберагальнага асяроддзя ва ўстановах адукацыі і развіцця фізічнай культуры.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

«Лапта» — адна з дзевяці народных гульняў, уключаных у праграму спартыўна-адукацыйнага праекта БДПУ «Беларусіяда».

Свая стыхія

ХТО ЎМЕЕ КІРАВАЦЬ ГУКАМ,

ЦІ ШТО МЫ ЧУЕМ, АЛЕ НЕ БАЧЫМ

...Каля сямі гадзін вечара ў пятніцу мы з Насцяй падыходзім да аднаго з невялікіх мінскіх рок-клубаў. Некалькі чалавек ужо стаяць каля ўвахода, але іх яшчэ не пускаюць: канцэрт пачнецца толькі ў восем. У зале пуста, толькі пара музыкантаў выносяць на сцэну інструменты і рыхтуюцца афіцыянты — з імі Насця хутка вітаецца, а потым мы збочваем у пакойчык насупраць сцэны. Гэта невялікая, літаральна два на два метры, каморка, дзе стаіць велізарны пульт з сотняй «круцёлак» і «рухалак» — працоўнае месца гукарэжысёра.

Фота Сяргея НІКАНОВІЧА.

Сёлета 24-гадовая чацвёртакурсніца Анастасія Казакова заканчвае Акадэмію мастацтваў па спецыяльнасці «гукарэжысура», а цяпер актыўна набіраецца вопыту. Канцэртную сферу яна выбрала сама: з яе профілем можна працаваць як у філармоніі ці тэатры, так і ў кінаіндустрыі, на тэлебачанні, радыё ці нават дома «зводзіць» гук у песнях музычных гуртоў або ў саўндтрэках камп'ютарных гульняў.

— Нас вучаць усяму патроху: гукарэжысёру трэба быць універсалам, — расказвае Насця. — Але тут ёсць свае нюансы: калі ты працуеш на канцэртах доўгі час, то ў цябе паступова садзіцца слых, і потым у студыйных запісах ты ўжо проста не пачуеш некаторыя нюансы. А з іншага боку, калі ўвесь час сядзіш у студыі, то потым на канцэртах будзе цяжка працаваць з-за шуму... Хоць пагаршэнне слыху ўсё роўна непазбежнае: гэта наша прафесійная хвароба. Зараз я выбрала менавіта канцэрты, бо хацелася «дзвіжухі»: розныя гурты, жанры, апаратура, людзі, сітуацыі. Але я б з задавальненнем папрацавала і з арганам, і з сімфанічным аркестрам ці, напрыклад, хорам.

Канцэрт яшчэ не пачаўся, і ў Насці ёсць час расказаць мне, што на мове прафесіяналаў «круцёлкі» на пульце — гэта патэнцыёметры, а «рухалкі» — фэйдары. Сам жа пульт называецца FOH, ад англійскага «front of house» — гэта значыць, што з яго «круціцца» той гук, які будуць чуць у зале.

— Бывае яшчэ і маніторны пульт, але ў невялікіх залах няма сэнсу ім карыстацца, — кажа дзяўчына. — Ён звычайна стаіць за кулісамі і робіць мікс для музыкантаў. Бачыла на сцэне такія нізкія шырокія калонкі, павернутыя да выступоўцаў? Яны патрэбны, каб музыканты добра чулі самі сябе.

(Заканчэнне на 4-й стар. «ЧЗ».)

Факт

Магістраў медыцынскай фізікі падрыхтуюць у БДУ

Новая спецыяльнасць «медыцынская фізіка» адкрываецца ў магістратуры Міжнароднага дзяржаўнага экалагічнага інстытута імя А. Д. Сахарава БДУ.

Яе адкрыццё абумоўлена ростам патрэбы ў спецыялістах з паглыбленым веданнем сучаснага медыцынскага абсталявання, у прыватнасці тэхнікі для прамянёвай тэрапіі раку. Падрыхтоўка магістраў па спецыяльнасці «медыцынская фізіка» дазволіць папоўніць недахоп кадраў, здольных адказваць за бяспечную эксплуатацыю складанага медыцынскага абсталявання ў анкалогіі і медыцынскай радыялогіі. Гаворка ідзе пра якаснае выкарыстанне рэнтгенаўскіх, магнітна-рэзанансных, эмісійных камп'ютарных тамографаў, апаратуры для разліку спажытых доз і дазіметрычнага кантролю і г. д.

У адрозненне ад інжынераў выпускнікі новай магістарскай праграмы будуць не толькі абслугоўваць абсталяванне, але і разам з урачамі ўздзейнічаць на захворванне. Напрыклад, пры прамянёвай тэрапіі яны павінны з высокай дакладнасцю накіраваць на пухліну дозу лячэбнай радыяцыі. Гэта патрабуе вывераных разлікаў і дакладнай настройкі абсталявання.

Паводле папярэдніх ацэнак, патрэба ў такіх кадрах да 2020 года ў Беларусі складзе больш як 400 спецыялістаў, з якіх каля сотні павінны мець дыплом магістра.

Магістры медыцынскай фізікі змогуць прэтэндаваць на пасады начальнікаў аддзелаў і лабараторый, кваліфікаваных экспертаў, якія адказваюць за распрацоўку і выкананне праграм бяспечнага выкарыстання крыніц іанізуючага выпрамянення ў медыцыне.

Сёння ў магістратуры БДУ навучаецца больш як 1300 чалавек па 88 спецыяльнасцях. Прыём дакументаў на ўсе спецыяльнасці магістратуры будзе ажыццяўляцца з 27 чэрвеня па 5 ліпеня.

Не вучобай адзінай!

Педагогі асвойваюць... бізнес

Фірменная крама «Каларыт» адкрылася ў галоўным корпусе Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта.

Ідэю арганізацыі ўніверсітэцкай крамы рэктар БДПУ Аляксандр Жук выказаў яшчэ ў пачатку года. З таго часу ва ўніверсітэце закіпела работа: спачатку праект быў ажыццёўлены ў 3D-фармаце. Улічваліся многія аспекты: псіхалогія ўспрымання колеру, патрабаванні да заніравання гандлёвай залы, выкладкі тавараў і іншыя.

— У вялікім асартыменце ў нас прадстаўлены найноўшыя распрацоўкі выкладчыкаў універсітэта, выдадзеныя вучэбна-выдавецкім цэнтрам БДПУ: падручнікі, вучэбна-метадычныя дапаможнікі, практыкумы, — падкрэслівае начальнік цэнтра Пётр Савасцёнак.

Акрамя таго, крама галоўнай педагагічнай ВНУ краіны прапануе шырокі спектр сувенірнай прадукцыі БДПУ з сімволікай універсітэта, а таксама канцылярскія тавары паўсядзённага попыту: сшыткі, нататнікі, ручкі, гумкі, календары. Пры жаданні тут можна набыць прадукцыю для дзяцей дашкольнага і школьнага ўзросту — на гэту катэгорыю пакупнікоў разлічана асобная зона.

Адметнасцю «Каларыту» з'яўляецца яго шматфункцыянальнасць. Акрамя згаданых тавараў, тут прапануюцца паслугі па друку з электронных носьбітаў, ксеракопія, ламінаванне, пераплёт, а таксама тэрміновы выраб фатаграфій і перанос малюнкаў на майкі і кубкі. Адным словам, усе тыя паслугі, якія аказваюць сучасныя цэнтры друку.

Ва ўніверсітэце не сумняваюцца: «Каларыт» будзе запатрабаваны студэнтамі, педагогамі і проста зацікаўленымі пакупнікамі.

Надзея НІКАЛАЕВА.
nikalaeva@zviazda.by

ЗДО́РАВА, КАЛІ ВУЧАНЬ ЗДАРО́ВЫ

ЦЯЖАР РАНЦА

— Лад жыцця дзяцей апошнім часам зведаў значныя змены. Інтэнсіфікацыя працэсу навучання, дэфіцыт часу для засваення інфармацыі ў спалучэнні з памяншэннем працягласці сну, зніжэннем рухальнай актыўнасці аказваюць неспрыяльнае ўздзеянне на арганізм, які развіваецца, — падкрэсліла ў сваім выступленні **Галоўны дзяржаўны санітарны ўрач Рэспублікі Беларусь, намеснік міністра аховы здароўя Наталля ЖУКАВА.** — Па выніках сацыялагічных даследаванняў, праведзеных навукоўцамі-гігіеністамі з медуніверсітэта, самая значная праблема для школьнікаў — неадпаведнасць рэжыму дня гігіенічным рэкамендацыям. Так, у паловы дзяцей сон складае менш як восем гадзін у суткі. Каля 40 працэнтаў дзяцей у вольны ад вучобы час аддаюць перавагу камп'ютару або прагляду тэлевізара, пры гэтым кожны дзясяты праводзіць за экранам больш як чатыры гадзіны ў дзень. Амаль палова не бывае на адкрытым паветры штодня і толькі кожны чацвёрты займаецца фізічнымі практыкаваннямі рэгулярна.

Статыстычныя даныя сведчаць, што за гады навучання ў школе зніжаецца колькасць школьнікаў першай групы здароўя і павялічваецца колькасць прадстаўнікоў трэцяй групы. Уплыў унутрышкольнага асяроддзя на здароўе даволі істотны — да 20 працэнтаў. Да «школьных паталогій» адносяцца, напрыклад, парушэнні вастрыні зроку, паставы... Неспрыяльнае «ўнутрышкольнае асяроддзе» ўплывае і на адаптацыйны патэнцыял дзіцячага арганізма, зніжэнне яго функцыянальных рэзерваў... Колькасць навучэнцаў з напружаным адаптацыйным патэнцыялам у апошнія гады істотна павялічылася...

Медыкі звяртаюць увагу, што ёсць асобныя пытанні ў арганізацыі навучальнага працэсу, якія не патрабуюць матэрыяльных выдаткаў, але разам з тым аказваюць негатыўны ўплыў на стан здароўя дзяцей. Гэта невыкананне патрабаванняў да раскладу вучэбных заняткаў, графікаў правядзення кантрольных работ, працягласці перапынкаў, правядзенне фізкультурных заняткаў без уліку асноўнай вучэбнай нагрузкі, няправільнае рассаджванне за вучнёўскай мэбляй, адсутнасць у памяшканнях пачатковых класаў умоў для захоўвання прылад для ўрокаў працы, кніг і дапаможнікаў, спартыўнай формы, а таксама недастатковы кантроль за змесцівам школьных ранцаў. Нягледзячы на тое, што падручнікі істотна страцілі ў вазе, 50 працэнтаў школьных сумак усё роўна перавышаюць устаноўленыя нарматывы — за кошт прадметаў, якія там знаходзяцца, але не маюць дачынення да адукацыйнага працэсу.

СМАЧНА ЕСЦІ!

— Харчаванне — галоўны фактар захавання здароўя дзяцей, — падкрэсліла Наталля Жукава. — І я кажу дзякуй педагагічным калектывам кожнай школы, якія на працягу доўгіх гадоў прывучалі бацькоў да таго, што гарачае харчаванне — вельмі важны складнік у фарміраванні арганізма і працаздольнасці школьнікаў. Сёння гарачым харчаваннем ахоплена ад 95 да 100 працэнтаў навучэнцаў. Але праблемным пакуль застаецца асартымент буфетнай прадукцыі. Кіраўнікам школ неабходна ўзяць яго пад свой асабісты кантроль, устаць на пазіцыі здаровага харчавання, зменшыць там прысутнасці кандытарскіх вырабаў, прысмакаў і іншай некарыснай ежы, — падкрэслівае Наталля Жукава. — Трэба мець на ўвазе, што каля 14% падлеткаў цярпяць ад атлусцення і да 30% маюць залішнюю вагу. З іншага боку, калі колькасць хлопчыкаў з залішняй вагой у старшых класах павялічваецца, то сярод дзяўчат у гэтым узросце да 10 працэнтаў маюць, наадварот, недастатковую вагу, а гэта будзе мець наступствы для іх рэпрадуктыўнага здароўя.

Спадзявацца толькі на школьныя заняткі фізічнай культурай бессэнсоўна: два ўрокі фізкультуры і гадзіна здароўя і спорту забяспечваюць толькі 20% патрэбы дзіцяці ў рухальнай актыўнасці на працягу тыдня, а штодзённая патрэба складае 60 хвілін рухальнай актыўнасці.

У маі сталічныя школьнікі паўдзельнічалі ў спартыўна-адукацыйным праекце «Беларусіяда»: на стадыёне БДПУ вызначалі самага хуткага, самага дужага, самага спрытнага і самага кемлівага ў... народных гульнях.

На дапамогу маглі б прыйсці агульнашкольныя дынамічныя перапынкі з удзелам навучэнцаў сярэдніх і старшых класаў у выглядзе танцаў і іншых формаў (накшталт флэшмобаў) з выкарыстаннем скакалак, «класікаў», «дарожак здароўя», дываноў у рэкрэацыі, правядзенне фізкультхвілінак, выкарыстанне афтальмалагічных трэнажораў не толькі для пачатковых класаў, але і для старэйшых навучэнцаў, прымяненне ў навучальным працэсе педагагічных здароўезберагальных тэхналогій (адначасовае выкарыстанне некалькіх класных дошак і іншае). Такія меры ўжо рэалізуюцца ў школах Астраўца, Маладзечна, Светлагорска, Мінска і інш. Але гэты вопыт трэба распаўсюдзіць на ўсе школы.

УВАГА — РАСКЛАДУ

— Паколькі раўнапраўнымі ўдзельнікамі адукацыйнага працэсу з'яўляюцца педагогі, навучэнцы і іх бацькі, то і суб'ектамі стварэння здароўезберагальнага асяроддзя павінны быць усе вышэйпералічаныя катэгорыі. Толькі работа ў трох кірунках можа прынесці станоўчыя вынікі, — падзялілася сваімі думкамі **начальнік упраўлення агульнай сярэдняй адукацыі Міністэрства адукацыі Святлана УКЛЕЙКА.** — Як тэатр пачынаецца з вешалкі, так **арганізацыя адукацыйнага працэсу ў школе пачынаецца з раскладу вучэбных заняткаў.** Агучу некаторыя вынікі маніторынгу, падчас якога вывучаўся ўзровень стомленасці і разумовай працаздольнасці вучняў VIII класа, а таксама фактары, якія аказваюць уплыў на стан здароўя навучэнцаў.

У ходзе даследавання стомленасць рознай ступені была выяўлена ў 77% васьмікласнікаў. 17% навучэнцаў адзначылі, што складаныя прадметы (матэматыка, фізіка, хімія і іншыя) заўсёды праводзяцца на першым і (або) апошнім уроку, яшчэ 70% адзначылі, што такое адбываецца час ад часу. У 10% выпадкаў кантрольныя работы праводзяцца на першым уроку і амаль у 7% — на апошнім уроку. Больш як 45% васьмікласнікаў канстатавалі, што час ад часу ў адзін дзень у іх праводзяцца кантрольныя работы адразу па некалькіх вучэбных прадметах.

— Калі ўлічыць, што на першым і апошнім уроках у вучняў зніжана інтэлектуальная прадукцыйнасць, замаруджаны разумовыя працэсы, то ўзнікае пытанне: які вынік навучання хоча ўбачыць на апошнім уроку, напрыклад, па матэматыцы намеснік дырэктара, які ставіць гэты ўрок апошнім на працягу некалькіх дзён, і настаўнік, які плануе кантрольную работу менавіта ў той дзень, калі яго ўрок апошні або першы ў раскладзе? — задае зусім не рытарычнае пытанне Святлана Уклейка. — На жаль, але стварэнне здароўезберагальнага асяроддзя ва ўстановах адукацыі не стала пакуль клопатам усіх без выключэння педагагічных работнікаў — ад дырэктара да настаўніка.

Пры гэтым і бацькі цалкам адэкватна ацэньваюць прычыны стомленасці сваіх дзяцей, згадваючы сярод іх невыкананне рэжыму дня, недастатковы час для сну, працяглае знаходжанне за камп'ютарам, а таксама дадатковую нагрузку — наведванне розных заняткаў, гурткоў, секцый і г. д.

ПАМЫЛКА ЯК ПРЫСУД!

Другі важны кампанент здароўезберагальнага асяроддзя з пазіцыі вучня — гэта **спрыяльны псіхалагічны клімат,** або стварэнне сітуацыі поспеху. Вядома, што эмоцыі ўплываюць на працэсы ўспрымання, памяці, мыслення, могуць альбо актывізаваць, альбо тармазіць іх. Негатыўныя эмоцыі, страхі блакіруюць не толькі мысленне, але і правакуюць няўпэўненасць, нізкую самаацэнку, моцнае нервовае напружанне, якое ў выніку прыводзіць да стамлення. Страх дапусціць памылку тармозіць уменне разважаць і шукаць розныя варыянты вырашэння праблемы. Як правіла, страх дапусціць памылку з'яўляецца следствам жорсткіх, аўтарытарных адносін паміж настаўнікам і вучнямі.

У ходзе маніторынгу амаль 40% навучэнцаў з прыкметамі стомленасці адзначылі, што яны адчуваюць боязь памыліцца і выглядаць смешнымі ў вачах аднакласнікаў і (або) настаўнікаў. Каля трэціны вучняў адчуваюць сябе некамфортна на вучэбных занятках з-за страху перад настаўнікам.

Трэці кампанент, важны для навучэнца, — гэта **выкарыстанне настаўнікам здароўезберагальных тэхналогій.** Прыкладна 40% васьмікласнікаў упэўнены, што прычынай іх хуткай стомленасці з'яўляецца запісванне вялікага аб'ёму вучэбнай інфармацыі на ўроку. Кожны чацвёрты навучэнец адзначыў, што хутка стамляецца ад таго, што настаўнік патрабуе ад вучняў дакладна перадаць тэкст параграфа, кожны дзясяты — ад аднастайнай і манатоннай дзейнасці на ўроку. Больш як 20% навучэнцаў прычынай стомленасці лічаць гучную гаворку настаўніка...

ВЫХАВАННЕ... НАСТАЎНІКА

Асобна ўдзельнікі калегіі спыніліся на эфектыўнасці ўрокаў фізічнай культуры ў школах. Як зрабіць іх больш прывабнымі для дзятвы?

— Вельмі шмат залежыць ад асобы настаўніка, — упэўнены **міністр адукацыі Ігар КАРПЕНКА.** — Мне ў школьныя гады пашанцавала з неабыякавым педагогам, які павёў нас за сабой, захапіў гульнявымі відамі спорту. Мы гулялі ў «Арлёнак» і «Зарніцу», здавалі спартыўныя нарматывы, увесь вольны час праводзілі не дома, а ў спартыўнай зале. Таму проста абуральна назіраць, як у некаторых настаўнікаў вучні на ўроку фізкультуры бязмэтна сноўдаюцца па стадыёне. А частка вучняў, якія маюць медыцынскія абмежаванні да заняткаў фізкультурай, увогуле проста сядзяць на лаўцы. Няўжо іх няма чым заняць?

Рэктар Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта фізічнай культуры Сяргей РЭПКІН расказаў, што вучэбны працэс у іх ВНУ арганізаваны так, што практычнае навучанне пераважае. Студэнты ўжо з першых курсаў накіроўваюцца ў школы, дзе вядуць валанцёрскую работу, арганізоўваюць спартыўныя мерапрыемствы, наладжваюць цесныя сувязі з педагогамі школ і навучэнцамі, што дазваляе ім паспяхова адаптавацца ў педагагічным асяроддзі.

Згодна з вынікамі даследаванняў БДМУ

97,7% школьнікаў маюць персанальны камп'ютар;

56,6% навучэнцаў праседжваюць каля камп'ютара ад 1 да 3 гадзін, 23,8% — ад 3 да 5 гадзін.

Пры гэтым на заняткі вучобай за камп'ютарам траціцца мінімальны час. 60% часу карыстання камп'ютарам у хлопчыкаў займаюць гульні, а дзяўчаты 50% часу праводзяць у сацыяльных сетках.

Сяргей Рэпкін прапанаваў перавесці гадзіну здароўя і спорту ў ранг звычайнага ўрока, спасылаючыся на сусветную практыку. Паводле яго слоў, **у большасці замежных краін урокі фізічнай культуры праводзяцца не радзей чым тры разы на тыдзень, прычым найбольшая колькасць гадзін прыпадае на малодшы школьны ўзрост** — найбольш спрыяльны для фарміравання навыкаў і развіцця фізічных здольнасцяў. Ён паведаміў, што ў школьных праграмах розных краін пастаянна павялічваецца аб'ём выкладання спартыўных дысцыплін і відаў спорту. Назіраецца тэндэнцыя стварэння дастаткова гнуткіх школьных праграм фізічнага выхавання, якія дазваляюць настаўніку самастойна змяняць змест навучання ў залежнасці ад узросту і полу выхаванцаў, кліматычных умоў і матэрыяльнага становішча, нацыянальных каштоўнасцяў і традыцый.

Хацелася б, падкрэсліў рэктар, каб у прафесійныя кампетэнцыі настаўніка фізкультуры былі ўключаны ўменні і навыкі, звязаныя з дыягностыкай спартыўных схільнасцяў навучэнцаў для іх адбору ў спецыялізаваныя класы.

Надзея НІКАЛАЕВА.
nikalaeva@zviazda.by

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Ідэі маладых

І чуць, і спяваць — са смартфонам

Як у лабараторыі БДУІР ствараюць інавацыйны «софт»

Маеце праблемы са слыхам? Марыце прыгожа спяваць, але прырода не ўзнагародзіла вакальнымі данымі? У XXI стагоддзі гэта не праблема — дапамагчы практычна ў любой справе можа камп'ютар ці смартфон. Праграмы для вырашэння самых розных задач распрацоўваюць і маладыя айчынныя навукоўцы, якія шчыруюць у лабараторыі «Мульціпрацэсарныя сістэмы рэальнага часу» Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта інфарматыкі і радыёэлектронікі. Карэспандэнты «Чырвонкі. Чырвонай змены» завіталі ў БДУІР і бліжэй пазнаёміліся з самымі цікавымі праектамі.

Фота Сяргея НІКАНОВІЧА.

Дацэнт кафедры электронных вылічальных сродкаў Максім Вашкевіч *(справа)* і яго калега Мікалай Пятроўскі могуць абмяркоўваць новыя ідэі днямі напралёт.

— Адна з дастаткова распаўсюджаных праблем са здароўем, з якой сутыкаюцца многія, у тым ліку і моладзь, — аслабленне слыху, — расказвае **дацэнт кафедры электронных вылічальных сродкаў Максім ВАШКЕВІЧ**. — Прычыны на тое розныя, напрыклад, пастаяннае праслухоўванне музыкі ў навушніках пры высокай гучнасці. Многія не ўсведамляюць праблему, таму і не звяртаюцца па медыцынскую дапамогу. Мы вырашылі задзейнічаць для паляпшэння слыху смартфон, каб карыстальнік мог без лішніх выдаткаў хаця б на першы час палепшыць слых.

Вынікам работы стала мабільная праграма для Android і iOS пад назвай Petralex. Пры першым запуску яна правярае слых карыстальніка (трэба толькі ўставіць навушнікі і прайсці хуткі тэст), пасля чаго прапаноўвае пэўны ўзровень узмацнення. Можна выбіраць розныя рэжымы, напрыклад «На вуліцы» ці «Дома». Гэта дазваляе людзям з паслабленым слыхам не набываць дарагія слыхавыя апараты.

— Вядома, мы не бяром на сябе функцыі медыкаў, — сцвярджае Максім Вашкевіч. — Праграма не можа ставіць дыягназ і тым больш лячыць захворванні. Але яна істотна дапамагае. Неяк дэманстравалі яе на адной з выставак, і наведвальніца, якая пратэсціравала распрацоўку, сказала, што ўражанні аналагічныя тым, якія адчувае чалавек са слабым зрокам пры першай прымерцы акуляраў. Праграма абсалютная бясплатная, рэкламы ў ёй таксама няма.

У далейшых планах распрацоўшчыкаў Petralex — другое пакаленне праграмы. Яна пашырыць функцыянальнасць, напрыклад, з'явіцца магчымасць падаўлення шуму, а тэсціраванне слыху стане больш дакладным.

Яшчэ адна распрацоўка лабараторыі таксама звязана з гукам — гэта праграма SingAssist, якая пакуль не выпушчана для карыстальнікаў. У лабараторыі яе жартам характарызуюць так: «Спяваю як магу, а на выхадзе — «зорка». І гэта найлепшае апісанне задумы. Алгарытм умее распазнаваць хібы ў выкананні песень і выпраўляць іх: дзесьці павышаць ці паніжаць асноўны тон, запавольваць ці паскараць вымаўленне. Фактычна на выхадзе чалавек з мікрафонам атрымлівае ідэальнае выкананне абсалютна любой песні. Прызначэнне праграмы пераважна забаўляльнае — спяваць у караоке з дапамогай камп'ютара стане значна больш прыемна. Але стваральнікі спадзяюцца, што распрацаваныя алгарытмы дапамогуць і прафесійным выканаўцам.

Дацэнт кафедры электронных вылічальных сродкаў Ілья АЗАРАЎ дэманструе нам прэзентацыю, у якой прадстаўлены магчымасці будучай праграмы. Наўмысна няўдала напеты на мікрафон «Чорны крумкач» (прыкладна такой жа якасці выкананне ў большасці аматараў спяваць у караоке) імгненна набывае значна лепшае гучанне.

У лабараторыі «Мультыпрацэсарныя сістэмы рэальнага часу» займаюцца самымі рознымі праектамі. Яшчэ адзін актуальны кірунак — сістэмы сінтэзу маўлення па друкаваным тэксце. Многім вядома, як папулярныя сэрвісы накшталт Google дазваляюць увесці ў праграму любы тэкст, а той яго агучыць. У лабараторыі пайшлі далей: іх алгарытм умее «размаўляць» абсалютна любым галасам. Дастаткова ўсяго сказаць на мікрафон некалькі слоў, і праграма яго «кланіруе» — камп'ютар загаворыць тэмбрам дыктара.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ.
lyskavets@zviazda.by

Летнія перспектывы

Працоўны дэсант... у «Вікіпедыю»

Дваццаць тры студэнцкія атрады сфарміраваныя Штабам працоўных спраў БРСМ БДУ. Трынаццаць з іх будуць аказваць сэрвісныя паслугі, шэсць — педагагічныя, а чатыры зоймуцца сельскагаспадарчымі відамі работ.

Фота Надзеі БУЖАН.

Больш за 300 студэнтаў універсітэта ўжо прыступілі да работы. Маладыя людзі працуюць у вучэбна-доследным рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Шчомысліца» БДУ, у спартыўна-аздараўленчым комплексе БДУ «Брыганціна», дзіцячым аздараўленчым лагеры «Гарызонт», а таксама ў сацыяльным цэнтры для дзяцей-інвалідаў «Парастак».

У ліпені юнакі і дзяўчаты зоймуцца добраўпарадкаваннем і падрыхтоўкай студэнцкіх інтэрнатаў да новага навучальнага года. Таксама ў перыяд прыёмнай кампаніі студэнты БДУ будуць прыцягвацца для арганізацыі працы грамадскай камісіі.

У жніўні студатрады накіруюцца ў Мінскае раённае унітарнае прадпрыемства «Аграмкамбінат «Ждановічы» для збору ўраджаю.

Яшчэ адзін зусім новы фронт работ — Фундаментальная бібліятэка БДУ, дзе будуць у жніўні працаваць каля 50 чалавек. Задача хлопцаў і дзяўчат — папаўняць і абнаўляць даныя прафесарска-выкладчыцкага саставу БДУ ў інтэрнэт-энцыклапедыі «Вікіпедыя». Не сакрэт, што адным з крытэрыяў, які бярэцца пад увагу ў міжнародных рэйтынгах універсітэтаў, з'яўляецца «бачнасць» ВНУ ў інтэрнэт-прасторы.

Працоўны семестр у БДУ, як правіла, доўжыцца да канца жніўня.

Надзея НІКАЛАЕВА.
nikalaeva@zviazda.by

На выклік часу

Да бежанцаў — талерантна

Падведзены вынікі конкурсу творчых работ «Бежанцы: твой дом — мая крэпасць». Спаборніцтвы праходзілі ў дзвюх намінацыях: «Найлепшы плакат/фотаработа» і «Найлепшы відэаролік».

Самым лепшым стаў відэаролік, зняты курсантам Інстытута пагранічнай службы Рэспублікі Беларусь Віктарам Стэлькіным. Работа пяцікурсніцы факультэта міжнародных адносін (ФМА) БДУ Антаніны Марозавай заняла ў гэтай намінацыі другое месца. А трэцюю пазіцыю падзялілі трэцякурснік ФМА Павел Лашук і творчая група ў саставе курсантаў Універсітэта грамадзянскай абароны Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Беларусі Арцёма Мельнікава і Аляксандры Саўчук.

У намінацыі «Найлепшы плакат/фотаработа» пераможцам быў прызнаны плакат «Наш дом — Зямля» студэнткі факультэта дызайну і дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў Ганны Шчарбітавай. Прадстаўніца гэтай жа ўстановы студэнтка Анастасія Сцяпанчанка за серыю плакатаў «Свет. Адзінства. Роўнасць» і «Разам пад аховай» заняла другое месца. Замыкае тройку прызёраў студэнтка фармацэўтычнага факультэта Віцебскага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта Аліна Тычына са сваім плакатам «Працягні руку дапамогі».

Усяго ў гэтым годзе на конкурс было даслана 17 відэаролікаў і 36 плакатаў і фотаработ ад 39 студэнтаў і навучэнцаў сярэдніх спецыяльных і прафесійна-тэхнічных устаноў Беларусі.

Арганізатарамі конкурсу выступілі Упраўленне Вярхоўнага камісара ААН па справах бежанцаў і Міжнароднае грамадскае аб'яднанне па навукова-даследчых і інфармацыйна-адукацыйных праграмах «Развіццё». Мерапрыемства накіравана на прыцягненне ўвагі грамадскасці да праблем бежанцаў, садзейнічанне фарміраванню талерантнасці і паважлівага стаўлення да гэтай катэгорыі грамадзян.

Надзея НІКАЛАЕВА.
nikalaeva@zviazda.by

Свой стыль

ХОЧАМ? ДЫК «ЗРОБІМ»!

І, галоўнае, самабытна

Героі гэтага матэрыялу — Аляксей Караблёў і Андрусь Бездар — заснавальнікі архітэктурнай студыі «ZROBYM architects». Ужо пяць з паловай гадоў яны працуюць над цікавымі праектамі ў розных сферах творчасці. Галоўны напрамак дзейнасці хлопцаў — стварэнне праектаў дамоў і дызайн інтэр'ераў. Яшчэ яны маюць уласны мэблевы брэнд, удзельнічаюць у распрацоўцы энергаэфектыўнага жылля. Займаюцца і новым для Беларусі кірункам — модульным праектаваннем. Ужо рэалізавана мноства праектаў, а наперадзе планаў яшчэ больш.

Праект драўлянага дома ад студыі «Зробім».

— Што зараз вас цікавіць найбольш?

Андрусь: — У мяне ёсць праект вулічнага адзення, — рэчы, якія можна апранаць штодня. Не ўпэўнены, ці можна ўсё гэта назваць калекцыяй, бо я не ведаю, колькі ў ёй павінна быць адзінак. Але ўжо створаны каталог, ёсць чатыры крамы, дзе адзенне прадаецца.

Аляксей: — Таксама мы цяпер праектуем сваю кавярню.

Андрусь: — Пакуль гэта толькі ідэя: адкрыць менавіта архітэктурную кавярню, бо такой тэматычнай установы ў нас няма. Плануем, што гэта будзе вялікае памяшканне ў цэнтры Мінска. Там можна будзе чытаць лекцыі па архітэктуры з удзелам нашых калег і студэнтаў. Усе сакрэты праекта раскрываць не буду...

Ёсць таксама ідэя стварыць цэнтр модульных дамоў. Для яе рэалізацыі знайшліся інвестары, месца ў Мінску. Але мы вырашылі рабіць гэта за горадам. Практыка паказала, што больш зручна і проста для кліента набыць дом адразу з надзелам зямлі. Таму шукаем некалькі такіх, якія б знаходзіліся побач адзін ад аднаго, у раёне 30 кіламетраў ад Мінска. На кожным думаем пабудаваць дом. Атрымаецца такі экспазіцыйны цэнтр, куды можна прыехаць, убачыць ужо гатовыя дамы, «памацаць» іх. І калі спадабаецца, набыць упадабаны і жыць побач з суседзямі, якія зрабілі аналагічны выбар.

Акрамя гэтага, мы плённа працуем і над сваім мэблевым брэндам. Цікавыя і аднačасова простыя мадэлі ўжо ўпрыгожваюць не адзін інтэр'ер.

— Чаму ўзяліся яшчэ і за вытворчасць мэблі?

Андрусь: — Хочацца камплектаваць інтэр'еры цалкам з беларускіх тавараў. Цікавых майстроў у гэтай сферы ў нас вельмі мала. Таму мы адчулі, што можна самім паспрабаваць серыйна рабіць мэблю. І ў нас атрымалася.

— Кожная ваша работа мае адсылку да нашых каранёў...

Андрусь: — Так, адзенне абавязкова з цікавым самабытным прынтам: саламяны конь ці певень, знакавы беларускі гістарычны дзеяч, малюнак роднага мястэчка. На прадметах мэблі красуецца лагатып «BY» — адразу разумееш, дзе рэч была зроблена. У архітэктурнай дзейнасці (праекты дамоў, інтэр'еры) таксама выкарыстоўваецца падыход, блізкі нашым прадкам: натуральныя матэрыялы, нічога лішняга, усё проста і функцыянальна.

Аляксей: — Гэта, мабыць, свайго роду самавызначэнне. Мы прывязаны да таго месца, дзе праектуем, адсюль і такі стыль у работах. Зараз у свеце наогул у трэндзе самабытнасць.

...Слухаючы, з якой цікавасцю хлопцы расказвалі пра сваю справу, пра праекты, я зрабіла простую выснову: шчаслівы той чалавек, які займаецца той справай, што знаходзіць водгук у сэрцах іншых.

Дар'я АРЭФ'ЕВА,
студэнтка VI курса Інстытута журналістыкі БДУ.

Андрусь у футболцы асабістай вытворчасці.

СУМЕСНЫ ПРАЕКТ
БРСМ СКАРБОНКА ДОБРЫХ СПРАЎ ЧЫРВОНКА

БЫЦЬ ЗДАРОВЫМ — НЕ ЦЯЖКА!

Каля ста спартыўных мерапрыемстваў для так званых цяжкіх падлеткаў праводзе БРСМ у Гродзенскай вобласці падчас летняй акцыі «Твой крок насустрач здароўю», паведамілі ў абласным камітэце маладзёжнай арганізацыі.

Мэта праекта — далучыць падлеткаў, якія стаяць на розных відах уліку, да здаровага ладу жыцця, а таксама прадставіць ім альтэрнатыўныя варыянты правядзення вольнага часу. Масавыя спартыўныя мерапрыемствы праекта пройдуць у час канікул у кожным раёне Гродзенскай вобласці. Сярод іх будуць спаборніцтвы па незвычайных відах спорту, квэсты і эстафеты, камандныя гульні. Напрыклад, у Воранаўскім і Дзятлаўскім раёнах згуляюць у міні-футбол, у Свіслачы хлопцаў і дзяўчат запросяць на актыўную квэст-гульню, у Зэльвенскім раёне прапануюць пераадолець жартаўлівыя «Вясёлыя старты», а ў Іўеўскім раёне вырашылі апрабаваць страйкбол. У спартыўнай праграме праекта таксама стрытбол, папулярныя ў моладзі баскетбол і валейбол, іншыя спартыўныя мерапрыемствы. Магчыма, праект падоўжаць і на час школьных канікул да канца года. Чакаецца, што пастаяннымі ўдзельнікамі мерапрыемстваў стануць каля 900 цяжкіх падлеткаў ва ўзросце ад 14 да 18 гадоў ва ўсіх раёнах вобласці.

У РЭЙД ВЫХОДЗІЦЬ «ЛЕТНІ ПАТРУЛЬ»

Да канца лета будзе праходзіць традыцыйная сумесная акцыя Міністэрства па надзвычайных сітуацыях і Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі «Летні патруль».

Падчас яе работнікі падраздзяленняў МНС разам з удзельнікамі маладзёжных атрадаў аховы правапарадку (МААП) правядуць ва ўсіх рэгіёнах краіны мерапрыемствы, скіраваныя на прафілактыку і папярэджанне ўзнікнення пажараў, гібелі ад іх людзей, няшчасных выпадкаў на вадзе. У прыватнасці, з мэтай выяўлення парушэнняў правілаў пажарнай бяспекі і ачагоў узгарання ў летні перыяд будуць арганізаваны рэйды ў лясы і на тарфянікі, а з мэтай прадухілення гібелі грамадзян на вадзе — патруляванне ў афіцыйна ўстаноўленых месцах для купання і адпачынку грамадзян каля берагавой лініі вадаёмаў.

Арганізатары праекта ўпэўненыя, што акцыя «Летні патруль» будзе спрыяць павышэнню ўзроўню культуры бяспекі жыццядзейнасці сярод усіх узроставых груп насельніцтва, у першую чаргу — дзяцей і моладзі, скарачэнню колькасці пажараў і няшчасных выпадкаў на вадзе, у тым ліку пры эксплуатацыі воднага транспарту.

Нагадаем, што ў краіне створаны 132 МААП па ўзаемадзеянні з органамі і падраздзяленнямі па надзвычайных сітуацыях агульнай колькасцю 1,6 тысячы чалавек.

Сяргей РАСОЛЬКА.
rs@zviazda.by

Калі галоўнае — у дробязях

ТАНЧЭЙ ЗА ВОЛАС,

або Навошта лабаранту вострыя зрок

Хоць нафту звычайна называюць энерганосьбітам, з яе робяць далёка не толькі паліва. Акрамя бензіну, газы, мазуту і саляркі, прадуктамі яе перапрацоўкі становяцца ўгнаенні, поліэтылен, пластмаса, каўчук, а таксама сінтэтычнае валакно. Апошняга існуюць дзясяткі відаў: нейлон, лайкра, поліэстэр... Сярод найбольш распаўсюджаных — акрылавыя валокны, у прыватнасці, створаны яшчэ ў СССР «Нітрон-Д». У Беларусі яго выпускаюць на прадпрыемстве «Палімір», што ў Наваполацку. Адна з маладых супрацоўніц, якая ведае ці не ўсё пра вытворчасць тканіны з «чорнага золата», — супрацоўніца лабараторыі па кантролі вытворчасці сінтэтычнага валакна Алена АНІСІМАВА.

Фота Надзеі БУЖАН.

На прадметным шкле — тонкія валокны «Нітрона-Д».

— Жаданне працаваць у хімічнай прамысловасці з'явілася ў мяне дзякуючы бацьку, — успамінае дзяўчына. — Ён дваццаць гадоў адпрацаваў зусім побач, на «Нафтане» камандзірам аддзялення пажарна-ратавальнай часці, хоць жылі мы досыць далёка — у пасёлку Асвея Верхнядзвінскага раёна. Вядома, у дзяцінстве неаднойчы даводзілася прыязджаць сюды, і мяне заўжды вельмі цікавіла, што тут вырабляюць, як гэта робіцца, якія людзі працуюць. Вось гэта цікаўнасць і дапамагла зрабіць выбар — вырашыла, што буду працаваць у нафтахіміі. Пасля школы паступіла ў Наваполацкі дзяржаўны політэхнічны каледж на спецыяльнасць «перапрацоўка нафты і газу», ужо на трэцім курсе ўпершыню прыйшла практыкавацца на «Палімір» у лабараторыю фізіка-механічных выпрабаванняў валакна. Такі ж шлях чакаў і большасць маіх аднакурснікаў: нехта трапіў на вытворчасць поліэтылену, хтосьці — на сінтэз манамераў, іншыя — у лабараторыі ўваходнага кантролю.

Суразмоўніца адзначае, што найбольшае ўражанне яшчэ ў час практыкі на яе аказаў калектыў — з усімі было лёгка працаваць і мець зносіны. Таму хацела вярнуцца менавіта сюды, і яе мара спраўдзілася.

Усяго ў лабараторыі тры напрамкі: фізіка-механічных выпрабаванняў, дзе праводзяць аналізы партый гатовай прадукцыі, фарбавання, а таксама хімічны.

— Па выніках даследаванняў мы рэкамендуем прысвоіць валакну пэўную сортнасць, — расказвае Алена. — Яна можа быць першай, другой або трэцяй, усё залежыць ад дасканаласці тэхналагічнай лініі. Вядома, найбольшы аб'ём прадукцыі мае найвышэйшую якасць. Канчатковa сортнасць прысвойваюць кантралёры аддзела тэхнічнага кантролю, менавіта яны ставяць адзнаку ў пашпарце якасці гатовай партыі.

Калегі называюць Алену «універсальным салдатам» — дзяўчына з лёгкасцю выконвае не толькі фізіка-механічныя выпрабаванні, але пры патрэбе падмяняе сваіх калег з іншых падраздзяленняў. Многіх, пэўна, найбольш уразіла б работа лабараторыі фарбавання, дзе супрацоўніцы пры дапамозе спецыяльнай светлавой шафы аналізуюць каляровае валакно. «Нітрон-Д» можна пафарбаваць у сотні самых розных колераў, толькі летась на прадпрыемстве было створана 166 новых рэцэптур (частка з іх мае «аўтарства» Алены). Вядома, працаваць тут можа далёка не кожны — «адчуваць» колеры лабаранту трэба проста ідэальна. Нават дробнае несупадзенне адцення валакна з заяўленым адпраўляе яго ў брак, тое самае датычыцца і любой неаднароднасці колеру.

— Шчыра кажу: праца мне вельмі падабаецца, — зазначае дзяўчына. — Па-першае, яна ўнікальная — пасля распаду СССР гэта лабараторыя засталася адзіная ва ўсёй нашай краіне. Таму падобны досвед больш нідзе не атрымаеш. З мінусаў я б адзначыла фізічную стомленасць — валакно вельмі тонкае, усяго дзевяць мікрон (у пяць-дзесяць разоў танчэйшае за чалавечы волас), ад гэтага хутка стамляюцца вочы. Але я актыўна баўлю час — удзельнічаю ў рабоце валанцёрскага атрада «Сэрца «Паліміра», Савета маладых работнікаў прадпрыемства, займаюся наборам каманд на розныя кшталту турніры, у многіх удзельнічаю сама. Нядаўна, напрыклад, ездзіла на Рэспубліканскі турзлёт прафсаюзаў на турбазу «Высокі Бераг».

Лабаранты працуюць у тры змены па графіку «два праз адзін». На заробак Алена не скардзіцца, кажа, што грошы плацяць добрыя. Прадпрыемства дало інтэрнат.

— Летась я завочна скончыла Беларускі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт па спецыяльнасці «інжынер-хімік-эколаг». У будучыні бачу сябе толькі на «Паліміры», — канстатуе Алена. — Да моладзі на прадпрыемстве ставяцца добра, ёсць магчымасці не толькі для прафесійнай самарэалізацыі. Таму мяне тут усё задавальняе.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ. *lyskavets@zviazda.by*
Мінск — Наваполацк — Мінск.

ХТО ЎМЕЕ КІРАВАЦЬ ГУКАМ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Далей я даведваюся, што пульты бываюць аналагавыя і лічбавыя. У клубе — апошні: Насця паказвае планшэт, на якім у адмысловай праграме адлюстроўваецца ўсё, што адбываецца на пульце. Галоўны гукарэжысёр рухае фэйдар — гэта імгненна адлюстроўваецца на экране. Можна і наадварот рабіць — з праграмы кіраваць пультам.

Мы не выпадкова прыехалі так рана: у пустой зале пачынаецца саўндчэк — праверка перад канцэртам. Гэты працэс расцягваецца на гадзіну: трэба наладзіць тэхніку і інструменты, расставіць мікрафоны, але галоўнае — настроіць гук.

Першым за сваёй устаноўкай аказаўся барабаншчык — яго просяць сыграць на кожным барабане па чарзе, каб знайсці «бракаваныя» гукі і панізіць іх частоты на эквалайзеры. Потым ён выконвае кавалак з песні, дзе гучаць усе барабаны разам. Далей Насця просіць сыграць максімальна гучна.

— Гэта каб гук не «пікаваў», — тлумачыць дзяўчына. — Калі адбываецца перавышэнне гучнасці сігналу, пачынаецца яго скажэнні: ён трашчыць, хрыпіць.

Такія ж тэсты праводзяцца з усімі інструментамі па чарзе. Наладжваюць і мікрафон вакаліста, а потым просяць усю групу сыграць разам.

— Інструмент асобна можа гучаць добра, а сярод іншых — выбівацца. Таму трэба таксама паслухаць, як яны граюць разам, — кажа Насця. — Але тут шмат залежыць ад саміх музыкаў і іх стылю: барабаны для джаза і для рока павінны гучаць зусім па-рознаму.

Нарэшце саўндчэк скончаны, зала пачынае напаўняцца наведвальнікамі.

— І чым табе займацца ўвесь канцэрт? Усё ж ужо зроблена...

— Сачыць і наладжваць гук далей, — усміхаецца Насця. — Саўндчэк робіцца пры пустой зале, а потым прыходзяць гледачы, і акустычная сітуацыя мяняецца. На гук уплывае ўсё: і колькасць людзей, і дзе яны стаяць, асабліва на вялікіх арэнах... Музыкі таксама ўплываюць на гук: струны разаграюцца, галасы садзяцца, а ў выніку змяняюцца частоты. Заўважала, што на канцэртах у першых песень гучанне звычайна «не вельмі»? Таму падчас першых трэкаў гукарэжысёр карэктуе «памылкі».

— Добра, а потым што яму рабіць?

— Гукарэжысёр, напрыклад, можа падкрэсліваць моманты кульмінацыі. Слухае, сочыць за песняй, і перад самым «моцным» момантам робіць спачатку трошкі цішэй, а потым гучней, і гэты «ўдар» эмацыянальна ўплывае на слухачоў. Яшчэ ён можа хутка зрабіць так, каб людзі пачалі танцаваць.

«Музыкі таксама ўплываюць на гук: струны разаграюцца, галасы садзяцца, а ў выніку змяняюцца частоты».

— Гэта як?

— Глядзі, — усміхаецца Насця. — У трэку для танца павінна быць пульсацыя. Яна ствараецца «арэлямі» паміж рабочым і вялікім барабанам: «тум-тышч, тум-тышч». Калі падкрэсліць удары вялікага барабана, гэтая пульсацыя ўзмацняецца. Дзяўчына кранае нешта на

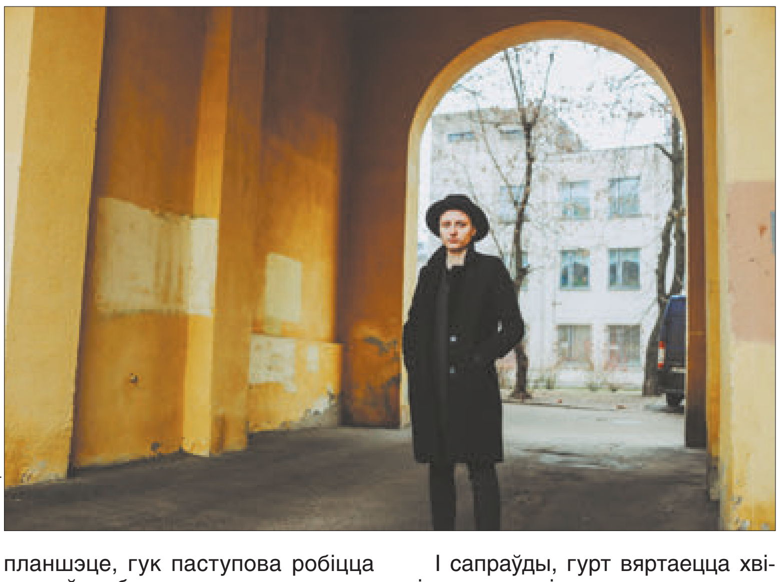
Фота Сяргея НІКАНОВІЧА.

планшэце, гук паступова робіцца сакавітым, гукі барабанаў больш «тум-тышч», а я сачу за публікай і бачу невялікі цуд на свае вочы: менш чым за паўхвіліны натоўп пачынае рухацца значна больш актыўна. Насця глядзіць на мой твар і смяецца, але раптам у вакаліста гучна віскоча мікрафон: людзі затыкаюць вушы, а яна зноў хутка кранае планшэт, і непрыемны гук знікае.

— Гэта была зваротная сувязь, — расказвае гукарэжысёр. — Такое адбываецца, калі сігнал з дынаміка занадта гучна трапляе ў мікрафон і той вішчыць, бо гук «скача» паміж ім і дынамікам. Каб усё скончыць, я шукаю па спектрах на экране, дзе з'явіўся віск, і паніжаю гэтую частату.

Праз пару гадзін канцэрт заканчваецца, але Насця не кідае свой пост:

— Ніколі не ведаеш, ці не выклікаюць музыкантаў на біс, таму трэба чакаць далей.

І сапраўды, гурт вяртаецца хвілін праз пяць і выконвае яшчэ дзве кампазіцыі. Наведвальнікі доўга апладзіруюць, потым нарэшце, пачынаюць пакідаць залу. Гэта апошні этап работы гукарэжысёра: пакуль музыканты збіраюць інструменты, Насця складае мікрафоны, выключае пульт і ўзмацняльнікі для гітар.

...Выходзім на вуліцу а палове на дванаццатую. Пытаюся:

— А чаму мы ўвесь час былі з планшэтам у зале, а не за пультам?

— Там музыка лепш чуваць. А ў гукарэжысёрскай каморцы гук «хлусіць», — тлумачыць Насця і смяецца. — Ты так і напішы: калі наступны раз пабачыце на канцэрце чалавека, які ўвесь час стаіць і глядзіць у планшэт, ведайце: гэта не залежнік сацсетак, а гукарэжысёр.

Кацярына ЖОРАВА,
студэнтка IV курса Інстытута журналістыкі БДУ.

Юнкары, увага!

У сённяшнім выпуску маладзёжнага дадатку мы публікуем апошнія з найлепшых «проб пяра» юных і маладых няштатных аўтараў, што былі дасланыя на конкурс. Творчы марафон, які доўжыўся на працягу навучальнага года, скончаны. На жаль, не ўсе з пачаткоўцаў пабачылі надрукаванымі свае работы, паколькі яны не адпавядалі ўмовам конкурсу. З іншага боку, самыя вартыя з іх змяшчаліся на старонках «Чырвонкі. Чырвонай змены» як звычайныя журналісцкія матэрыялы. Самыя актыўныя і настойлівыя аўтары за тыя месяцы, што ішло творчае спаборніцтва, змаглі папоўніць сваё асабістае партфоліа дзвюма-трыма, а тое і чатырма «пробамі пяра».

Калі гаварыць пра ўдзельнікаў у цэлым, найлепш праявілі сябе тыя з іх, хто займаецца журналістыкай у гуртках, часта — не першы год. Геаграфічна «пальма першынства» тут каторы год запар належыць канкурсантам з Маладзечна — з «Маладзіка». Шкада, што ў конкурсе гэтага сезона не было прадстаўнікоў з Мазыра, якія яшчэ нядаўна актыўна ў ім удзельнічалі. Не атрымалі мы ніводнай «пробы пяра» і з Наваполацка. Здае ў гэтым сэнсе пазіцыі і Ліцэй БДУ... Зноў жа варта адзначыць амаль што выключна дзявочы састаў удзельнікаў конкурсу, прынамсі, усе апублікаваныя найлепшыя работы належаць толькі выпускніцам старэйшых класаў. Таму не цяжка будзе здагадацца, што пераможцам (ці пераможцамі) стане нехта з прыгожым дзявочым імем.

Яго мы назавём у наступным нумары «Чырвонкі. Чырвонай змены». Аўтар, ушанаваны рэдакцыйным журы, апроч ганаровай граматы ад «Выдавецкага дома «Звязда» атрымае памятныя прызы з сімволікай найстарэйшай беларускай штодзённай грамадска-палітычнай газеты, якая сёлета, літаральна праз паўтара месяца, адзначыць свой 100-гадовы юбілей. А яшчэ, калі пераможца будзе паступаць на журфак сёлета, і рэкамендацыю ад нашага выдання.

Нам жа пакуль застаецца толькі падзякаваць за ўдзел у конкурсе ўсім, хто дасылаў на працягу навучальнага года свае «пробы пяра». Мы пазнаёміліся з новымі аўтарамі, былі рады атрымаць матэрыялы ад тых, хто пісаў другі-трэці год запар. Спадзяёмся, і нашым удзельнікам чарговы творчы конкурс дадаў прафесійнага досведу. Паўтараем заўсёднае: нават калі нехта не стаў пераможцам, ён усё роўна не прайграў. Удзел — гэта ўжо перамога! Да новых сустрэч, юнкары, да новых конкурсаў! А тым, хто сёлета збіраецца паступаць на журфак, удачы!

Куратары праекта Надзея НІКАЛАЕВА, Сяргей РАСОЛЬКА.

ЗАКАХАНАЯ Ў ПАЭЗІЮ

Ганна Шакель — маладая паэтка, якая размаўляе і піша вершы па-беларуску. Яна з'яўляецца фіналісткай конкурсу фонду Роберта Боша, і адзін з яе твораў перакладзены на нямецкую мову і надрукаваны ў зборніку ў рамках праекта «Літаратурныя спатканні».

— Прыемна асэнсоўваць, што я ўвайшла ў дзясятак маладых паэтаў, вершы якіх адабралі, каб прадставіць нямецкім чытачам сучасную паэзію Беларусі, — усміхаецца Ганна.

У трынаццаць гадоў дзяўчына захаплялася журналістыкай, думала, што гэта яе будучыня. Але паспрабаваўшы на практыцы, зразумела, што характар не вельмі адпавядае дынамічнасці прафесіі.

— Цяпер я вучуся ў МДЛУ на факультэце англійскай мовы, але кім хачу працаваць, яшчэ не ведаю, — прызнаецца студэнтка.

У школьныя гады паэзію яна наогул не любіла, больш падабалася чытаць прозу.

— Я не разумела, як можна захапляцца вершамі. Але потым мяне запрасілі рыхтавацца да алімпіяды па беларускай мове, дзе адным з заданняў з'яўляецца напісанне водгуку на паэтычны твор, — успамінае дзяўчына.

Ганна стала практыкавацца, спачатку ў яе не вельмі атрымлівалася, але менавіта праз водгукі яна палюбіла чытаць вершы.

— Ніхто табе не скажа, ці правільна ты зразумеў тое ці іншае слова, ты проста ўзаемадзейнічаеш з творам і бачыш адлюстраванне стану сваёй душы на той момант у тэксце, — кажа дзяўчына.

Адной з першых паэтычных кніг, якія адкрылі для яе свет паэзіі, быў зборнік Рыгора Барадуліна «Лепей»:

— Я памятаю, як узяла яго ў рукі і проста не змагла адарвацца. І так паступова пачала ўсё больш цікавіцца беларускай літаратурай, асабліва сучаснай. Аднойчы мне трэба было напісаць эсэ. Я надрукавала некалькі радкоў і зразумела, што там занадта шмат лішніх слоў. І перарабіла тэкст у верш, бо толькі паэзія можа ёміста выразіць думку ці пачуццё. Так нарадзіўся мой першы твор.

А потым наша гераіня проста закахалася ў паэзію. Праз эмоцыі яна глядзела на свет інačай, востра ўспрымаючы ўсе дэталі, якія потым станавіліся падставай для твора. І Ганна пачала шмат пісаць. Летась, у верасні, яе вершы надрукавалі ў часопісе «Маладосць».

— Да сваіх твораў я стаўлюся больш сур'ёзна, чым проста, як да хобі: хочацца бачыць у іх мастацтва. Маме і сябрам яны падабаюцца, а некаторыя кажуць, што іх часам цяжка зразумець. Але ў гэтым і ёсць сэнс — скокнуць вышэй за сваю галаву, сягнуць за край вядомага, — лічыць паэтка.

**Валерыя ЛУЖЫНСКАЯ,
вучаніца 9 класа
гімназіі-каледжа
мастацтваў г. Маладзечна.**

ПРА АЎТАРА

Гэта ўжо не першая «проба пяра» на нашым конкурсе 15-гадовай аўтаркі. Нічога дзіўнага ў такой настойлівасці няма: Валерыя ў будучыні марыць стаць журналістам, таму крок за крокам ідзе да сваёй мэты.

— Я люблю наведваць розныя выстаўкі, тэатр. Таксама захапляюся музыкай. Мне падабаецца браць інтэрв'ю, — расказвае пра сябе дзяўчына. — А яшчэ люблю паэзію, таму выбрала гераіняй свайго матэрыялу юную паэтку. У людзях цаню адкрытасць і добразычлівасць.

Мастацтва гармоніі

Яго знайшла сям'я маладых мастакоў

Мне пашчасціла пазнаёміцца з сям'ёй таленавітых мастакоў — Андрэем і Веранікай Руско. Нават не толькі пазнаёміцца, але і пабываць у іх майстэрні.

Любоў да малявання прысутнічала ў абаіх з дзяцінства. Андрэй лічыць, што мастацкія здольнасці перадаліся яму ад бацькі. Яго тату падабалася маляваць тэхніку, і ён перыядычна браўся за пэндзаль. А Андрэй з братам паўтаралі і перамалёўвалі. Бацькі заўважылі талент сваіх дзяцей і адправілі ў мастацкую школу. Ужо будучы школьнікам Андрэй маляваў плакаты да свят, пакуль аднакласнікі гулялі на вуліцы. А яго самая першая карціна алеем была падарункам для маці.

Пасля школы некалькі разоў хлопец спрабаваў паступаць у мастацкія навучальныя ўстановы ў Гродне і Віцебску, але безвынікова: творчую работу выконваў на пяць (па пяцібальнай сістэме), а з мовай і літаратурай узнікалі цяжкасці. Але гэта не спыняла маладога чалавека, і пазней ён усё ж такі скончыў універсітэт. Яшчэ да таго, як Андрэй адслужыў у арміі, і да таго, як сустрэўся са сваёй будучай жонкай, пінчанін удзельнічаў у рэспубліканскім конкурсе «Машына часу», дзе яго работа ўдастоілася другога месца. Гэта і быў першы поспех...

Вераніка таксама таленавітая мастачка. Нарадзілася ў Сібіры, у Алтайскім краі. У Пінск трапіла яшчэ падлеткам... Таксама як і Андрэй, малявала з дзяцінства і ведала, што будзе мастаком. Скончыла пінскі каледж лёгкай прамысловасці па спецыяльнасці «тэхнік-тэхнолаг», тут жа цяпер працуе педагогам. Малюе ў тэхніцы батык, з якой пазнаёмілася ў 2002 годзе. Па сённяшні дзень яе не перастае здзіўляць гэты напрамак у мастацтве. Вераніка, як сапраўдная жанчына, любіць маляваць усё яркае, лёгкае: кветкі, матылькоў. У гаме пераважаюць халодныя колеры — фіялетавы, блакітны, пурпурны, сіні. Мастачка імкнецца да таго, каб яе работа была пярэстай плямай у інтэр'еры.

ПРА АЎТАРА

Дар'я ў будучыні хоча стаць студэнткай Інстытута журналістыкі БДУ, спадзяецца, што гэта прафесія стане яе прызваннем. А пакуль дзяўчына старанна вывучае рускую, беларускую, англійскую мовы, вандруе.

— Пішу таксама тэксты для розных выданняў. Сёлета атрымала дыплом першай ступені на конкурсе «Залатое пяро «Белай Русі», — расказала 16-гадовая аўтарка.

Застаецца дадаць, што Дар'я была ўдзельніцай нашага творчага конкурсу летась і ў выніку стала адной з яго пераможцаў.

Так атрымалася, што ў творчым лёсе абодвух мастакоў з'явіўся Яўген Сяргеевіч Шатохін — заснавальнік пінскай мастацкай школы. Ён прапанаваў спачатку Вераніцы, а потым Андрэю займацца ў клубе «Равеснік». Там маладыя людзі і сустрэліся. Далей разам паступілі ва ўніверсітэт культуры і мастацтваў на завочнае аддзяленне, вучыліся па спецыяльнасці «мастак — педагог спецыяльнай дысцыпліны», — у асноўным вывучалі «азы» керамікі. Цяпер усе керамічныя вырабы ў доме — іх асабістыя творы.

Андрэй і Вераніка ідуць па жыцці побач. Яны паспелі папрацаваць у Ханты-Мансійску, паўдзельнічаць у розных выстаўках і конкурсах: «Ладдзі» ў Маскве, «Млыне», «Славянскім базары» і іншых. Зараз у іх двое дзяцей: Аліса і Васіліса. Старэйшая Аліса, напэўна, таксама будзе мастачкай, яна ўжо цяпер увесь вольны час малюе. Што натхняе на творчасць? Па-першае, усё залежыць ад настрою, а па-другое — ад музыкі, менавіта яна выступае ў ролі адмысловага «настаўніка».

Цяпер Андрэй усё больш займаецца роспісам сцен у стыль стрыт-арт. У Пінску пад яго пэндзлем «расквітнеў» мост, крама і многія сцены прыватных дамоў. А Вераніка вельмі любіць роспіс адзення. Не так даўно яна прыняла ўдзел у конкурсе «Млын моды». Яе калекцыя называлася «Бабуліна скрынка» і мела поспех: прайшла не толькі першы эскізны тур, але і выйшла ў фінал. Калі нарадзілася малодшая дачка Аліса, Вераніка стала маляваць рэдка, ды і тое толькі па начах. «Але мне мала быць проста маці», — прызнаецца мастачка. А ўвогуле сям'я Руско вельмі хоча арганізаваць сваю персанальную выстаўку ў Мінску.

Вераніка з Андрэем сумесна прыйшлі да высновы: мастак — гэта вобраз мыслення, лад жыцця, свабода. Здольнасць заўважаць тое, што другія не заўважаюць, бачыць у звычайных рэчах нешта прыгожае і заўсёды шукаць гармонію. Калі гэта адчуваеш, то разумееш: ты — на сваім шляху.

**Дар'я БАХІР,
вучаніца 10 класа СШ №15 г. Пінска.**

ЖЫЦЬ НАПАКАЗ — НЕ Ў МОДЗЕ

Ці змаглі б вы сёння існаваць без любімых сайтаў і сацыяльных сетак? Уявіце сабе, што раптам знікла магчымасць сачыць за жыццём сяброў ва «УКантакце» ці Фэйсбуку, фатаграфіі больш не выкладзеш у Інстаграм, а Твітар ужо не расказвае вам навіны. Як паказваюць апошнія падзеі, такі сцэнарый можа здарыцца абсалютна ў любой краіне, а не толькі ў Кітаі, дзе кантэнт інтэрнэту жорстка фільтруецца (у карыстальнікаў гэты падыход атрымаў неафіцыйную назву «Вялікі кітайскі фаервол»), ці КНДР, дзе інтэрнэту ў традыцыйным яго разуменні ўвогуле няма. Але цалкам магчыма, што знікненне сацыяльных медыя для большасці трагедыяй не стане...

Нядаўна нашы паўднёвыя суседзі вырашылі на заканадаўчым узроўні абмежаваць доступ да шэрагу расійскіх сайтаў, у лік якіх трапілі надзвычай папулярныя ва Украіне сацсеткі «УКантакце» і «Аднакласнікі», а таксама сэрвісы «Яндэкс» і Mail.Ru... Пра тое, што інтэрнэт можа выступаць у ролі інфармацыйнай зброі, лішні раз можна не нагадваць. З дапамогай сацыяльных сетак можна атрымліваць і іншыя звесткі, пачынаючы ад перапісак прыватных асоб (у тым ліку вайскоўцаў) і заканчваючы інфармацыяй аб перамяшчэннях людзей.

Выстаўляць сваё жыццё на ўсеагульны агляд — даўно не ў трэндзе.

Але сёння ці не кожнае дзіця ведае, як абысці любыя блакіроўкі ў сеціве. Шматлікія ананімайзеры, проксі-серверы, Tor... У той жа Расіі карыстальнікі даўно і паспяхова абыходзяць забароны шэрагу рэсурсаў — дастаткова толькі жадання. Украінцы, якія не ўяўляюць свайго існавання без «УКантакце», лёгка працягваюць карыстацца гэтай сацсеткай. Магу меркаваць нават па ўласных сябрах з Кіева — «анлайн» яны з'яўляюцца ці не кожны дзень. Праўда, вялікую частку сваёй штодзённай аўдыторыі з Украіны «УКантакце» ўсё ж страціў — некаторыя пачалі карыстацца Фэйсбукам, іншыя перайшлі на «мясцовыя» аналагі. Так, зусім нядаўна ў бэта-рэжыме запрацавала новая сацсетка пад назвай Ukrainians. Вось толькі галоўныя функцыі любога аналагічнага сэрвісу на гэтым сайце пакуль не працуюць — немагчыма шукаць людзей, пісаць паведамленні, загружаць здымкі.

Чыноўнікі і ініцыятары такіх мер чамусьці не задумваюцца аб тым, што барацьба з сацыяльнымі сеткамі — гэта ўжо па сутнасці барацьба... з мінулым. Магчыма, ім падаецца, што менавіта сацыяльныя медыя — самая папулярная з'ява апошніх гадоў, хоць гэта даўно не так. Для некаторых стане сюрпрызам, што, паводле прагнозаў шматлікіх экспертаў у сферы новых тэхналогій, на першае месца па папулярнасці ўжо ў наступныя два гады выйдуць месенджары. Так-так, тыя самыя WhatsApp, Telegram ці беларускі Viber, чый асноўны функцыянал — просты абмен тэкставымі паведамленнямі. Цяпер праграмы гэтых сэрвісаў лідзіруюць па колькасці загрузак як у App Store, так і ў GooglePlay, а вось папулярнасць сацсетак упала за мінулы год у сярэднім на два працэнты. Твітар, Фэйсбук і нават «тэлевізар сучаснасці» YouTube — усе канстатуюць зніжэнне актыўнасці карыстальнікаў.

Нядаўна размаўляў з сябрам — той ужо даўно практычна не карыстаецца акаўнтамі ў сацсетках, а ўсе свае стасункі перанёс у месенджары. Кажа, што гэта дапамагае не марнаваць час на пустое гартанне стужкі, а калі трэба з кімсьці звязацца ці падзяліцца фотаздымкам, заўсёды можна напісаць паведамленне. Дарэчы, функцыянал такіх праграм ужо даўно выйшаў за межы абмену тэкстам: праз праграмы можна атрымліваць тэрміновыя навіны, перакладаць тэксты, шукаць музыку, заказваць ежу, выклікаць таксі і многае іншае. Да таго ж, месенджары значна лепш абаронены ад уцечак інфармацыі, чым тыя ж сацсеткі. І галоўнае — іх вельмі цяжка заблакаваць. Выстаўляць сваё жыццё на ўсеагульны агляд — даўно не ў трэндзе, модна — сачыць за сваім часам і клапаціцца пра прыватнасць.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ.
lyskavets@zviazda.by

Центр Промышленной Оценки
• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	Узденское РАЙПО, Минская обл., г. Узда, пер. К. Маркса, 7

Предмет аукциона

Наименование	Назначение	Общая площадь	Инв. номер	Адрес
Здание магазина	Здание специализированное розничной торговли	188,5 кв. м	623/С-58402	Минская обл., Узденский р-н, Хотлянский с/с, д. Любяча, ул. Центральная, 80

Сведения о земельном участке	Земельный участок, общ. пл. 0,1395 га, предоставлен Продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания магазина
Начальная цена с НДС 20%	20 191,78 белорусских рублей

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (BYN) перечисляется на р/с 3012343260010 в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки». В формате IBAN: р/с BY60BLBB30120191021390001001, БИК BLBBBY2X

Срок подписания договора купли-продажи	**10** рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Дата и время проведения аукциона	**24.07.2017** в 14.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Дата и время окончания приема документов	**20.07.2017** до 17.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Контактные телефоны	**+375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by**

Частное торгово-производственное унитарное предприятие «Балекс Центр» (УНП 790620954) (далее – частное предприятие «Балекс Центр») реорганизуется в форме преобразования в общество с ограниченной ответственностью «Балекс Центр» (далее – ООО «Балекс Центр»). ООО «Балекс Центр» является правопреемником частного предприятия «Балекс Центр», согласно передаточному акту к нему переходят все права и обязанности реорганизованного частного предприятия «Балекс Центр»

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего **ООО «Ремонт-Реал»**, находящегося по адресу: Гродненская область, Ошмянский район, д. Буденовка (производственная база)

№ лота	Наименование лота	Начальная цена продажи, руб. (без уплаты НДС)	Шаг аукциона, %	Задаток, руб. (10% от начальной цены)
1	Рама пильная РП (63)4	2 745,00	5	274,50
2	Станок брусовальный MEBOR BHS 2/55	30 834,00	5	3083,40
3	Станок многопильный ДК-150	3 312,00	5	331,20
4	Станок ТПА-7	1 215,00	5	121,50
5	Автомобиль грузовой МАЗ 54323 , 2000 г. в.	3 646,00	5	364,60
6	Автомобиль грузовой КАМАЗ 65117, 2008 г. в.	24 282,00	5	2428,20
7	Автомобиль FORD TRANZIT, 1995 г. в.	576,00	5	57,60
8	Полуприцеп KOEGEL, 1992 г. в.	1 683,00	5	168,30
9	Прицеп KRONE, 1999 г. в.	4 176,00	5	417,60

Аукцион состоится **20 июля 2017 года** в 14.30 по адресу: г. Гродно, ул. Сов. Пограничников, 102, каб.104.
Организатор аукциона – управляющий ООО «Ремонт-Реал» Бахуревич Е. В. тел. (8 029) 3608384.
Для участия в аукционе необходимо:
1. **Оплатить задаток** на расчетный счет ООО «Ремонт-Реал» 3012127877015 в ОАО «БПС-СБЕРБАНК», г. Минск, код 369, УНП 590882361.
2. **По 19 июля 2017 г. включительно до 16.00 подать заявление** на участие в аукционе и другие документы в соответствии с законодательством по адресу: 230025, г. Гродно-25, а/я 13.
В случае если аукцион признан не состоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, объекты аукциона продаются этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5%.
Участник аукциона имеет право до начала аукциона письменно отозвать свое заявление на участие в нем. Неявка участника аукциона на аукцион признается отказом от участия в аукционе. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается продавцом в течение пяти рабочих дней со дня проведения аукциона.
Победителем аукциона будет признан участник, предложивший более высокую цену. Лицо , являющееся победителем аукциона, обязано: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в срок не позднее 10 календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество в сроки, определенные в договоре; возместить затраты на организацию и проведение аукциона в течение 5 банковских дней с момента подписания протокола.
Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем, будет учтен в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи.
Более подробная информация об условиях участия в аукционе, перечне документов, прилагаемых к заявлению на участие в аукционе, опубликована в газете «Звязда» от 16 марта 2017 г.
Дополнительная информация по телефону организатора аукциона: 8029-360-8384

ОСТРОШИЦКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

(организатор аукциона) извещает о проведении 24 июля 2017 года открытого аукциона по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов

№ лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь (га)	Ограничения в использовании, инфраструктура	Начальная цена (бел. руб.)	Размер задатка (бел. руб.)	Расходы по изготовлению документации (бел. руб.)
1	д. Чуденичи, ул. Дружная, 4, кадастровый номер 623286308101000478	0,1207	Новый район индивидуальной застройки. Сети в стадии проектирования	7 000,00	700,00	1 571,29
2	д. Чуденичи, ул. Березовая, 10, кадастровый номер 623286308101000472	0,1236	Новый район индивидуальной застройки. Сети в стадии проектирования	7 000,00	700,00	1 637,02
3	д. Чуденичи, ул. Осенняя, 14, кадастровый номер 623286308101000477	0,1201	Новый район индивидуальной застройки. Сети в стадии проектирования	7 000,00	700,00	1 571,29

Дата, время и место проведения аукциона: 24 июля 2017 в 10.00 по адресу: Логойский район, аг. Острошицы, ул. Центральная, д. 8, Острошицкий сельский исполнительный комитет.
Прием документов: ежедневно с 8.00 до 17.00 (кроме субботы и воскресенья) по 18.07.2017 включительно; к заявлению прилагается квитанция об оплате задатка и копия личного паспорта.
Задаток перечисляется на расчетный счет 3600619141105 в ОАО «АСБ Беларусбанк», код банка 153001795, УНН 600537220, код платежа 04901, получатель – Острошицкий сельский исполнительный комитет.
Условия: победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней после подписания протокола о результатах проведения аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона.
Конт. тел.: (801774) 57 6 21, 57 6 35, 57 6 36; (+37529) 6444886

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»

извещает о проведении открытого аукциона по продаже права заключения договора аренды сроком не менее 3 (трех) лет крытой платформы, принадлежащей РУП «БЕЛПОЧТА»

Лот	Начальная цена продажи Лота №1 с НДС, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Размер арендной платы в месяц, бел. руб.
Лот № 1. Право заключения договора аренды кап. строения (1Ж/Б-К крытая платформа) с инв. № 500/С-37845, 1988 г. п. Площадь, сдаваемая в аренду, – 1 447,0 м². В т. ч.: – крытая платформа (площадь 1 390,5 м²); – вспомогательные помещения (площадь 56,5 м²: (8,7; 4,3; 4,8; 16,4; 2,1; 1,3; 7,2; 1,6; 2,3; 2,1; 1,3; 4,4 м²)). Предполагаемое целевое использование – для размещения складских помещений, оказания услуг, организации производства (кроме вредных производств). Адрес: г. Минск, ул. Вокзальная, д. 22, корп. 1	1 649,58	164,96	16 495,80

ЗЕМЕЛЬНЫЙ УЧАСТОК

Кап. строение с инв. № 500/С-37845 расположено на земельном участке площадью 0,1437 га с кадастровым номером 500000000004000360. Целевое назначение земельного участка: земельный участок для эксплуатации и обслуживания сооружения неустановленного назначения (крытая платформа). Право постоянного пользования.
Ограничение (обременение) прав на недвижимое имущество (иное): – обеспечение доступа для производства ремонтно-восстановительных работ эксплуатирующим организациям – владельцам инженерных коммуникаций, площадь 0,1437 га. По договору аренды арендатору одновременно с передачей прав владения и пользования недвижимостью разрешается использование той части земельного участка, которая занята этой недвижимостью и необходима для ее использования

УСЛОВИЯ

Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Лот №1 по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов), – Претендент на покупку должен подписать с Продавцом договор аренды Объекта в течение 10 (десяти) рабочих дней с назначенной даты проведения аукциона и подписания протокола о результатах аукциона.
Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан оплатить Продавцу стоимость приобретенного на аукционе Лота №1 в течение 3 (трех) рабочих дней с назначенной даты проведения аукциона.
Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.
Предполагаемое целевое использование – для размещения складских помещений, оказания услуг, организации производства (кроме вредных производств).
На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона.
Цена продажи Лота не засчитывается в арендную плату, подлежащую уплате в соответствии с законодательством Республики Беларусь
Расчет ежемесячной арендной платы выполнен в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 29 марта 2012 г. №150 «О некоторых вопросах аренды и безвозмездного пользования имуществом». Базовая арендная величина равна 15 руб. 20 коп.
Размер штрафа в соответствии с постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 №1049 составляет 1 000, 00 белорусских рублей

Аукцион состоится 28.07.2017 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4. Шаг аукциона – 10%

Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by. Прием заявлений в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00 по адресу организатора аукциона: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 7. Окончание приема заявлений 26.07.2017 в 11.00.
Задаток перечисляется на р/с 3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк», код 369 (действует до 30.06.2017), на р/с BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», BIC банка BPSBBY2X (действует с 04.07.2017), 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже права заключения договора аренды кап. строения, принадлежащего РУП «БЕЛПОЧТА», проводимом 28 июля 2017 г.
Все желающие могут ознакомиться со сдаваемым в аренду имуществом. Контактные лица: Давидович Светлана Сергеевна, тел. 8 (017) 327-87-63, Юруть Андрей Тадеушевич, тел. 8 (017) 222-49-02

Организатор аукциона ☎ +375 17 306-00-57 • +375 29 550-09-52 • + 375 29 356-90-03 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ 24 ИЮЛЯ 2017 ГОДА ТОРГОВ

с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Белметалл»

Предмет торгов №1

Административно-торговое помещение (инв. № в ЕГРНИ 110/D-2752692, площадь – 2155,9 кв. м); асфальто-бетонное покрытие; дорога асфальто-бетонная (инв. №1020); тротуар асфальто-бетонный (инв. №1030); тротуар плиточный (инв. №1029); ворота въездные (инв. №0000135); закрытый склад (инв. № в ЕГРНИ 110/С-2093, площадь – 5402,5 кв. м); здание КПП (инв. №0000110); контрольный пункт; гаражи (инв. № в ЕГРНИ 110/С-57233, площадь – 313,3 кв. м); котельная (инв. № в ЕГРНИ 110/С-86093, площадь – 222 кв. м); помещение закрытой встроенной трансформаторной подстанции (инв. № в ЕГРНИ 110/D-2752689, площадь – 52,5 кв. м); контрольно-пропускной пункт (инв. № в ЕГРНИ 110/С-86076, площадь – 9 кв. м); весовая автомобильная (инв. № в ЕГРНИ 110/С-86078, площадь – 200,3 кв. м); проезды асфальтобетонные; открытый склад (инв. № в ЕГРНИ 110/С-2092, площадь – 9286 кв. м); хранилище для строп (инв. №10452); контор. помещение (инв. №10454); бытовое помещение (инв. №10453); покрытие асфальтобетонное; покрытие бетонное (инв. № 1052); подъездной железнодорожный путь, м п. (2 ед.) (инв. №1053); покрытие асфальтобетонное; весовая (инв. № в ЕГРНИ 110/С-86095, площадь – 10 кв. м); склад (инв. № в ЕГРНИ 110/С-99753, площадь – 96,5 кв. м); забор железобетонный; ворота металлические (8 шт.); подъездной путь; забор металлический; туалет (инв. № в ЕГРНИ 110/С-99712, площадь – 1,1 кв. м); склад хранения баллонов (инв. № в ЕГРНИ 110/С-1607, площадь – 32,2 кв. м); склад ГСМ (инв. № в ЕГРНИ 110/С-86066, площадь – 32 кв. м); канализационно-насосная станция (инв. № в ЕГРНИ 110/С-86094, площадь – 18 кв. м); открытый склад №1 (инв. № в ЕГРНИ 110/С-62149, площадь – 8916,3 кв. м); покрытие бетонное (инв. № 1052); покрытие плиточное; забор железобетонный (инв. №1055); ворота металлические (2 шт.); подъездной путь железнодорожный (инв. №1042); забор авторынка (инв. № 9061); магазин автозапчастей (инв. № в ЕГРНИ 110/С-86092, площадь – 98,8 кв. м); туалет (инв. № в ЕГРНИ 110/С-99800, площадь – 28,6 кв. м); пост охраны (инв. № в ЕГРНИ 110/С-99750, площадь – 7,7 кв. м); торговые павильоны (инв. № в ЕГРНИ 110/С-100114, площадь – 345,8 кв. м); цех услуг (инв. № в ЕГРНИ 110/С-86090, площадь – 649,6 кв. м); забор железобетонный; покрытие бетонное (инв. № 1052); туалет (инв. № в ЕГРНИ 110/С-99715, площадь – 1,5 кв. м); внеплощадочные сети хозяйственной канализации (инв. № в ЕГРНИ 110/С-100009, площадь – 1923,9 кв. м); внутриплощадочное электроснабжение (инв. № в ЕГРНИ 110/С-99759, площадь – 2860 кв. м); наружные сети канализации (инв. № в ЕГРНИ 110/С-99764, площадь – 959,6 кв. м); наружные сети теплоснабжения (инв. № в ЕГРНИ 110/С-99763, площадь – 88,7 кв. м); кабельная линия 0,4 кВ (инв. № в ЕГРНИ 110/С-99757, площадь – 930,6 кв. м); внеплощадочные теплосети (инв. № в ЕГРНИ 110/С-99762, площадь – 270,5 кв. м); внеплощадочные сети канализации (инв. № в ЕГРНИ 110/С-99803, площадь – 1401 кв. м); наружные сети водопровода (инв. № в ЕГРНИ 110/С-100854, площадь – 1370,9 кв. м); кабельные линии связи (инв. № в ЕГРНИ 110/С-99772, площадь – 134,8 кв. м); внутриплощадочные слаботочные сети (инв. № в ЕГРНИ 110/С-99760, площадь – 300,6 кв. м); высоковольтная кабельная линия (инв. № в ЕГРНИ 110/С-99804, площадь – 790 кв. м); высоковольтная кабельная линия (инв. № в ЕГРНИ 110/С-99806, площадь – 1183 кв. м); зеленые насаждения; навес для дров (инв. № 20348); передвижной киоск (инв. № 1000020); передвижной киоск (инв. № 1000021); передвижной киоск (инв. № 1000022); бункер для хранения стеклобоя (инв. № 225413); резервуар для воды (инв. № 1040); резервуар для хранения масла (инв. №1039); резервуар для хранения масла (инв. № 1041); резервуар-емкость с опорой (инв. № 4774, 4346)

Местонахождение – Брестская обл., г. Барановичи, ул. Слонимское Шоссе, 16В/1-1; 16В/8; 16В/3; 16В/6; 16В/1-2; 16В/2; 16В/4; 16В/7; 16В/9; 16В/10; 16В/11; 16В/12; 16В/13; 16В/15; 18В; 18В/1; 18В/2; 18В/3; 18В/4; 18Г; 18Г/1; 1, 1-й км

Начальная цена – 4 772 670,00 белорусских рублей без учета НДС
Сумма задатка – 240 000,00 белорусских рублей
Обременения: залог, аренда

Предмет торгов №2

Здание магазина (инв. № в ЕГРНИ 240/С-29653, площадь – 97,4 кв. м); здание магазина (инв. № в ЕГРНИ 240/С-29650, площадь – 75,6 кв. м); гараж (инв. № в ЕГРНИ 240/С-29652, площадь – 152,4 кв. м); здание склада №1 (инв. № в ЕГРНИ 240/С-29651, 703 кв. м); здание склада № 3 (инв. № в ЕГРНИ 240/С-29340, площадь – 359 кв. м); здание склада № 5 (инв. № в ЕГРНИ 240/С-27903, площадь – 351,9 кв. м); здание склада № 6 (инв. № в ЕГРНИ 240/С-29341, площадь – 1111,3 кв. м); асфальтобетонное покрытие; ограждение; водопроводная сеть; трансформаторная подстанция №374 (инв. № в ЕГРНИ 240/С-40433, площадь – 12,3 кв. м); здание туалета (инв. № в ЕГРНИ 240/С-31800, площадь – 2,9 кв. м); сеть электроснабжения (инв. № в ЕГРНИ 240/С-31846); тепловая сеть (инв. № в ЕГРНИ 240/С-31783); канализация ливневая (инв. № в ЕГРНИ 240/С-31781); зеленые насаждения (инв. №№0000611, 0000615, 0000618)

Местонахождение – г. Орша, ул. Доминиканская, 40, 40/1, 40/3, 40/6, 40/7, 40/8, 40/9
Начальная цена – 914 720,00 белорусских рублей без учета НДС
Сумма задатка – 91 000,00 белорусских рублей
Обременения: залог, аренда

Продавец имущества – ОАО «БЕЛМЕТАЛЛ», пр-т Партизанский, 174, к. 301, 220075, г. Минск, телефон (017) 344-87-71.
Организатор торгов – коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.
Условие торгов – победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.
Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества ОАО «БЕЛМЕТАЛЛ», утвержденным организатором торгов.
К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:
заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка (задатков); документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.
Задаток (задатки) перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» №3012104971019 в региональной дирекции №700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583 (**с 04.07.2017** – на расчетный счет №BY34BPSB30121049710199330000 в региональной дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк» по г. Минску и Минской области, БИК BPSBBY2X) не позднее окончания срока приема документов на участие в торгах.
Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.
В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.
Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.
Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.
Торги проводятся 24 июля 2017 года в 16.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 23.06.2017 по 20.07.2017 включительно в рабочие дни с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:
(017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);
(017) 344-87-72, (029) 138-59-31 (ОАО «БЕЛМЕТАЛЛ»)

И З В Е Щ Е Н И Е

о проведении 26 июля 2017 года аукциона по продаже
в частную собственность земельного участка для строительства
и обслуживания одноквартирного жилого дома
в Чернинском сельском Совете Брестского района

№ лота	Местоположение земельного участка	Площадь, га	Нач. (старт.) стоимость зем. уч. руб.	Целевое назначение земельного участка и его кадастровый №
1	2	3	4	5
1	д. Большие Косичи, ул. Луговая, 13А.	0,1036	10000	Строительство и обслуживание одноквартирного (блокированного) жилого дома; №121285001601000158
	Сумма задатка, руб.		1000	
	Расходы:			
	- изготовление градостроительного паспорта		605,16	
	- на изготовление земельно-кадастровой документации		1186,15	
	- на регистрацию создания земельного участка		69,00	
	- на размещение объявлений в средствах массовой информации		согласно акту выполненных работ	

К земельному участку в аг. Большие Косичи, ул. Луговая, 13А имеется подъездная дорога, рядом проходит линия электропередачи и газопровод. Земельный участок свободен от застройки и на площади 0,0590 га имеет ограничения в связи с его расположением на мелиорированных землях.
Аукцион будет проводиться 26 июля 2017 г. в 10.00 по адресу: Брестский район, аг. Черни, ул. Пионерская, 16 (здание Чернинского сельисполкома).
Для участия в аукционе необходимо подать заявление об участии в аукционе, копию платежного поручения, подтверждающего внесение на расчетный счет Чернинского сельисполкома №3642000000305 в филиале 100 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 3604, УНП 200035822 (срок действия счета до 04.07.2017) с 04.07.2017 счет №BY95AKBB36420000003051000000, код платежа 4901 задатка в размере 10% от начальной цены земельного участка; документ (паспорт), подтверждающий личность покупателя.
Возместить убытки, причиненные нарушением функционирования мелиоративных систем и сооружений, связанные с отводом земельного участка в сумме 359,90 (триста пятьдесят девять рублей 90 копеек) рублей на расчетный счет Чернинского сельисполкома №3600213120115, УНП 200035822 (до 04.07.2017) с 04.07.2017 расчетный счет №BY40AKBB36002131201150000000, ф-л 100 ОУ «АСБ Беларусбанк» г. Брест, МФО 246, назначение платежа 04616.
Заявления для участия в аукционе принимаются по адресу: аг. Черни, ул. Пионерская, 16 (здание Чернинского сельисполкома) с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по рабочим дням. Последний срок подачи заявлений до 17.00 20 июля 2017 года

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ 24 ИЮЛЯ 2017 ГОДА ТОРГОВ С УСЛОВИЯМИ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА,

принадлежащего
ОАО «ИНТЕГРАЛ» – управляющая компания холдинга «ИНТЕГРАЛ»

Предмет торгов (сведения о продаваемом имуществе)	«Склад ОД №6» общей площадью 233,3 кв. м, инв. номер 130/С-25621 (назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ)
Местонахождение	Брестская область, г. Пинск, ул. Брестская, 137Г
Сведения о земельном участке	Площадь – 0,2258 га, кадастровый номер 144500000022000466, целевое назначение – для обслуживания здания склада ОД №6
Продавец имущества	ОАО «ИНТЕГРАЛ» – управляющая компания холдинга «ИНТЕГРАЛ», г. Минск, ул. Казинца, 121А, к. 327
Организатор торгов	Государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10
Начальная цена предмета торгов (без учета НДС)	43 000,00 белорусских рублей
Сумма задатка	4 300,00 белорусских рублей
Условие торгов	Победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 3 процентов от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ИНТЕГРАЛ» – управляющая компания холдинга «ИНТЕГРАЛ», утвержденным организатором торгов.
К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:
заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.
Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» №3012104971019 в региональной дирекции №700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583 (**с 04.07.2017 –** на расчетный счет №BY34BPSB30121049710199330000 в региональной дирекции №700 ОАО «БПС-Сбербанк» по г. Минску и Минской области, БИК BPSBBY2X) в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.
Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.
В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.
Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.
Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в следующем порядке: пятьдесят процентов от стоимости имущества оплачиваются в течение 5 рабочих дней со дня подписания договора купли-продажи, оставшиеся пятьдесят процентов – в течение 30 дней со дня подписания договора купли-продажи.
Торги проводятся 24 июля 2017 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 22.06.2017 по 20.07.2017 включительно в рабочие дни с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:
(017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);
(0165) 34-77-91, (029) 130-37-26 (ОАО «ИНТЕГРАЛ» – управляющая компания холдинга «ИНТЕГРАЛ», филиал «Камертон»)

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 27 июля 2017 года проводит 10-й открытый аукцион
по продаже имущества республиканской собственности

№ лота	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
101	ТЗ-22М (топливозаправщик) без тележки с/о А763353 на КрАЗ-258Б1 ш. 254200 дв. 373792-ЧМЗАП-5524П ш. 6725 дв. 084915 1976 г. *4 кат. 16 734 км 159,4 м/ч КР-1990 г.*	н.п. Михановичи, в/ч 52188	16 400	1 640
102	Гусеничное шасси МТ-Лбу *(демилитаризованное)* из-под Р-161БМ №105178 в составе: гусеничное шасси МТ-Лбу ш. 108601006 дв. 967262 1986 г. *3 кат. 853 км* электроагрегат ЭД-8-Т/400-1ВСС №339 1986 г. *4 кат. 363 ч*	г. Кричев-2, в/ч 33190	45 000	4 500
103	Специальный автомобиль Урал-375А с кузовом-фургоном К1-375 в составе: кузов-фургон К1-375 №12104 1977 г. 4 *кат.* автошасси Урал-375А ш. 258113 дв. 539766 1977 г. *3 кат. 1 257 км*	г. Кричев-2, в/ч 33190	5 300	530
104	Специальный автомобиль Урал-375А с кузовом-фургоном К1-375 в составе: кузов-фургон К1-375 №07136 1980 г. *4 кат.* автошасси Урал-375А ш. 329785 дв. 139409 1980 г. *3 кат. 3 552 км*	г. Кричев-2, в/ч 33190	5 300	530
105	Специальный автомобиль Урал-375А с кузовом-фургоном К1-375 в составе: кузов-фургон К1-375 №02329 1981 г. *4 кат.* автошасси Урал-375А ш. 368846 дв. 567528 1981 г. *3 кат. 1 005 км*	г. Кричев-2, в/ч 33190	5 300	530
106	Специальный автомобиль Урал-375А с кузовом-фургоном К1-375 в составе: кузов-фургон К1-375 №05154 1982 г. *4 кат.* автошасси Урал-375А ш. 380253 дв. 683681 1982 г. *3 кат. 1 148 км*	г. Кричев-2, в/ч 33190	5 300	530
107	Специальный автомобиль Урал-375А с кузовом-фургоном К1-375 в составе: кузов-фургон К1-375 №08507 1982 г. *4 кат.* автошасси Урал-375А ш. 386257 дв. 736412 1982 г. *3 кат. 1 005 км*	г. Кричев-2, в/ч 33190	5 300	530
108	Специальный автомобиль Урал-375А с кузовом-фургоном К1-375 в составе: кузов-фургон К1-375 №06392 1982 г. *4 кат.* автошасси Урал-375А ш. 379746 дв. 680152 1982 г. *3 кат. 1 401 км*	г. Кричев-2, в/ч 33190	5 300	530
109	Специальный автомобиль Урал-375АМ с кузовом-фургоном КБ2-375 в составе: Кузов-фургон КБ2-375 №07730 1986 г. *2 кат.* Автошасси Урал-375АМ ш. 449407 дв. 682283 1986 г. *3 кат. 1 472 км*	г. Кричев-2, в/ч 33190	7 500	750
110	Специальный автомобиль Урал-375АМ с кузовом-фургоном КБ1-375 в составе: кузов-фургон КБ1-375 №111967 1984 г. *2 кат.* автошасси Урал-375АМ ш. 430187 дв. 220730 1984 г. *3 кат. 1 031 км*	г. Кричев-2, в/ч 33190	7 500	750
111	Грузовой автомобиль Урал-4320 ш. 10113088 1988 г. 151 133 км	г. Минск, ул. Интернациональная, 29	8 900	890

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж **27 июля 2017 г. в 11.00.**
К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток, гарантийный депозит и подавшие заявление на участие в аукционе, соглашение, учредительские и другие необходимые документы до **17.00 24 июля 2017 года**.
Заключительная регистрация участников аукциона будет производиться **27 июля 2017 г. с 9.00 до 9.45.**
Победитель аукциона обязан:
1. Заключить договор купли-продажи не позднее 3 банковских дней с момента проведения аукциона**.**
2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение **5** банковских дней для резидентов Республики Беларусь и **10** банковских дней для нерезидентов Республики Беларусь со дня подписания договора купли-продажи.
Задаток, указанный в таблице, а также гарантийный депозит в размере 300,00 белорусских рублей и денежные средства за выигранное имущество перечисляются на расчетный счет РУП «Белспецконтракт»: белорусские рубли – р/с 3012244970018 в ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, пр-т Машерова, 29, код 153001739, российские рубли – р/с 3012107883087 в Центре банковских услуг №701,ОАО»БПС-Сбербанк» г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, код 369, УНН 101099370, ОКПО 37401662 Корреспондент-Сбербанк России г. Москва № корсчета 30111810100000000090. Реквизиты банка: БИК 044525225, ИНН 7707083893 к/с в ОПЕРУ Московского ГТУ Банка России №30101810400000000225, УНП 101099370, БИК 153001369. **Без НДС**.

Справки по тел.: (017) 398 07 81,
факс (017) 398 07 81.
Наш адрес в Интернете: www.bsk.by, auk@bsk.by

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 29 июня 2017 года на 9-м открытом аукционе проводит 4-й от 13 апреля 2017 года
и 8-й от 15 июня 2017года повторные открытые аукционы по продаже имущества республиканской собственности

№ лота	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
37	Гусеничное шасси МТ-ЛБ (демилитаризованное) №498205003 дв. 39346 1982 г. 4 кат. 4601 км 304 м/ч	г. Минск, в/ч 63755	38 000	3 800
38	Гусеничное шасси МТ-ЛБ (демилитаризованное) №498301002 дв. 791472 1983 г. 4 кат. 647 км 3,25 м/ч	г. Минск, в/ч 63755	38 000	3 800
78	Автоцистерна для ракетного горючего АЦГ-5-4320 с/о 474 на УрАЛ–4320 ш. 032294 дв. 582703 1985 г. *4 кат. 55016 км*	г. Полоцк, в/ч 55719	17 200	1 720
79	Автоцистерна для ракетного горючего АЦГ-5-4320 с/о 268 на УрАЛ–4320 ш. 017460 дв. 765804 1983 г. *4 кат. 21401 км*	г. Полоцк, в/ч 55719	17 700	1 770
80	Автоцистерна для ракетного горючего АЦГ-5-4320 с/о 180 на УрАЛ–4320 ш. 017092 дв. 666406 1983 г. *4 кат. 25970 км*	г. Полоцк, в/ч 55719	17 700	1 770

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж **29 июня 2017 г. в 11.00.**
К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток, гарантийный депозит и подавшие заявление на участие в аукционе, соглашение, учредительские и другие необходимые документы до **17.00 26 июня 2017 года**.
Заключительная регистрация участников аукциона будет производиться **29 июня 2017 г. с 9.00 до 9.45.**
Победитель аукциона обязан:
1. Заключить договор купли-продажи не позднее 3 банковских дней с момента проведения аукциона**.**
2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение **5** банковских дней для резидентов Республики Беларусь и **10** банковских дней для нерезидентов Республики Беларусь со дня подписания договора купли-продажи.
Задаток, указанный в таблице, а также гарантийный депозит в размере 300,00 белорусских рублей и денежные средства за выигранное имущество перечисляются на расчетный счет РУП «Белспецконтракт»: белорусские рубли – р/с 3012244970018 в ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, пр-т Машерова, 29, код 153001739, российские рубли – р/с 3012107883087 в Центре банковских услуг №701, ОАО»БПС-Сбербанк» г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, код 369, УНН 101099370, ОКПО 37401662 Корреспондент-Сбербанк России г. Москва № корсчета 30111810100000000090. Реквизиты банка: БИК 044525225, ИНН 7707083893 к/с в ОПЕРУ Московского ГТУ Банка России №30101810400000000225, УНП 101099370, БИК 153001369. **Без НДС**.

Справки по тел.: (017) 398 07 81,
факс (017) 398 07 81.
Наш адрес в Интернете:
www.bsk.by, auk@bsk.by.

Ранее опубликованные извещения в газете «Звязда» №47 от 11 марта 2017 г. и №83 от 4 мая 2017 г.

РУП «ГОМЕЛЬСКИЙ ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»

извещает о проведении 5 июля 2017 г. в 10.00 повторного открытого аукциона со снижением начальной цены на 20%
после первых несостоявшихся торгов по продаже автотранспортного средства, принадлежащего
открытому акционерному обществу «Коминтерн» на праве собственности

№ лота	Наименование, краткая характеристика объекта	Начальная цена, рублей (в т. ч. НДС по ставке 20%)	Задаток, рублей (в т. ч. НДС по ставке 20%)
1	**Автомобиль ГАЗ 2705 435,** рег. знак АВ 7602-3, год выпуска – 2004, цвет красно-бордовый. Номер кузова (рамы): 27050040124710 XTH27050040373500. Тип: грузопассажирский фургон. Вид топлива – бензин. Объем двигателя – 2460 см³. Местонахождение автомобиля: г. Гомель, ул. Интернациональная, 5	**1536,00**	**150,00**

Шаг аукциона – 5%.

Место проведения аукциона: г. Гомель, ул. Артема, 23. Заявления на участие в аукционе с приложением необходимых документов принимаются по адресу: **г. Гомель, ул. Артема, 23, 2-й этаж, каб. 2-6** по рабочим дням с 9.00 до 12.00 и с 13.00 до 16.00 **по 4 июля 2017 г. включительно**. Подача документов по почте не допускается. Заявления, поступившие позже установленного срока, не рассматриваются.
В аукционе имеют право участвовать индивидуальные предприниматели, физические и юридические лица, своевременно подавшие заявление на участие в аукционе с приложением необходимых документов, внесшие задаток по заявляемому лоту до подачи заявления и прошедшие заключительную регистрацию с 9.00 до 10.00 **5 июля 2017 г**.
Аукционные торги проводятся в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь и Положением о порядке организации и проведения аукционов, утвержденным Организатором торгов.
Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену на аукционе; лицом, приравненным к победителю, признается единственный зарегистрированный участник, выразивший согласие купить предмет торгов по начальной цене, увеличенной на пять процентов.
При подаче заявления участник должен иметь: 1) копию платежного поручения с отметкой банка, подтверждающего внесение задатка для участия в аукционе; 2) физическое лицо – паспорт; представитель физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность; индивидуальный предприниматель – паспорт, копию свидетельства о государственной регистрации и его подлинник для заверения его копии организатором аукциона; представитель индивидуального предпринимателя – паспорт и доверенность; представитель юридического лица (резидент РБ) – паспорт (руководитель – копию приказа, протокола о назначении на должность), доверенность на участие в аукционе и подписание документов, копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации организации и их подлинники для заверения их копий организатором аукциона; представитель юридического лица (нерезидент РБ) – легализованные в установленном порядке доверенность на участие в аукционе и подписание документов (руководитель – копию документа, подтверждающего назначение на должность), копии учредительных документов и выписку из государственного (торгового) реестра юридических лиц страны происхождения (выписка должна быть датирована не позднее шести месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на белорусский (русский) язык. В случае отсутствия у физического лица текущего счета необходимо его открыть.
Задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления на **р/с 3012230570008 (счет в формате IBAN: BY84ALFA30122305700080270000) в ЗАО «Альфа-Банк», г. Минск, код 153001270 (ALFABY2X). Получатель платежа – РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки». УНП 490318588. Назначение платежа:** задаток для участия в аукционе согласно извещению в газете «Звязда» от 22 июня 2017 г.
Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем (единственным участником, выразившим согласие купить Объект), будет засчитан в счет окончательной стоимости Объекта. Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшими победителями аукциона (единственным участником, выразившим согласие купить Объект), Организатор аукциона возвращает безналичным платежом на их счета в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.
Победитель торгов (единственный участник, выразивший согласие купить объект) обязан: в течение 3 рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона уплатить Организатору аукциона вознаграждение по результатам аукциона в размере четырех процентов от цены продажи Объекта, сформированной в установленном порядке; в течение 10 календарных дней после подписания протокола о результатах аукциона заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта; в сроки согласно заключенному договору купли-продажи выплатить Продавцу стоимость Объекта, сформированную в установленном порядке. Если между Продавцом и Победителем аукциона (единственным участником, выразившим согласие купить Объект) в течение срока, установленного для заключения договора купли-продажи Объекта, не достигнута договоренность по срокам и порядку оплаты Объекта, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней с даты проведения аукциона.
Извещение о предыдущих несостоявшихся торгах по данному лоту было опубликовано в газете «Звязда» от 01.03.2017 г. №41.

Организатор: РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки»,
г. Гомель, ул. Артема, 23. ☎ 8 (0232) 32-46-47; 32-00-71 • www.gino.by • e-mail: info@gino.by
Продавец: ОАО «Коминтерн»,
г. Гомель, ул. Интернациональная, 5.
☎ 8 (0232) 75-65-94; 8 (029) 192-37-18 •

ЧЫРВОНКА
Чырвоная змена
22 06 2017 г.

SEX=БАЛЯСЫ

ЗА ЗНЕШНІМ ФАКТАРАМ

Усім нам уласціва параўноўваць. Не спрачайцеся, што ёсць тыя, хто гэтаму не падуладны. («Вам сумна на рабоце? Складзіце свой заробак за год. Цяпер вам будзе яшчэ і самотна».) Проста адзін праводзіць паралелі інтэлігентна, у другога гэты працэс часам набывае гіпертрафіраваны або хваравіты характар. («Ці змагу я калі-небудзь стаць такім жа шчаслівым, як людзі з рэкламы туалетнай паперы, ад якой змываецца ўтулка?») Мы параўноўваем смак дзяцінства з дарослым досведам, абяцанні начальства з лічбамі ў разліковых лістках з бухгалтэрыі, сённяшні дзень — з учарашнім, надвор'е сёлета і летась. («Тапаліны пух гэтым летам пойдзе на пухавікі».) Ну і, вядома, як без той «адзежкі, па якой сустракаюць»? («Як гаворыць жонка: усё-такі абцасы — рэч незвычайная! Абула — шыкоўная жанчына... Зняла — шчаслівы чалавек!») Знешнасць — ці не адзін з лідараў у параўнаннях. («Юрый быў у выдатнай спартыўнай форме. Праўда, на пузе яна ўжо не сыходзілася».)

Нядаўна ў сецiве карыстальнікі вельмі актыўна абмяркоўвалі фатаграфію расійскай тэлевядучай Кацярыны Андрэевай. 55-гадовая маці выглядала побач з 34-гадовай дачкой як яе сяброўка. («Я ж раней 30-гадовых жанчын лічыў старымі цёткамі. Даруйце мне, мілыя дзяўчаты!») Сакрэтам сваёй знешнасці тэлевядучая назвала тры правілы, якімі яна карыстаецца ў справе падтрымання прыгажосці і маладосці. Гэта захоўваць рэжым дня, думаць пазітыўна і актыўна займацца спортам. Сапраўды, усё вельмі проста. Толькі ці ўсе з нас могуць пахваліцца нядрэнным выкананнем гэтых пастулатаў? Рэжым дня? («Клуб ананімных абжор «Пыльныя гантэлі» — гэта не пра вас?) Думаць пазітыўна? («Рабяты, хто не паспеў пахудзець да лета, — мы малайцы, рабяты. Бо як ведалі, што лета не будзе».) Займацца спортам? («Ранішняя прабежка. Што можа быць лепш яе адсутнасці?») Я гэта да таго, што за прыгожай знешнасцю стаіць найперш каласальная праца над сабой. Калі і зайздросціць, дык толькі «па-беламу».

Зноў жа нядаўна абмяркоўвалася дэкальтэ 70-гадовай С'юзан Сарандон на Канскім фестывалі. Яно было такім шакіруючым, што зайздросна ўздыхалі нашмат больш юныя прыгажуні. А 71-гадовая Шэр, якая выйшла на сцэну музычнай прэміі ў двух строях, якія сціпла назавём... вельмі адкрытымі? Можна зноў жа па-рознаму ставіцца да гэтага. («Усё ж такі ў засушванні вінаграду ёсць свая разынка».) Але і тут за знешнасцю стаіць нешта большае. Сіла духу, сіла волі. Здаровая доля авантурызму, у рэшце рэшт, які не дае засохнуць нават у такім узросце! («Ад дрэннага настрою трэба пазбаўляцца дрэннімі паводзінамі».) Што толькі пацвердзілі колішнія мадэлі часопіса «Плэйбой», якія праз вельмі многа гадоў аднавілі свае знакамітыя вокладкі. Яны паказалі, што дагэтуль застаюцца прыцягальнымі, нягледзячы на ўзрост. Амаль усе з іх выглядалі на ўсе «сто». Магчыма, ім у гэтым дапамагла іх ранейшая работа? («Будзь з тым, хто заўсёды хоча ведаць, як прайшоў твой дзень».)

Брытанскія вучоныя абнародавалі вынікі свайго новага даследавання па пошуку ідэальных параметраў цела мужчыны і жанчыны. Спецыялісты правялі апытанне, у якім бралі ўдзел хлопцы і дзяўчаты ва ўзросце 20 гадоў. Рэспандэнты павінны былі адказаць на пытанні, што датычыліся іх уяўленняў аб ідэальнай фігуры, не толькі сваёй, але і процілеглага полу. («Я, канешне, не ідэал, але і ты не смажаныя пельмешкі».) І што яны высветлілі? Відавочныя рэчы. («— Табе 34? — Мне 39. — Як гэта адбылося?») Брытанскія даследчыкі ўстанавілі, што хлопцы і дзяўчаты аддаюць перавагу спартыўнаму целаскладу. Першыя цэняць у другіх грудзі і зграбнасць, другія ў першых — дужыя ногі і накачаны торс. («— Мама, я прыгожая? Спытай у свайго хлопца лепш. — Якога хлопца? — Вось іменна».)

Але што можа ведаць маладосць? («На самай справе каўчэг назвалі Ноевым, таму што многія на ім нылі, што ў пару атрымалі непрыгожае стварэнне».) Вы чулі пра братоў-блізнят з Францыі з рускім прозвішчам і дваранскімі каранямі Ігара і Рыгора Багданавых? Яны адны з самых вядомых ахвяр пластыкі на планеце. Тэлевядучыя зрабілі не адзін дзясятак аперацый, спрабуючы захаваць маладосць і прыгажосць. У выніку сёння 67-гадовыя браты нагадваюць монстраў з фільма жахаў. («Траўматолаг сказаў, што маё жыццё зраслося няправільна і давядзецца зламаць яго паўторна».) Але што цікава. Адзін з братоў, Ігар, карыстаецца проста шалёнай папулярнасцю ў жанчын. («Свой старэнькі і трухлявы жыгулёнак ён часам ласкава называў «Хламбарджыні»). Быў тройчы жанаты, апошні раз — на наследніцы Бурбонаў і прапраправнучцы Людовіка XVI. А на Канскім фестывалі ён вёў пад руку чацвёртую сваю пасію, 33-гадовую мадэль *(на здымку)*, якую не засмучалі ні ўзрост, ні знешнасць абранніка. Значыць, было яшчэ нешта? («У краму «Усё для цябе» завезлі світанкі і туманы».)

Напрыканцы красамоўны прыклад у тэму з нашай краіны. Ангеліна Уэльская, першая беларуская мадэль з ДЦП, распранулася, каб даказаць, што скажонае паралічам цела здольнае быць прыгожым і сексуальна прывабным. «Мільёны дзяўчат і жанчын з інваліднасцю па ўсім свеце павінны зразумець: іх недасканаласці спрыяюць гарманічнаму ўспрыманню цэлага», — сказала дзяўчына. Сваім прыкладам яна хоча натхніць астатніх дзяўчат з абмежаванымі магчымасцямі не баяцца выходзіць у свет, дасягаць мэт і любіць сябе. Што дадаць? «Аднойчы рызыкнуўшы, можна застацца шчаслівым на ўсё жыццё!»

Кастусь ХАЦЕЛАЎ-ЗМАГЕЛАЎ.

«Ад Алімпіяды цяпер хочацца большага»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

— Чаму вы не выбралі від спорту, якому ўсё жыццё аддалі бацькі?

— Я пачынала займацца спартыўнай гімнастыкай у мамы, потым яе звольнілі, а тата з'ехаў з Бабруйска працаваць трэнерам у Аўстралію. Таму перайшла ў іншы від спорту — барацьбу. Спачатку, вядома, не думала, што гэта перарасце ў нешта большае, чым хобі. У той час яшчэ хадзілі з сястрой на танцы, і вось якраз іх я разглядала як будучую прафесію. Але, калі пачаліся спартыўныя зборы, вядома, я ўжо не магла сабрацца і паехаць на канцэрт.

— Поспехі ў барацьбе да вас прыйшлі даволі хутка...

— У дзяцінстве ў Беларусі не прайгравала ні разу, цяпер, дарэчы, таксама. Паехала на першы чэмпіянат Еўропы сярод кадэтаў і там пацярпела паражэнне першы раз у жыцці, таму добра запомніла гэты момант. А вось калі прыехала на гэты ж турнір ужо праз год, заваявала сярэбраны медаль. Пачала атрымліваць невялікія грошы, а для чалавека ў 16 гадоў гэта нядрэнны стымул.

— Памятаеце, куды патрацілі свае першыя прызавыя?

— Купіла ноўтбук, праўда, у растэрміноўку, хацелася, каб засталіся яшчэ грошы на дробныя выдаткі, прысмакі і гэтак далей.

— У 19 гадоў вы трапілі на Алімпіяду, уражанняў было шмат?

— Адзін раз пабываўшы там, заўсёды хочацца вярнуцца. Гэта асаблівыя спаборніцтвы, іх нельга параўнаць ні з чэмпіянатам свету, ні з чымсьці яшчэ. Усе найлепшыя спартсмены з усіх краін збіраюцца ў адным месцы.

У Лондане, на сваёй першай Алімпіядзе, я стала восьмай, напэўна, не хапіла вопыту. Цяпер ужо хочацца большага, спадзяюся, у мяне яшчэ будзе шанц вярнуцца з алімпійскім медалём.

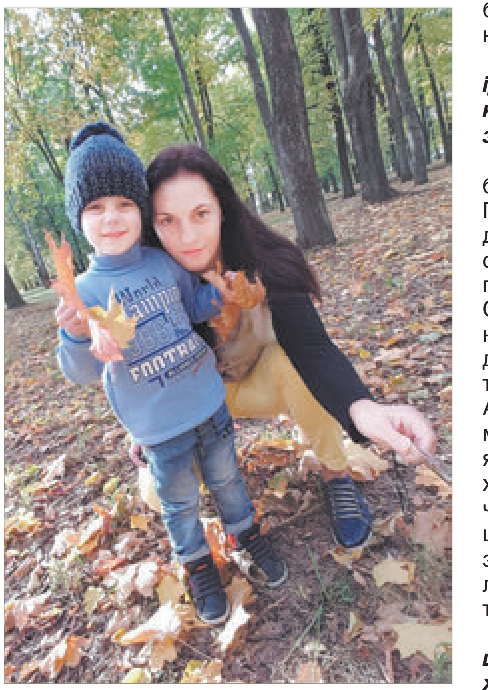

— Пасля Гульняў-2012 быў чэмпіянат свету, які вы выйгралі.

— Так, і гэта накладвала на мяне пэўную адказнасць і з боку балельшчыкаў, і з боку кіраўніцтва спартыўнай галіны. Да таго ж выходзіць на паядынкі стала больш складана, бо саперніцы сталі настройвацца на мяне па-іншаму. Але неўзабаве я ўсім паднесла невялікі сюрпрыз — пайшла ў дэкрэт *(усміхаецца)*.

— Не страшна было ўпусціць поспех, да якога толькі прыйшлі?

— На той момант — не. А цяпер, ведаючы ўсё тое, праз што мне давялося прайсці, каб вярнуцца, было б страшна. Тады я ўсё бачыла ў вясёлкавых колерах, напэўна, як і большасць цяжарных. Да таго ж была вельмі маладая і нават думкі не дапускала, што не вярнуся ў вялікі спорт. Але, як высветлілася, зрабіць гэта вельмі складана, прычым не столькі фізічна, колькі маральна, бо ў чалавека ўсё ідзе ад галавы. Я пакінула барацьбу з псіхалагіяй пераможцы, а вярнулася, калі ўсе пра мяне ўжо крыху забыліся.

— Як змянілася жыццё пасля нараджэння дзіцяці?

— Кардынальна. Вядома, трэба было цалкам перабудоўваць свой графік. Дапамагалі ўсе — і муж, і бацькі. Я пачала трэніравацца ўжо праз месяц пасля родаў, калі арганізм трохі адышоў ад стрэсу. Вядома, не на поўнай нагружала сябе (цяпер так выглядае мая зарадка), а тады здавалася, што гэта паўнавартасная трэніроўка. Месяцы праз тры пачала выходзіць на дыван і бароцца.

Цяпер часам бяру сына з сабой на трэніроўкі і зборы, ён у мяне вырас кампанейскім, лёгка знаходзіць агульную мову з маёй камандай. Савелію ўжо амаль чатыры гады. Ён, дарэчы, ведае пару прыёмчыкаў, якім навучылі хлопцы з каманды. Ужо і з мамай спрабуе бароцца *(смяецца)*.

—- Праз год пасля вашага вяртання ўзніклі праблемы са здароўем...

— Так, са шчытападобнай залозай. Мне забаранілі трэніравацца, не кажучы ўжо пра ўдзел у спаборніцтвах. Было вельмі складана, я не ведала куды кінуцца, каго прасіць аб дапамозе. На таблетках выйсці з сітуацыі не атрымлівалася, сказалі, трэба апераравацца. Мяне страшыў гэты варыянт, таму што я яшчэ маладая, але як далей жыць і трэніравацца без шчытавідкі? Дома ўсё роўна, вядома, трэніравалася, не сядзець жа на месцы, каб потым зноў усё пачынаць з нуля. На нейкі момант ахапіла роспач, здавалася, больш я не вытрымаю. Пазней усё ж такі вырашылі праблему з дапамогай таблетак, зараз падтрымліваю патрэбны баланс гармонаў не забароненымі ў спорце прэпаратамі.

— Дзеля чаго спартсмены ідуць на такія ахвяры, рызыкуючы самым галоўным — здароўем?

— Алімпіяда! Мне хацелася б паказаць вынік мянавіта там. Пасля нараджэння дзіцяці, вядома, у галаве нешта змянілася, цяпер хочацца сябе часам пашкадаваць. Асабліва калі Савелій падыходзіць да мяне на трэніроўцы і кажа: «Мама, давай пагуляем, ты што ты ўсё трэніруешся, ты ж стомішся». Аднак кожны спартсмен разумее, што гэта патрэбна толькі яму, і нікому больш. Нас жа ніхто не прымушае рваціся, не хочаш — не рабі. Але я разумею, што, пакуль ёсць магчымасць, здароўе і ўзрост дазваляюць, — лепш зрабіць, таму што ўсё астатняе я паспею потым.

— Галоўная мэта ў спорце — алімпійскі медаль, а ў жыцці?

— Я б хацела, каб Савелій вырас годным чалавекам, а гэта перш за ўсё залежыць ад выхавання. Ад нашых адносін з мужам Міхаілам, бо дзеці ўсё заўважаюць, таму выхоўваць трэба ў першую чаргу сябе.

— Афіцыйна вы не замужам, штамп у пашпарце не мае для вас значэння?

— Пакуль на гэта проста няма часу, а наогул я б, вядома, хацела быць нявестай, зладзіць вялікае свята з гасцямі і віншаваннямі.

— Што вы больш за ўсё цэніце ў мужчыне?

— Якой бы моцнай ні была дзяўчына, побач з мужчынам заўсёды хочацца адчуваць сябе слабай, таму для мяне галоўнае — характар. Адзін з паказальных момантаў: быў час, калі мы з Мішам трэніраваліся разам, я была яшчэ зусім маленькая, але нас усё роўна ставілі ў пару. Дык вось, нават калі я ўкладвала ў барацьбу ўсе свае сілы, ён ніколі мне не паддаўся. Для мяне ён сапраўдны мужчына і апора па жыцці.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ. *lobazhevich@zviazda.by*

ЧЫРВОНКА
Чырвоная змена
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ №12
ад 19 лютага 2009 года выдадзена
Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Заснавальнікі газеты —
рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»,
грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».
Дырэктар — галоўны рэдактар
СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

Адказныя за выпуск: рэдактар аддзела
Надзея НІКАЛАЕВА, рэдактар аддзела Сяргей РАСОЛЬКА.
Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.
Кантактныя тэлефоны: 292 44 12, 287 17 41.
e-mail: info@zviazda.by
Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».
ЛП №02330/0494179 ад 03.04.2009.
220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.
Тыраж 20.008.
Нумар падпісаны ў 19.30 21.06.2017 г.

ВТБ

ЗАО Банк ВТБ
(Беларусь)
УНП 101165625

Республика Беларусь,
220007, г. Минск,
ул. Московская, 14

Тел.: (+375 17) 309 15 15,
(+375 29) 309 15 15,
(+375 33) 309 15 15

Годовая консолидированная отчетность банка за период с 1 января по 31 декабря 2016 года в полном объеме размещена на сайте банка по адресу: **www.vtb-bank.by**.

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ФИНАНСОВОМ ПОЛОЖЕНИИ
на 31 декабря 2016 г.

(в тысячах белорусских рублей)

	Прим.	2016 г.	2015 г.
Активы			
Денежные средства и их эквиваленты	6	125 404	185 247
Средства в кредитных организациях	7	111 119	47 304
Кредиты НБ РБ	7	287 694	-
Производные финансовые активы	8	–	109 133
Кредиты клиентам	9	716 113	831 045
Активы, предназначенные для продажи	10	2 160	2 537
Инвестиционные ценные бумаги, имеющиеся в наличии для продажи	11	–	168 409
Основные средства	12	59 425	58 626
Нематериальные активы	13	5 187	4 225
Предоплата по налогу на прибыль		1 717	1 503
Прочие активы		8 458	7 592
Итого активы		**1 317 277**	**1 415 621**
Обязательства			
Средства НБ РБ	17	–	28 641
Средства кредитных организаций	18	166 633	257 529
Средства клиентов	19	776 990	805 251
Обязательства по финансовой аренде	21	7 585	7 585
Производные финансовые обязательства	8	–	53
Выпущенные долговые ценные бумаги	20	21 470	28 917
Резервы	15	1 323	7 638
Отложенные обязательства по налогу на прибыль	14	23 503	14 533
Прочие обязательства	16	10 176	10 759
Субординированные займы	22	69 240	64 193
Итого обязательства		**1 076 920**	**1 225 099**
Капитал			
Уставный капитал	23	127 099	127 099
Эмиссионный доход		19 256	19 256
Нераспределенная прибыль		84 205	33 965
Фонд переоценки основных средств		9 797	10 202
Итого капитал		**240 357**	**190 522**
Итого капитал и обязательства		**1 317 277**	**1 415 621**

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ
за год, закончившийся 31 декабря 2016 г.

(в тысячах белорусских рублей)

	Прим.	2016 г.	2015 г.
Прибыль за год		**51 277**	**48 347**
Прочий совокупный доход			
Прочий совокупный доход, не подлежащий впоследствии переклассификации в состав прибыли или убытка			
Переоценка зданий		–	9 504
Влияние налога на прибыль		–	(1 651)
Чистый прочий совокупный доход, не подлежащий впоследствии переклассификации в состав прибыли или убытка		**–**	**7 853**
Итого совокупный доход за год		**51 277**	**56 200**

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИЯХ В КАПИТАЛЕ
за год, закончившийся 31 декабря 2016 г.

(в тысячах белорусских рублей)

	Приходится на акционеров Банка				Итого капитал
	Уставный капитал	Эмиссионный доход	Нераспределенная прибыль	Фонд переоценки основных средств	
На 31 декабря 2014 г.	**127 099**	**19 256**	**6 087**	**2 562**	**155 004**
Итого совокупный доход за год	–	–	48 347	7 853	**56 200**
Амортизация фонда переоценки основных средств	–	–	213	(213)	**–**
Выпуск акций	–	–	–	–	**–**
Дивиденды, выплаченные акционерам Банка	–	–	(20 682)	–	**(20 682)**
На 31 декабря 2015 г.	**127 099**	**19 256**	**33 965**	**10 202**	**190 522**
Итого совокупный доход за год	–	–	51 277	–	**51 277**
Амортизация фонда переоценки основных средств	–	–	405	(405)	**–**
Выпуск акций	–	–	–	–	**–**
Дивиденды, выплаченные акционерам Банка (Примечание 26)	–	–	(1 442)	–	**(1 442)**
На 31 декабря 2016 г.	**127 099**	**19 256**	**84 205**	**9 797**	**240 357**

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ
за год, закончившийся 31 декабря 2016 г.

(в тысячах белорусских рублей)

	Прим.	2016 г.	2015 г.
Процентные доходы			
Кредиты клиентам		174 800	180 660
Средства в кредитных организациях		24 991	4 978
Инвестиционные ценные бумаги		3 879	3 177
		203 670	**188 815**
Процентные расходы			
Средства НБ РБ		(4 642)	(3 270)
Средства кредитных организаций		(13 154)	(22 075)
Средства клиентов		(52 987)	(66 377)
Выпущенные долговые ценные бумаги		(1 980)	(688)
Обязательства по финансовой аренде		(4 252)	(3 459)
Субординированная задолженность		(4 849)	(3 728)
		(81 864)	**(99 597)**
Чистый процентный доход		**121 806**	**89 218**
Резерв под обесценение кредитов	7, 9	(39 927)	(41 487)
Чистый процентный доход после резерва под обесценение кредитов		**81 879**	**47 731**
Чистые комиссионные доходы	25	15 140	17 759
Чистые доходы/(расходы) по операциям с инвестиционными ценными бумагами, имеющимися в наличии для продажи		(74)	49
Чистые доходы/(расходы) по операциям с иностранной валютой:			
- торговые операции		13 441	143 852
- переоценка валютных статей		(4 779)	(89 127)
Чистые доходы от первоначального признания финансовых инструментов		1 160	
Чистые расходы от операций обратного выкупа и раннего погашения обязательств, выпущенных Банком		148	352
Прочие доходы	26	4 502	5 094
Непроцентные доходы		**29 538**	**77 979**
Расходы на персонал	27	(30 101)	(31 320)
Амортизация	12, 13	(5 219)	(4 949)
Прочие операционные расходы	27	(19 150)	(19 615)
Налоги, кроме налога на прибыль		(1 882)	(2 078)
Прочие доходы/(расходы) от обесценения и восстановления/(создания) резервов	15	5 182	(7 493)
Непроцентные расходы		**(51 170)**	**(65 455)**
Прибыль до расходов по налогу на прибыль		**60 247**	**60 255**
Расходы по налогу на прибыль		(8 970)	(11 908)
Прибыль за год		**51 277**	**48 347**

	Прим.	2016 г.	2015 г.
Денежные потоки от операционной деятельности			
Проценты полученные		183 638	180 356
Проценты выплаченные		(76 765)	(95 611)
Комиссии полученные		23 992	27 269
Комиссии выплаченные		(10 576)	(7 075)
Реализованные доходы за вычетом расходов по операциям с иностранной валютой		120 730	225 184
Прочие доходы полученные		3 058	1 715
Расходы на персонал и прочие операционные расходы, выплаченные		(47 767)	(50 260)
Денежные потоки от операционной деятельности до изменений в операционных активах и обязательствах		**196 310**	**281 578**
Чистое (увеличение)/уменьшение операционных активов			
Средства в кредитных организациях		(328 811)	(33 380)
Кредиты клиентам		127 796	(34 954)
Прочие активы		5 956	4 965
Чистое увеличение/(уменьшение) операционных обязательств		–	
Поступления/(погашение) средств НБ РБ		(28 641)	28 641
Средства кредитных организаций		(109 690)	(214 346)
Средства клиентов		(65 183)	170 459
Выпущенные депозитные сертификаты		(19)	(19)
Прочие обязательства		(1 386)	(3 300)
Чистые денежные потоки от операционной деятельности до налога на прибыль		**(203 668)**	**199 644**
Уплаченный налог на прибыль		(214)	(1 228)
Чистое поступление/(расходование) денежных средств от операционной деятельности		**(203 882)**	**198 416**
Денежные потоки от инвестиционной деятельности			
Дивиденды и распределения полученные		–	24
Покупка инвестиционных ценных бумаг		–	(190 052)
Поступления от продажи и погашения инвестиционных ценных бумаг		168 335	40 049
Приобретение основных средств		(5 564)	(5 328)
Поступления от реализации основных средств и нематериальных активов		448	292
Приобретение нематериальных активов		(1 909)	(1 394)
Чистое расходование денежных средств от инвестиционной деятельности		**161 310**	**(156 409)**
Денежные потоки от финансовой деятельности			
Поступления от выпуска долговых ценных бумаг		65 484	47 408
Погашение долговых ценных бумаг		(75 324)	(29 016)
Выплаты по обязательствам по финансовой аренде		(4 280)	(3 426)
Выплаты субординированных займов		(4 332)	(3 197)
Дивиденды, выплаченные акционерам Банка		(1 442)	(20 682)
Чистое поступление денежных средств от финансовой деятельности		**(19 894)**	**(8 913)**
Влияние изменений обменных курсов на денежные средства и их эквиваленты		2 623	29 960
Чистое увеличение/(уменьшение) денежных средств и их эквивалентов		**(59 843)**	**63 054**
Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного года		185 247	122 193
Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного года	6	**125 404**	**185 247**

И. о. Председателя Правления — Дорошевич С.В.
Главный бухгалтер — Дудко М.В.
3 апреля 2017 г.

EY

Аудиторское заключение независимой аудиторской организации по консолидированной финансовой отчетности Закрытого акционерного общества Банк ВТБ (Беларусь) за период с 1 января по 31 декабря 2016 года

Председателю Правления
Закрытого акционерного общества Банк ВТБ (Беларусь)
Г-ну Иванову В.В.

Акционерам и Совету директоров Закрытого акционерного общества Банк ВТБ (Беларусь)

Мнение

Мы провели аудит консолидированной финансовой отчетности Закрытого акционерного общества Банк ВТБ (Беларусь) и его дочерней организации (далее «Банк»), состоящей из консолидированного отчета о финансовом положении по состоянию на 31 декабря 2016 г., консолидированного отчета о прибыли и убытках, консолидированного отчета о совокупном доходе, консолидированного отчета об изменениях в капитале и консолидированного отчета о движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, а также примечаний к консолидированной финансовой отчетности, включая краткий обзор основных положений учетной политики.

По нашему мнению, прилагаемая консолидированная финансовая отчетность отражает достоверно во всех существенных отношениях финансовое положение Банка по состоянию на 31 декабря 2016 г., а также его финансовые результаты и движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности (МСФО).

Основание для выражения мнения

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности», национальными правилами аудиторской деятельности, действующими в Республике Беларусь, и Международными стандартами аудита (МСА). Наши обязанности в соответствии с этими правилами и стандартами описаны далее в разделе «Ответственность аудитора за аудит консолидированной финансовой отчетности» нашего заключения. Мы независимы по отношению к Банку в соответствии с Кодексом этики профессиональных бухгалтеров Совета по международным стандартам этики для бухгалтеров (Кодекс СМСЭБ) и этическими требованиями, применимыми к нашему аудиту консолидированной финансовой отчетности в Республике Беларусь, и нами выполнены прочие этические обязанности в соответствии с этими требованиями и Кодексом СМСЭБ. Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего мнения.

Ключевые вопросы аудита

Ключевые вопросы аудита – это вопросы, которые, согласно нашему профессиональному суждению, являлись наиболее значимыми для нашего аудита консолидированной финансовой отчетности за текущий период. Эти вопросы были рассмотрены в контексте нашего аудита консолидированной финансовой отчетности в целом и при формировании нашего мнения об этой отчетности, и мы не выражаем отдельного мнения по этим вопросам. В отношении каждого из указанных ниже вопросов наше описание того, как соответствующий вопрос был рассмотрен в ходе нашего аудита, приводится в этом контексте.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Ответственность аудитора за аудит консолидированной финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этим вопросам. Соответственно, наш аудит включал выполнение процедур, разработанных в ответ на нашу оценку рисков существенного искажения консолидированной финансовой отчетности. Результаты наших аудиторских процедур, в том числе процедур, выполненных в ходе рассмотрения указанных ниже вопросов, служат основанием для выражения нашего аудиторского мнения о прилагаемой консолидированной финансовой отчетности.

Резерв под обесценение по кредитам, предоставленным клиентам

Определение достаточности величины резерва под обесценение кредитов клиентам является ключевой областью суждения руководства Банка. При этом выявление признаков обесценения и определение возмещаемой стоимости являются процессом, включающим значительный уровень профессионального суждения, использование допущений и анализ различных факторов, в том числе финансового состояния заемщика, ожидаемых будущих денежных потоков, стоимости реализации объектов залога.

Использование различных моделей и допущений существенно влияет на уровень резервов под обесценение кредитов, предоставленных клиентам. В силу существенности сумм кредитов, предоставленных клиентам, которые составляют 54% от общего объема активов, а также высокого уровня субъективности суждений, оценка резерва под обесценение представляет собой один из ключевых вопросов аудита.

Наши аудиторские процедуры были спланированы и проведены таким образом, чтобы покрыть повышенные риски, присущие процессу создания резерва под обесценение кредитов клиентам. Наша стратегия аудита в отношении процесса создания резерва под обесценение была основана на проведении процедур по существу и не включала в себя тестирование средств контроля. Мы выполнили процедуры по существу, которые включали в себя оценку методологии расчета резерва под обесценение кредитов клиентам, включая анализ моделей, тестирование входящих данных, используемых в этих моделях, анализ допущений, используемых Банком при расчете резерва под обесценение на совокупной основе, а также оценку достаточности резервов по кредитам юридическим лицам при расчете резерва под обесценение на индивидуальной основе. В отношении резервирования существенных индивидуально оцениваемых кредитов мы проверили предположения и допущения, используемые руководством Банка, лежащие в основе выявления признаков обесценения, их количественную оценку, включая прогнозы относительно будущих денежных потоков и оценки справедливой стоимости залогов.

В рамках аудиторских процедур мы проанализировали последовательность и обоснованность суждений руководства Банка, применяемых при оценке экономических факторов и статистической информации по понесенным потерям и возмещенным суммам.

Мы выполнили процедуры в отношении информации, раскрытой в Примечании 3, 9 и 28 к консолидированной финансовой отчетности.

Ответственность руководства и Совета директоров ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) за консолидированную финансовую отчетность

Руководство несет ответственность за подготовку и достоверное представление указанной консолидированной финансовой отчетности в соответствии с МСФО и за систему внутреннего контроля, которую руководство считает необходимой для подготовки консолидированной финансовой отчетности, не содержащей существенных искажений вследствие недобросовестных действий или ошибок.

При подготовке консолидированной финансовой отчетности руководство несет ответственность за оценку способности Банка продолжать непрерывно свою деятельность, за раскрытие в соответствующих случаях сведений, относящихся к непрерывности деятельности, и за составление отчетности на основе допущения о непрерывности деятельности, за исключением случаев, когда руководство намеревается ликвидировать Банк, прекратить его деятельность или когда у него нет реальной альтернативы таким действиям.

Совет директоров ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) несет ответственность за надзор за процессом подготовки консолидированной финансовой отчетности Банка.

Ответственность аудитора за аудит консолидированной финансовой отчетности

Наши цели заключаются в получении разумной уверенности в том, что консолидированная финансовая отчетность в целом не содержит существенных искажений вследствие недобросовестных действий или ошибок, и в выпуске аудиторского заключения, содержащего наше мнение. Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности», национальными правилами аудиторской деятельности, действующими в Республике Беларусь, и Международными стандартами аудита, всегда выявит существенное искажение при его наличии. Искажения могут быть результатом недобросовестных действий или ошибок и считаются существенными, если можно обоснованно предположить, что по отдельности или в совокупности они могли бы повлиять на экономические решения, принимаемые пользователями на основе этой консолидированной финансовой отчетности.

В рамках аудита, проводимого в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности», национальными правилами аудиторской деятельности, действующими в Республике Беларусь, и Международными стандартами аудита, мы применяем профессиональное суждение и сохраняем профессиональный скептицизм на протяжении всего аудита. Кроме того, мы выполняем следующее:

► выявляем и оцениваем риски существенного искажения консолидированной финансовой отчетности вследствие недобросовестных действий или ошибок; разрабатываем и проводим аудиторские процедуры в ответ на эти риски; получаем аудиторские доказательства, являющиеся достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего мнения. Риск необнаружения существенного искажения в результате недобросовестных действий выше, чем риск необнаружения существенного искажения в результате ошибок, так как недобросовестные действия могут включать сговор, подлог, умышленный пропуск или искаженное представление информации или действия в обход системы внутреннего контроля;

► получаем понимание системы внутреннего контроля, имеющей значение для аудита, с целью разработки аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам, но не с целью выражения мнения об эффективности системы внутреннего контроля Банка;

► оцениваем надлежащий характер применяемой учетной политики и обоснованность определенных руководством бухгалтерских оценок и раскрытия соответствующей информации;

► делаем вывод о правомерности применения руководством допущения о непрерывности деятельности и, на основании полученных аудиторских доказательств, вывод о том, имеется ли существенная неопределенность в связи с событиями или условиями, которые могут вызвать значительные сомнения в способности Банка продолжать непрерывно свою деятельность. Если мы приходим к выводу о наличии существенной неопределенности, мы должны привлечь внимание в нашем аудиторском заключении к соответствующему раскрытию информации в консолидированной финансовой отчетности или, если такое раскрытие информации является ненадлежащим, модифицировать наше мнение. Наши выводы основаны на аудиторских доказательствах, полученных до даты нашего аудиторского заключения. Однако будущие события или условия могут привести к тому, что Банк утратит способность продолжать непрерывно свою деятельность;

► проводим оценку представления консолидированной финансовой отчетности в целом, ее структуры и содержания, включая раскрытие информации, а также того, представляет ли консолидированная финансовая отчетность лежащие в ее основе операции и события так, чтобы было обеспечено их достоверное представление;

► получаем достаточные надлежащие аудиторские доказательства в отношении финансовой информации организаций и хозяйственной деятельности внутри Банка, чтобы выразить мнение в отношении консолидированной финансовой отчетности. Мы отвечаем за общее руководство, контроль и проведение аудита Банка. Мы являемся единолично ответственными за наше аудиторское мнение.

Мы осуществляем информационное взаимодействие с Советом директоров и Аудиторским комитетом ЗАО Банк ВТБ (Беларусь), доводя до их сведения, помимо прочего, информацию о запланированном объеме и сроках аудита и о существенных замечаниях по результатам аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля, если мы выявляем таковые в процессе аудита.

Мы также предоставляем Совету директоров и Аудиторскому комитету ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) заявление о том, что мы соблюдали все соответствующие этические требования в отношении независимости и информировали их обо всех взаимоотношениях и прочих вопросах, которые можно обоснованно считать оказывающими влияние на нашу независимость, а в необходимых случаях – о соответствующих мерах предосторожности.

Из тех вопросов, которые мы довели до сведения Совета директоров и Аудиторского комитета ЗАО Банк ВТБ (Беларусь), мы определяем вопросы, которые были наиболее значимыми для аудита консолидированной финансовой отчетности за текущий период и которые, следовательно, являются ключевыми вопросами аудита.

Мы описываем эти вопросы в нашем аудиторском заключении, кроме случаев, когда публичное раскрытие информации об этих вопросах запрещено законом или нормативным актом, или когда в крайне редких случаях мы приходим к выводу о том, что информация о каком-либо вопросе не должна быть сообщена в нашем заключении, так как можно обоснованно предположить, что отрицательные последствия сообщения такой информации превысят общественно значимую пользу от ее сообщения.

Партнер по аудиту, ответственный за задание, по результатам которого выпущено настоящее аудиторское заключение независимой аудиторской организации, – Лащенко П.А.

Сведения об аудируемом лице
Наименование: Закрытое акционерное общество Банк ВТБ (Беларусь)
Свидетельство о государственной регистрации №57,
выданное Национальным банком Республики Беларусь 7 октября 1996 года
Местонахождение: 220007, Республика Беларусь, г. Минск, улица Московская, 14

Сведения об аудиторской организации
Наименование: Общество с ограниченной ответственностью «Эрнст энд Янг»
Свидетельство о государственной регистрации №190616051, выданное Минским городским исполнительным комитетом 15 декабря 2014 года.
Местонахождение: 220004, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Клары Цеткин, 51а, 15-й этаж.

белагропромбанк
традиции будущего

ТАБЛИЦА ПРОЦЕНТНЫХ СТАВОК ПО СРОЧНОМУ БАНКОВСКОМУ ВКЛАДУ (ДЕПОЗИТУ) «СИСТЕМА СБЕРЕЖЕНИЙ ЛИНИЯ РОСТА 2.0» с 24 июля 2017 года

% годовых

Сумма депозита, ед. валюты	Сроки			
	до 6 месяцев 90–180 дней	**от 6 месяцев до 1 года** 181–370 дней	**от 1 года до 2 лет** 371–740 дней	**от 2 до 5 лет** 741–2000 дней
Для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0» в белорусских рублях, заключенных до 01.04.2016 года*				
1 – 1 000	11,0	11,0	11,0	11,0
1 001 – 5 000	11,0	11,0	11,0	11,0
5 001 и более	11,0	11,0	11,0	11,0
Для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0» в белорусских рублях**				
1 – 1 000	0,5	0,5	0,5	0,5
1 001 – 5 000	0,5	0,5	0,5	0,5
5 001 и более	0,5	0,5	0,5	0,5
Для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0» в долларах США и евро, заключенных до 25.11.2015*				
1 – 500	3,3	3,5	4,1	4,5
501 – 5 000	3,4	3,9	4,3	4,5
5 001 и более	3,5	4,0	4,5	4,5
Для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0» в долларах США и евро, заключенных с 25.11.2015 до 01.04.2016*				
1 – 500	3,3	3,5	3,8	4,0
501 – 5 000	3,4	3,6	3,9	4,0
5 001 и более	3,5	3,7	4,0	4,0
Для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0 в российских рублях, заключенных до 01.04.2016*				
1 – 15 000	7,0	7,0	7,0	7,0
15 001 – 150 000	7,0	7,0	7,0	7,0
150 001 и более	7,0	7,0	7,0	7,0
Для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0» в долларах США, евро и российских рублях**				
1 – 15 000	0,1	0,1	0,1	0,1
15 001 – 150 000	0,1	0,1	0,1	0,1
150 001 и более	0,1	0,1	0,1	0,1

Настоящие ставки применяются:
* для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0», за исключением случаев автоматического увеличения срока их хранения в соответствии с пунктом 3.7 Условий договора срочного банковского вклада (депозита) Система сбережений Линия роста 2.0» (далее – Условия);
** для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0» в случаях автоматического увеличения срока их хранения в соответствии с пунктом 3.7 Условий.

ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК 136 Время работы Контакт-Центра Банка: 8.00 - 20.00 - рабочие дни; 8.00 - 18.00 - выходные и праздничные дни. Звонок со стационарного телефона, с мобильного телефона (life:), velcom, МТС) - по тарифам операторов связи. Консультации оказываются бесплатно.

www.belapb.by

Лицензия на осуществление банковской деятельности №2 13.01.2017 выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100693551

В Таблице процентных ставок по срочному банковскому вкладу (депозиту) «Система сбережений Линия роста 2.0» с 17 июля 2017 года, размещенной в газете «Звязда» №110 от 13.06.2017 значение столбцов «от 1 года до 2 лет 371–740 дней» и «от 2 до 5 лет 741–2000 дней» для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0» в российских рублях, заключенных до 01.04.2016, необходимо читать в прилагаемой редакции:

9,0	**10,0**
9,0	**10,0**
9,0	**10,0**

ТАБЛИЦА ПРОЦЕНТНЫХ СТАВОК ПО СРОЧНОМУ БАНКОВСКОМУ ВКЛАДУ (ДЕПОЗИТУ) ОАО «БЕЛАГРОПРОМБАНК» с 24 июля 2017 года

Вклады (депозиты) с плавающими процентными ставками

% годовых

Сумма депозита, ед. валюты	Срок, дни						
	100	200	300	500	1 000	2 000	3 000
Белорусские рубли *							
1 – 100	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0
101 – 1 000	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0
1 001 и более	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0
Доллары США, евро *							
1 – 500	4,00	4,00	4,00	4,00	4,50	4,50	4,50
501 – 5 000	4,00	4,00	4,00	4,00	4,50	4,50	4,50
5 001 и более	4,00	4,00	4,00	4,00	4,50	4,50	4,50
Российские рубли *							
1 – 15 000	6,00	6,00	6,00	7,00	7,00	7,00	7,00
15 001 – 150 000	6,00	6,00	6,00	7,00	7,00	7,00	7,00
150 001 и более	6,00	6,00	6,00	7,00	7,00	7,00	7,00
Белорусские рубли **							
1 – 100	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
101 – 1 000	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
1 001 и более	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Доллары США, евро, российские рубли **							
1 – 500	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
501 – 5 000	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
5 001 и более	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10

Настоящие ставки применяются:
* для договоров срочного банковского вклада (депозита) с переменными процентными ставками, заключенных до 01.09.2013, за исключением случаев автоматического увеличения срока их хранения в соответствии с пунктом 3.6 Условий срочного банковского вклада (депозита) ОАО «Белагропромбанк» (с переменной процентной ставкой), утвержденных решением Кредитного комитета ОАО «Белагропромбанк» от 16.02.2006, протокол №21 (далее – Условия);
** для договоров срочного банковского вклада (депозита) с переменными процентными ставками, заключенных до 01.09.2013, в случаях автоматического увеличения с 01.04.2016 срока их хранения в соответствии с пунктом 3.6 Условий.

ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК 136
время работы Контакт-Центра Банка
8.00 - 20.00 - рабочие дни
8.00 - 18.00 - выходные и праздничные дни
Звонок со стационарного телефона, с мобильного телефона (life:), velcom, МТС) - по тарифам операторов связи. Консультации оказываются бесплатно.

белагропромбанк
традиции будущего

Лицензия на осуществление банковской деятельности №2 13.01.2017 выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100693551

белагропромбанк
традиции будущего

ОАО «Белагропромбанк» сообщает, что с 24.07.2017 для договоров срочного безотзывного банковского вклада (депозита) «Стандарт» с переменной процентной ставкой в российских рублях, заключенных:

с 01.10.2016 по 18.04.2017 на срок хранения 185 дней, размер процентной ставки будет составлять 7% годовых;

с 13.11.2015 по 18.04.2017 на срок хранения 370 дней, размер процентной ставки будет составлять 8,0% годовых;

с 13.11.2015 по 18.04.2017 на срок хранения 735 дней, размер процентной ставки будет составлять 9,0% годовых.

ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК 136

www.belapb.by

Лицензия на осуществление банковской деятельности №2 13.01.2017 выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100693551

белагропромбанк
традиции будущего

ОАО «Белагропромбанк» сообщает, что с 24.07.2017 для договоров срочного банковского вклада (депозита) «25 лет вместе» в российских рублях, заключенных с 01.06.2016 по 18.04.2017, размер процентной ставки будет составлять 7,0% годовых.

ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК 136

www.belapb.by

Лицензия на осуществление банковской деятельности №2 13.01.2017 выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100693551

белагропромбанк
традиции будущего

ОАО «Белагропромбанк» сообщает, что с 24.07.2017 для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Линия роста 3.0.Свыше года» в российских рублях, заключенных с 01.04.2016 по 18.04.2017, размер процентной ставки будет составлять на срок хранения: 370 дней – 7,0% годовых; 735 дней – 7,0% годовых; 1110 дней – 7,0% годовых.

ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК 136

www.belapb.by

Лицензия на осуществление банковской деятельности №2 13.01.2017 выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100693551

ИЗМЕНЕНИЯ В ПРОЕКТНОЙ ДЕКЛАРАЦИИ ООО «ДАТЧ СТАР»,

опубликованной в газете «Звязда» 17.05.2017 г. №91

«Многоквартирный жилой дом с подземной гараж-стоянкой (№1 по генплану в квартале пр-т Дзержинского – ул. Щорса – ул. Железнодорожная – ул. Хмелевского) со встроенно-пристроенными объектами обслуживания населения» I очередь строительства, 6-11 секции, II очередь строительства, секции 1-3)» (I очередь строительства 5-6 пусковой комплекс):

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, предлагаются:

5 (пять) однокомнатных квартир по принципу «свободной планировки» площадью от 40,88 до 48,48 кв.м.: стоимость 1 кв. метра от 1050 до 1150 долларов США.

6 (шесть) трехкомнатных квартир по принципу «свободной планировки» площадью от 75,62 до 87,17 кв. м: стоимость 1 кв. метра от 900 до 1040 долларов США.

Опубликованной в газете «Звязда» 06.09.2016 г. №171

«Многоквартирный жилой дом с подземной гараж-стоянкой (№1 по генплану в квартале пр-т Держинского – ул. Щорса – ул. Железнодорожная – ул. Хмелевского) со встроенно-пристроенными объектами обслуживания населения» I очередь строительства, 6-11 секции, II очередь строительства, секции 1-3» 3-4 пусковой комплекс:

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, предлагаются:

6 (шесть) однокомнатных квартир по принципу «свободной планировки» площадью от 38,48 до 46,26 кв. м: стоимость 1 кв. метра от 1200 до 1370 долларов США.

2 (две) двухкомнатные квартиры по принципу «свободной планировки» площадью от 58 до 64 кв. м: стоимость 1 кв. метра от 1120 до 1230 долларов США.

4 (четыре) трехкомнатных квартир по принципу «свободной планировки» площадью от 82 до 85 кв. м: стоимость 1 кв. метра от 1040 до 1150 долларов США.

На предприятии действует система регулирования стоимости, зависимая от площади, этажа и условий оплаты строящегося жилого помещения».

Дополнительную информацию можно получить по адресу:
г. Минск, ул. 3-я Щорса, 9, офис 505.
Тел.: +375 44 53 43 000, +375 29 53 43 000

УНП 191061436

ОБЪЯВЛЕНИЕ
о торгах

Отдел принудительного исполнения Оршанского района и г. Орши объявляет о проведении торгов по продаже имущества, принадлежащего СООО «Нафта-Сервис».

Номер лота, вид выставляемого на торги имущества: Лот №1, объект для хранения нефтепродуктов.

Наименование, начальная цена, место нахождения: емкость металлическая с лестницей для хранения нефтепродуктов в количестве 1 шт., начальная цена – 5871,00 рублей, местонахождение – г. Орша, ул. Южная, 83.

Имеющиеся обременения в отношении имущества – без обременений.

Место, дата и время проведения торгов: г. Орша, ул. А. Островского, 36, каб. 1; 17 июля 2017 г. в 12.00.

Справочная информация: Маханькова Анастасия Александровна, главный специалист, тел.: 8 (0216) 543202, 8 (033) 6161412, отдел принудительного исполнения Оршанского района и г. Орши, адрес: ул. А. Островского, 36, г. Орша, адрес электронной почты: opi_orsha@tut.by.

Задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (лота) должен быть зачислен в срок до 14 июля 2017 г. на депозитный счет отдела принудительного исполнения Оршанского района и г. Орши №3642903000794, УНН 300002505, Оршанского отделения ОАО «АСБ Беларусбанк», код 647 (с 4 июля 2017 г. – №BY22AKBB36429030007942200000, филиал №215 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Орша, код AKBBBY21215).

Величина первого шага составляет 5 процентов начальной стоимости выставленного на торги имущества (лота).

В соответствии со статьей 97 Закона Республики Беларусь «Об исполнительном производстве» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги (покупателем)

УНП 300066093

Управления принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома объявляет о проведении торгов по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Городокский льнозавод»

Наименование (описание) имущества и его стоимость	Лот №1. Агрегат КПА, инв. №703, начальная цена – 15 872,88 руб. Лот №2. Агрегат МТА-2J1, инв. №430, начальная цена – 63 355,72 руб. Лот №3. Пресс гидравлический, инв. №627, начальная цена – 486,28 руб. Лот №4. Машина СМП-200, инв. №211, начальная цена – 120,79 руб. Лот №5. Мялка, инв. №250, начальная цена – 187,86 руб. Лот №6. Шнековый механизм, инв. №225, начальная цена – 4,71 руб. Лот №7. Машина ТЛ-40, инв. №204, начальная цена – 377,42 руб. Лот №8. Циклон, инв. №224, начальная цена – 246,86 руб. Лот №9. Циклонная установка, инв. №172, начальная цена – 346,40 руб. Лот №10. Кран-балка, инв. №506, начальная цена – 751,46 руб. Лот №11. Кран-балка, инв. №233, начальная цена – 1001,95 руб. Лот №12. Тельфер 3 т., инв. №228, начальная цена – 652,84 руб. Лот №13. Вентилятор ВЦП-8, инв. №120, начальная цена – 187,98 руб.
Наличие обременений	Отсутствуют
Местонахождение имущества	г. Городок, ул. Заводская, 47
Место, дата и время проведения торгов	25.07.2017 г. в 12.00 г. Витебск, ул. Б. Хмельницкого, 10/1, каб. 1.3
Справочная информация об организаторе торгов	Управление принудительного исполнения ГУЮ Витоблисполкома (г. Витебск, ул. Б. Хмельницкого, 10/1, www.vitebskjust.gov.by) Судебный исполнитель – Ткаченко Сергей Владимирович, тел./факс: (80212) 610421, (8033) 6879148
Условия и порядок проведения торгов	Лицо, желающее принять участие в торгах, до начала торгов обязано: 1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет управления принудительного исполнения ГУЮ Витоблисполкома IBAN BY73AKBB36429030010372000000 в ф-ле 200 ОАО «АСБ Беларусбанк», BIC AKBBBY21200, УНП 300002505, не позднее 15.00 24.07.2017 г. Величина первого шага составляет 5 процентов начальной стоимости выставленного на торги имущества (лота). В соответствии со статьей 97 Закона Республики Беларусь «Об исполнительном производстве» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги (покупателем)

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении 25 июля 2017 года торгов с условиями по продаже недвижимого имущества, принадлежащего открытому акционерному обществу «СУКНО»

Предмет торгов (наименование, характеристики, местонахождение продаваемого имущества)	«Помещение здравоохранения» общей площадью 153,1 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, пер. Розы Люксембург 2-й, 3-1 (инв. номер в ЕГРНИ: 500/D-708143429; назначение: помещение здравоохранения)
Сведения о продавце	ОАО «СУКНО», ул. Матусевича, 33, 220121, г. Минск, телефон (017) 363-99-40
Сведения об организаторе торгов	Государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск, телефон (017) 327-05-62
Начальная цена предмета торгов с учетом НДС, бел. руб.	168 000,00
Размер задатка, бел. руб.	16 800,00
Условие торгов	Победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов

Торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены.
Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «СУКНО», утвержденным организатором торгов.
К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, а также представившие организатору торгов следующие документы:
заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию документа, подтверждающего внесение задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.
Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» №3012104971019 в региональной дирекции №700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583 (**с 04.07.2017** – на расчетный счет №BY34BPSB30121049710199330000 в региональной дирекции №700 ОАО «БПС-Сбербанк» по г. Минску и Минской области, БИК BPSBBY2X) в срок, установленный для приема документов на участие в торгах.
Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.
В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.
Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.
Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.
Торги проводятся 25 июля 2017 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 26.06.2017 по 21.07.2017 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:
(017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);
(033) 698-78-19, (044) 501-62-28 (ОАО «СУКНО»).

ФОРМУЛА ПОСПЕХУ

Галоўны рэдактар бабруйскай газеты пра тое, як зрабіць стратны СМІ прыбытковым

Бабруйчанам не трэба тлумачыць, хто такі Вадзім Шчаглоў. Гэта дзякуючы яму ў горадзе з'явілася радыё Zефір FM, якое імкліва набірае папулярнасць. Наогул за апошнія тры гады, што ён кіруе гарадской газетай «Бабруйскае жыццё», амаль стагадовае выданне перажыло сапраўдную рэвалюцыю. Вадзім усміхаецца, успамінаючы, што, калі ён стаў за стырном, газета нагадвала крэсла, якое трымалася ўсяго на адной ножцы. Зараз у яго з'явіліся яшчэ тры апоры — сучасны сайт Bobrlife.by, FM-радыё і тэлебачанне.

Сайт стваралі выключна сваімі сіламі.

Трымаць руку на пульсе

Вынікі сапраўды ўражваюць. За мінулы год газета прырасла яшчэ на 1000 падпісчыкаў, у сайта, які раней наведвала чалавек 50 за суткі, цяпер 2000 наведвальнікаў і дадаткова 4400 — у сацыяльных сетках. На канале Беларусь 4 рэдакцыя пачала дэманстраваць свае TV-праекты, а сёлета на сваё прафесійнае свята зрабіла падарунак і запусціла радыё Zефір FM. Яно працуе толькі другі месяц, а ў яго ўжо 1154 актыўныя карыстальнікі, якія жыва рэагуюць на ўсё, што адбываецца ў інфармацыйнай прасторы.

— Сайт дазваляе не толькі трымаць сувязь паміж радыё, TV і газетай, але і пабачыць у твар усіх, хто піша або вяшчае ў эфіры. У газеце і адпаведна на сайце з'явілася асобная старонка для аўтарскай журналістыкі — меркаванні, дзе карэспандэнты смела выказваюць свае погляды на падзеі ў горадзе. «Гэта рубрыка карыстаецца найбольшай папулярнасцю. Некаторыя публікацыі выклікаюць шквал званкоў у рэдакцыю», — расказвае галоўны рэдактар. Пакінуць каментарый вельмі проста, для гэтага не трэба рэгістрацыі і пацвярджэння сваёй асобы. Мадэратар сочыць толькі за тым, каб не быў парушаны закон.

Зручна стала і з набыццём газеты. У кіёскі яна паступае ў абмежаванай колькасці, але на сайце заўсёды можна набыць электронную версію свежага нумара.

— Будучае за чатырма рознымі кірункамі — газетай, сайтам, радыё і тэлебачаннем, — лічыць малады і амбіцыйны ў добрым сэнсе слова кіраўнік. — А сацыяльныя сеткі дапамагаюць за кароткі тэрмін яшчэ болей распаўсюдзіць бабруйскія навіны. Фэйсбук, Інстаграм, «УКантакце» — наша інфармацыя з'яўляецца тут адразу ж пасля размяшчэння яе на сайце. У наш час гэта адзіны дзейсны спосаб завяваць свайго чытача. Сёння вялікі выбар варыянтаў падаць інфармацыю, застаецца толькі задаволіць патрэбы публікі. Рабіць стаўку толькі на сайт або газету неразумна. У кожнай інфармацыйнай пляцоўкі свая ўнікальная аўдыторыя. Той, хто чытае газету, не праглядае інтэрнэт-парталы і не слухае Zефір FM. Гэта розныя ўзроставыя групы, розны сацыяльны статус. Мне здаецца, мы своечасова паспелі сарыентавацца і даць жыхарам горада прапановы на любы густ. Мясцовыя радыёстанцыі і тэлеканалы ў будучыні будуць толькі развівацца. Таму што на рэгіянальнае тэлебачанне запрашаюць менавіта тых людзей, якіх тут усе добра ведаюць. Чалавек наўпрост можа задаць пытанне, якое яго хвалюе, і пачуць адказ па сутнасці. Па рэгіянальным тэлебачанні хутчэй можна пабачыць у эфіры сябе і сваіх сяброў. Чалавек і сам паглядзіць, і знаёмых падключыць. Гэта ж такая падзея — засвяціцца на экране.

Гульня па-банку

Вадзім Шчаглоў за свае 28 гадоў паспеў шмат чаго. Стажыраваўся ў Мінску на радыёстанцыях «Сталіца» і «Мір», некалькі гадоў працаваў на АНТ, быў уласным карэспандэнтам БТ у Расійскай Федэрацыі. На пасаду галоўнага рэдактара ў Бабруйск ён перавёўся проста з Масквы, дзе рабіў тэлерэпартажы для беларускіх навін. За час працы ў расійскай сталіцы пабачыў шмат папулярных медыйных і дзяржаўных асоб. А паралельна вучыўся ў магістратуры Расійскага ўніверсітэта дружбы народаў імя П. Лумумбы.

— Не шкадуеце? Маглі б застацца ў Мінску ці Маскве.

— Вядома, мог бы, але ж у мяне яшчэ ўсё наперадзе, — усміхаецца ён. — А калі сур'ёзна, то я паўгода думаў над прапановай стаць галоўным рэдактарам. Я ж сам бабруйчанін, пачынаў калісьці ў «Бабруйскім жыцці». Бацькі бачылі ўва мне медыка, а я прыйшоў сюды і заразіўся гэтай прафесіяй. Я рады, што мае веды і талент спатрэбіліся гэтаму выданню. Мне вельмі захацелася зрабіць нешта сучаснае з таго, што тут было раней. Гэта было стратнае прадпрыемства з 80% акупнасці, датаванае з бюджэту, але з высокім узроўнем журналістыкі і кадравага патэнцыялу. Вельмі паважаю свайго папярэдніка Аляксандра Казака. І ён па-ранейшаму піша для нас. Дарэчы, ніхто не звольніўся, уся каманда засталася. Калі ты гуляеш у карты з аднымі козырамі і выйграеш, гэта не майстэрства. Майстэрства, калі выйграеш з тымі картамі, што табе далі. У гэтым сутнасць кіраўніка. Трэба па-новаму раскрыць кадры. Карэспандэнтам было дадзена болей самастойнасці, аўтарства, і яны адразу выраслі як асобы і як аўтары. У іх павысілася самаацэнка. Спачатку крыху пабойваліся, а потым адчулі смак. Вядома, стала больш напружана, бо яны ходзяць цяпер да мяне, адстойваюць свой пункт гледжання, але так і павінна быць. Яны гараць, а не сядзяць моўчкі, схіліўшы галаву. Маўляў, як рэдактар сказаў, так і будзе. Мне выканаўцы не патрэбны, з імі сумна. Калі чалавек раскрываецца, з ім працаваць больш складана, але больш цікава. Да таго ж журналісты павінны разумець, што яны не стадоларавыя купюры, каб усім падабацца. Трэба быць гатовымі да таго, што іх меркаванне камусьці можа не спадабацца.

Бабруйскае жыццё, але па-новаму

Атрымаць статуэтку Нацыянальнага конкурсу друкаваных сродкаў масавай інфармацыі «Залатая Ліцера» — мэта любога паважаючага сябе журналіста і выдання. У «Бабруйскага жыцця» іх аж тры. Апошнія дзве — вынік плённай працы маладога галоўнага рэдактара. Летась газету ўзнагародзілі за лепшы інтэрнэт-сайт, а сёлета — за сацыяльны праект пра бежанцаў «Беларусь — тэрыторыя стабільнасці». Ён, дарэчы, атрымаў Гран-пры.

Не пазнаць і саму рэдакцыю. Утульная новая мэбля, новыя вокны, рамонт. Адкуль грошы ў не так даўно датаванага прадпрыемства?

— Зарабляем, — сціпла паціскае плячыма Вадзім Шчаглоў. — Рэклама, падпіска, арэнда. Трэба ўмець прадаваць той тавар, які ты робіш. І гэтаму вельмі карысна павучыцца ва ўкраінцаў. Яны што хочаш прададуць. У рэдактарскім кабінеце ў падлозе нават дзірка была, я праваліўся б на першы паверх, калі б нічога не рабіў. Гэта ж не парадак. Рэдакцыя налета адзначае 100 гадоў. І трэба падрыхтавацца, каб не сорамна было. Усё ж такі цераз нас такія людзі прайшлі — Лынькоў, Грахоўскі, Стральцоў, Гарэлік, Аўрамчык...

Будынак, дзе цяпер знаходзіцца радыё і тэлестудыя, раней займаў тэрытарыяльны цэнтр сацабслугоўвання Бабруйскага раёна і яўрэйская абшчына. Яны пераехалі і зараз тут ствараюцца сучасныя ўмовы для радыё- і тэлетрансляцыі. Пад прафесійныя студыі і кабінеты для персаналу, які іх абслугоўвае, перададзены другі і трэці паверхі, а на першым плошчы арандуе прыватная фірма па заборы крывы.

Радыё- і тэлекантэнт стварае маладая і крэатыўная каманда. І ў ёй шмат прафесіяналаў.

— Нехта працаваў на магілёўскім тэлебачанні і на сталічным, але ўсе вярнуліся, — кажа **загадчык аддзела тэлерадыёвяшчання Мікалай СІЛКОЎ**. — У нас сапраўды цікава.

Наогул творчых праектаў у рэдакцыі хапае. Адзін з іх — работа над кнігай, прысвечанай 630-годдзю Бабруйска. Яе аўтар — былы рэдактар «Бабруйскага жыцця» Аляксандр Казак. Ён знайшоў цікавыя факты ў архіўных крыніцах і хутка бабруйчане даведаюцца яшчэ шмат чаго новага пра свой любімы горад.

— Мне пашчасціла з калектывам, — прызнаецца Вадзім Шчаглоў. — Тут працуюць захопленыя сваёй справай людзі, і я толькі падтрымліваю ў іх гэты агонь. Мы ўсё зрабілі сваімі сіламі, адзінае, запрасілі кансультанта па радыё, які даў парады нашай інфармацыйнай службе. Але часу спачываць на лаўрах няма. Трэба думаць пра заўтра. Вельмі важна, каб журналіст заўсёды быў у форме. Не губляем магчымасці павышаць кваліфікацыю. Нядаўна нашы супрацоўнікі набіраліся вопыту ў БелТА. Наша мэта браць на ўзбраенне ўсё самае перадавое і развівацца далей.

Мы — каманда! (злева направа загадчык аддзела тэлерадыёвяшчання Мікалай СІЛКОЎ, карэспандэнт інфармацыйнай службы Zефір FM Маргарыта БУШУЕВА, галоўны рэдактар газеты «Бабруйскае жыццё» Вадзім ШЧАГЛОЎ, рэдактар інфармацыйнай службы Zефір FM Святлана ПРАЛЯ, карэспандэнты службы навін Zефір FM Ігар ТАМАШЭВІЧ, Крысціна АЛЯКСАНДРАВА, Вераніка САКАЛОВА, Ліля ШАЙХОВА).

Нэлі ЗІГУЛЯ. *zigulya@zviazda.by*

■ Нефармат

КАБ НЕ СПАЗНІЦЦА

Сёння 22 чэрвеня, дзень, калі ўспамінаюць вайну. Як вы думаеце, чаму могуць навучыць экспазіцыі ваенных музеяў? Берагчы мір, шанаваць памяць герояў і бязвінных ахвяр? Правільна, а яшчэ яны здольныя прымусіць разважаць над тым, як мала мы беражом і любім адно аднаго, як позна разумеем многія простыя рэчы...

Аднойчы мы стаялі з дачкою ў Музеі абароны Брэсцкай крэпасці каля стэнда з успамінамі жанчын, якія сустрэлі чэрвень 1941-га года ў Брэсце. Сярод іх было пісьмо жонкі афіцэра-пагранічніка Наталлі Кантроўскай. Пра апошні перадваенны дзень яна расказвала так: «У суботу муж прыйшоў дадому позна, усхваляваны, заклапочаны. Я купала дачку ў ванне. А калі адчыніў дзверы, гучна прыкрыкнула на яго, што запусціў скразняк. Ён хуценька закрыў дзверы і выйшаў. Каб ведала, што бачу яго апошні раз! Каб ведала!»

Дачка горача загаварыла, што калі б яна была рэжысёрам, то абавязкова зняла б фільм пра гэта. Мы тады доўга разважалі і прыйшлі да высновы, што асновай сцэнарыя магла б стаць гісторыя кахання курсанта ваеннага вучылішча і юнай дзяўчыны. Каханне спраўдзілася, і яны сталі мужам і жонкай. У шчаслівых бацькоў нарадзілася дачушка, і яны адчувалі сябе яшчэ больш шчаслівымі. Наваспечанага лейтэнанта накіравалі на службу на адну з памежных застаў пад Брэстам. Сям'я атрымала невялікую кватэрку ў гарнізоне.

Ішло лета 41-га года. Здавалася, нават у атмасферы патыхала вайной. На мяжы раз-пораз здараліся правакацыі, даводзілася затрымліваць лазутчыкаў. Але быў строгі загад не паддавацца на правакацыі, канфлікты вырашаць выключна мірным спосабам. Малады камандзір не раз падумваў, што добра было б адправіць жонку з малой да яе бацькоў, але з часам адмовіўся ад намеру. Каля дзясятка афіцэраў з гарнізона крэпасці былі выключаны з партыі за панікёрскі настрой. Іх віна заключалася ў тым, што адправілі сем'і ўглыб краіны. Ды і не хацелася яму расставацца з любімымі «дзяўчаткамі». Усе на заставе адчувалі, што вайна будзе, але спадзяваліся, што не цяпер, самае меншае — праз год.

...У той дзень, у суботу, на мяжы было неспакойна, было вельмі шмат парушальнікаў. Сувязь з камандаваннем атрада амаль што адсутнічала, цяжка было ацаніць абстаноўку. Вечарам ён вырашыў ненадоўга заскочыць дадому, каб убачыць жонку і дачушку. Праз калідор пачуў шчаслівыя іх галасы, і зашчымела ў сэрцы, камяк падкаціў да горла. Ён ступіў рашуча, шырока адчыніў дзверы і пачуў: «Ты, мусіць, звар'яцеў зусім, скразняк запусціш!» Тады ён паспешна, але беражліва зачыніў дзверы і пайшоў.

...Ноччу пачалася вайна. Яна, прайшоўшы некалькі колаў пекла, выбралася з горада, галадала і замярзала з дзіцем, але паступова дабралася да сваіх. Перажыла вайну.

І ўсё жыццё дакарала сябе за тыя словы, бяссоннымі начамі задавала сабе адно і тое ж пытанне: «Чаму не сказала: любы, прычыні дзверы, я зараз». Можа, тады ён затрымаўся б хоць на хвілінку, а не пайшоў бы адразу».

У эпілогу фільма старая жанчына расказвае дарослай дачцэ пра апошнюю сустрэчу з яе бацькам у той дзень, як ён загінуў, і просіць яе навучыць сваіх дзяцей ніколі не кідацца рэзкімі словамі і не шкадаваць добрых слоў, асабліва для родных і дарагіх людзей. Рызыкну дапусціць, што такі фільм прымусіў бы гледача паразважаць, як словы лечыць і як раніць.

Калі добра падумаць, то такія прыклады можна сустрэць ледзь не кожны дзень. У час шалёных інфармацыйных тэхналогій мы перамаўляемся па вайберы альбо SMS, у фармат якіх не ўпісваюцца добрыя пранікнёныя словы. І пад гэтым уплывам перастаём іх ужываць наогул. Кожны з нас, калі будзе шчырым сам з сабой, згадае, колькі лішніх рэзкіх слоў нагаварыў самым блізкім людзям, а колькі добрых і патрэбных не сказаў. Не раз і не два мы проста не пагаварылі адно з адным, калі трэба было і пагаварыць, і высветліць, і расставіць усё па сваіх месцах. Добра, калі ўсё яшчэ можна паправіць. А калі не...

Восем гадоў, як няма мамы. І з кожным годам, здаецца, усё болей адчуваю патрэбу нешта спытаць. Ды грызу сябе за тое, што шмат гадоў таму пра многае важнае не раілася, можа, тады ўдавалася б пазбегнуць некаторых памылак. Але цяпер не дагоніш. Таму гаварыце з блізкімі, пакуль яны побач з вамі. І імкніцеся іх пачуць.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
yackevich@zviazda.by

Даты | Падзеі | Людзі

22 ЧЭРВЕНЯ

Дзень усенароднай памяці ахвяр Вялікай Айчыннай вайны

1757 год — нарадзіўся Джордж Ванкувер, англійскі мараплавец і даследчык. У 1790—1795 гадах кіраваў кругасветнай экспедыцыяй, якая даследавала Ціхаакіянскае ўзбярэжжа Паўночнай Амерыкі ад Каліфорніі да Аляскі.

1857 год — у Лондане выйшаў першы нумар рускай рэвалюцыйнай газеты «Колокол». Выдавалася да 1867 года, выйшла 245 нумароў.

1902 год — нарадзіўся Іван Тарасюк, дзеяч рэвалюцыйнага руху ў Заходняй Беларусі. За рэвалюцыйную дзейнасць у 1923 годзе арыштаваны ўладамі Польшчы, затым эміграваў у СССР. З 1932 года зноў на падпольнай рабоце ў Заходняй Беларусі. У 1932—1936 гадах у турэмным зняволенні. У верасні 1939 года стварыў і ўзначаліў партызанскі атрад, які дапамагаў Чырвонай Арміі пры вызваленні Заходняй Беларусі ў раёне Драгічына, Антопаля, Кобрына. Загінуў у баі ў 1939 годзе.

1902 год — нарадзіўся Іван Юркевіч, беларускі вучоны-геабатанік, акадэмік НАН Беларусі, доктар сельскагаспадарчых навук, прафесар. Заслужаны дзеяч навукі Беларусі. Распрацаваў геабатанічнае раянiраванне Беларусі, даў класіфікацыю тыпаў лясоў, правеў даследаванні па ацэнцы стану і аднаўлення сусветна вядомых беларускіх дуброў. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР і Дзяржаўнай прэміі Беларусі. Памёр у 1991 годзе.

1922 год — у вёсцы Шабаны (цяпер у межах Мінска) нарадзіўся Казімір Шабан, Герой Савецкага Саюза. У Вялікую Айчынную ваяваў на розных франтах. Лётчык-штурмавік старшы лейтэнант Шабан да ліпеня 1944 года здзейсніў 123 баявыя вылеты. Удзельнік Курскай бітвы, Корсунь-Шаўчэнкаўскай, Львоўска-Сандамірскай аперацый, вызвалення Румыніі, Венгрыі, Чэхаславакіі. Загінуў у авіякатастрофе ў 1945 годзе.

1937 год — нарадзіўся Барыс Аліфер, беларускі кінааператар, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі. На кінастудыі «Беларусьфільм» зняў мастацкія і тэлевізійныя фільмы «Полымя», «Руіны страляюць...», «Дзяржаўная мяжа» і інш. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі. Памёр у 2014 годзе.

1942 год — у Кіеве адбыўся футбольны «матч смерці» паміж зборнай люфтвафэ і футбалістамі кіеўскага «Дынама», арганізаваны нямецка-фашысцкімі акупацыйнымі ўладамі. Дынамаўцы выйгралі (5:3), а праз нейкі час былі расстраляныя.

1947 год — нарадзілася Наталля Варлей, расійская актрыса кіно. Працавала эквілібрысткай у цырку, іграла на сцэне Маскоўскага драматычнага тэатра імя Станіслаўскага. Знялася больш чым у 60 кінафільмах, у тым ліку ў «Каўказскай палонніцы», «Семі нявестах яфрэйтара Збруева», «Дванаццаці крэслах» і інш.

1957 год — адкрыты Брэсцкі абласны краязнаўчы музей. Сярод экспанатаў: археалагічная калекцыя, больш за 14 тысяч адзінак нумізматычнай калекцыі, больш за 2000 адзінак этнаграфічнай калекцыі, рукапісныя і старадрукаваныя кнігі, тэлеханскае шкло, старадаўнія музычныя інструменты, вайсковая амуніцыя і зброя XVI—XVIII стагоддзяў і інш.

2012 год — адкрыты Музей сучаснай беларускай дзяржаўнасці. Створаны як філіял Нацыянальнага гістарычнага музея Беларусі. Ён закліканы стаць адным з цэнтраў па зборы, вывучэнні, захаванні і прэзентацыі матэрыялаў па сучаснай гісторыі Беларусі.

Было сказана

Уладзімір МУЛЯВІН, лідар і заснавальнік легендарнай фолк-рок-групы «Песняры»:

«А жыць хочацца нават з цікавасці».

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	4.37	21.46	17.09
Віцебск —	4.18	21.44	17.26
Магілёў —	4.27	21.36	17.09
Гомель —	4.34	21.23	16.49
Гродна —	4.54	21.59	17.05
Брэст —	5.05	21.50	16.45

Месяц

Маладзік 24 чэрвеня. Месяц у сузор'і Шаляў.

Імяніны

***Пр.** Марфы, Марыі, Фёклы, Аляксандра, Аляксея, Кірылы.*
***К.** Паўліны, Інакенція, Тамаша, Яна.*

Фота Надзеі НІКАЛАЕВАЙ.

ЗАЎТРА

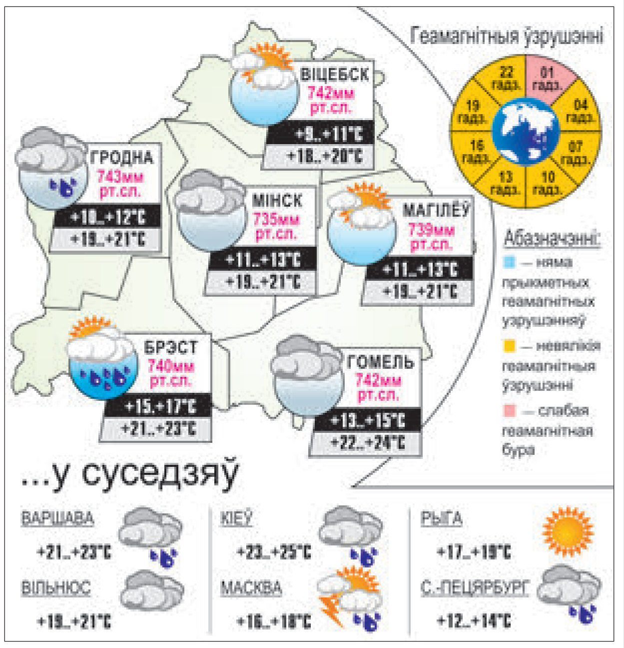

УСМІХНЕМСЯ

— Вой, ды нармальная ў мяне самаацэнка. Цалуй руку.

Жонка крычыць мужу з кухні:
— Дарагі, ты любіш сыр з цвіллю?
— Люблю, дарагая!
— Ну, тады табе і каўбаса спадабаецца!

Хто рана ўстае, той куртку днём у руках панясе.

— Цікава, а ці ёсць старапрацэнтны спосаб адрозніць сапраўднага экстрасэнса ад махляра?
— Ёсць. Трэба папрасіць яго перасекчы поле туды і назад. Міннае.

Як зрабіць мужчыну шчаслівым:
1. Займацца з ім сексам.
2. Карміць.
3. Пакінуць у спакоі.

Малюнак Уладзіміра ЧУГЛАЗАВА.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.
Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by
ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by
Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 2310.
Нумар падпісаны ў 19.30 21 чэрвеня 2017 года.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12